

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ-
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ: ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΑΚΗ ΣΕΒΑΣΤΗ

ΤΑΣΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΒΑΡΔΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΠΑΤΡΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Summary.....	5
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή.....	6
Κεφάλαιο 2 :Νομικά Πρόσωπα.....	9
2.1 Έννοια Νομικού Προσώπου.....	9
2.2 Διακρίσεις Νομικών Προσώπων.....	10
2.3 Ακαθάριστα Έσοδα Νομικών Προσώπων.....	11
Κεφάλαιο 3 : Επιχειρήσεις.....	13
3.1 Ορισμός Εμπορικής Επιχείρησης.....	13
3.1.1 Ακαθάριστα Έσοδα Εμπορικών επιχειρήσεων.....	14
3.2 Ορισμός Γεωργικής Επιχείρησης.....	15
3.2.1 Ακαθάριστο Εισόδημα Γεωργικών Επιχειρήσεων.....	16
Κεφάλαιο 4: Φυσικά Πρόσωπα.....	17
4.1 Ορισμός Φυσικού Προσώπου.....	17
4.2 Ατομικές Επιχειρήσεις.....	18
4.3 Ελεύθεροι Επαγγελματίες.....	19
4.3.1. Ακαθάριστα Έσοδα Ελεύθερων Επαγγελματιών.....	20
Κεφάλαιο 5: Έννοια Δαπανών.....	23
5.1 Ορισμός Δαπάνης.....	23
5.2 Επιχειρηματική Δαπάνη.....	23
5.3 Διαφορά Εξόδων, Κόστους Δαπάνης.....	25

Κεφάλαιο 6: Εκπιπόμενες δαπάνες επιχειρήσεων.....	27
6.1 Γενικά έξοδα.....	27
6.2 Μισθοδοσία Προσωπικού- Διάφορες Αμοιβές.....	42
6.2.1 Αποζημιώσεις και αμοιβές που οφείλονται με δικαστική απόφαση.....	47
6.2.2 Προμήθειες υπαλλήλων.....	48
6.3 Αξία Α' υλών κι άλλων εμπορεύσιμων αγαθών.....	48
6.4 Αποσβέσεις παγίων-επισφαλών απαιτήσεων.....	51
6.5 Ασφάλιστρα.....	63
6.6 Δαπάνες επιστημονικής έρευνας.....	64
6.7 Δαπάνες επισκευής και συντήρησης επαγγελμ.-τεχν. Εγκαταστάσεων.....	65
6.8 Δαπάνες προσθηκών-βελτιώσεων.....	67
6.9 Διαφήμιση.....	68
6.10 Δωρεές.....	72
6.11 Εκπτώσεις.....	75
6.12 Μισθοί υπαλλήλων-Μισθοί και απολαβές μελών Δ.Σ.Α.Ε και Ε.Π.Ε.....	76
6.13 Τόκοι.....	81
6.14 Υποτίμηση κεφαλαίου.....	83
6.15 Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά- Γενικά.....	85
6.16 Μη εκπιπόμενες δαπάνες επιχειρήσεων.....	88
Κεφάλαιο 7 : Εκπιπόμενες Δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών.....	91
7.1 Εκπιπόμενες δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών με δικαιολογητικά.....	91
7.2 Εκπιπόμενες δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών χωρίς δικαιολογητικά.....	92
Κεφάλαιο 8 : Συμπεράσματα.....	93
Βιβλιογραφία.....	96

Περίληψη

Η εργασία αυτή στόχο έχει μέσω της μελέτης και της συγκέντρωσης της σχετικής νομοθεσίας να αναφερθεί στις εκπιπόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματος των επιχειρήσεων αλλά και των ελεύθερων επαγγελματιών. Λόγω δε του ότι οι επιχειρήσεις είναι νομικά πρόσωπα κι οι ελεύθεροι επαγγελματίες φυσικά πρόσωπα, στο πρώτο μέρος έγινε μια αναφορά στα φυσικά και νομικά πρόσωπα. Στο δεύτερο μέρος, πριν την εκτενή παρουσίαση των εκπιπόμενων δαπανών που παρουσιάστηκαν ανά κατηγορία, δόθηκε πρώτα το θεωρητικό υπόβαθρο της έννοιας της δαπάνης. Η χρησιμότητα της εργασίας αυτής έγκειται στο γεγονός πως όλη η νομοθεσία που υπάρχει για το θέμα αυτό, έχει συγκεντρωθεί κι αναλυθεί εδώ.

Summary

This dissertation aims through the study and collection of relevant legislation to present deductible expenses on the gross income of firms and professionals. Because companies are legal persons and self-employed individuals natural persons, in the first part there is a reference to natural and legal persons. In the second part, before the extensive presentation of deductible expenses presented by category, it is cited the theoretical foundation of the concept of cost. The usefulness of this study lies in the fact that all the legislation that exists on this subject has been collected and analyzed here.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Η εργασία αυτή πραγματεύεται το ζήτημα των εκπιπόμενων δαπανών των επιχειρήσεων αλλά και των ελεύθερων επαγγελματιών. Το θέμα αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό, αφού από μια πληθώρα δαπανών τις οποίες και πρέπει να διαχειριστεί μια επιχείρηση αλλά και ένας ελεύθερος επαγγελματίας, πρέπει κάθε φορά να είναι γνωστό σύμφωνα με τη νομοθεσία ποιες είναι οι δαπάνες οι οποίες και εκπίπτουν εξολοκλήρου από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων κι επαγγελματιών, κατά τη διαδικασία υποβολής της δήλωσης εισοδήματός τους. Η εργασία αυτή για την αποτελεσματικότερη παρουσίασή της, χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος αυτής, υπάρχει ανάλυση των νομικών και των φυσικών προσώπων, ώστε να καταστεί κατανοητό και σαφές σε ποια κατηγορία φορολογίας εισοδήματος εντάσσεται κάθε μορφή επιχείρησης ή ελευθέρου επαγγέλματος. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας αυτής, αναλύονται οι δαπάνες κι ο ορισμός αυτών σύμφωνα με τη λογιστική, όσο και οι κατηγορίες δαπανών που εκπίπτουν από τις επιχειρήσεις κι από τους ελεύθερους επαγγελματίες. Γενικά το ζήτημα της φορολογίας των φυσικών και νομικών προσώπων αναλύεται διεξοδικά στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων. Στον κώδικα συμπεριλαμβάνονται λοιπόν κι όλες οι δαπάνες οι οποίες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων αλλά και των ελεύθερων επαγγελματιών. Επίσης, για την ανάλυση των δαπανών, είναι απαραίτητο να μελετηθεί η λογιστική βιβλιογραφία κι ιδιαίτερα το σκέλος της φορολογικής λογιστικής. Έτσι, βασικό μέρος της βιβλιογραφίας θα αποτελέσει τόσο ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων και η ανάλυση αυτού, όσο και η χρηματοοικονομική λογιστική, σύμφωνα με την οποία και αποτυπώνεται η δαπάνη, αλλά και η έκπτωση αυτής. Για την προαγωγή του θέματος της εργασίας, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, είναι σημαντικό να παρουσιαστούν κάποια βασικά πράγματα πάνω στα νομικά πρόσωπα αλλά και τις επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, στο δεύτερο κεφάλαιο της εργασίας, γίνεται αποσαφήνιση της έννοιας του νομικού προσώπου. Η έννοια του νομικού προσώπου είναι σημαντικό να αναφερθεί, αφού η παρούσα εργασία ασχολείται τόσο με νομικά πρόσωπα, δηλαδή προσωπικές εταιρείες, κεφαλαιουχικές αλλά και με φυσικά πρόσωπα, τους ελεύθερους επαγγελματίες. Έτσι, στο δεύτερο κεφάλαιο, εκτός των διακρίσεων των νομικών προσώπων, υπάρχει ανάλυση και για τον τρόπο με τον οποίο προσδιορίζονται τα ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων.

Στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας, γίνεται σαφέστερη αναφορά στην έννοια της επιχείρησης. συγκεκριμένα, γίνεται αποσαφήνιση των εννοιών της εμπορικής αλλά και της γεωργικής επιχείρησης, καθώς και οι δύο τύποι επιχειρήσεων απολαμβάνουν εκπτώσεις από το ακαθάριστο εισόδημα που δηλώνουν. Αναφέρεται επίσης και ο τρόπος με τον οποίο προσδιορίζεται το ακαθάριστο εισόδημα μιας εμπορικής και μιας γεωργικής επιχείρησης.

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας, γίνεται αναφορά στα φυσικά πρόσωπα ώστε να αντιπαρατεθεί με την έννοια των νομικών προσώπων. Επίσης, γίνεται αναφορά στην έννοια των ατομικών επιχειρήσεων, αλλά και του ελεύθερου επαγγελματία, έτσι όπως προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία στην Ελλάδα. Εκτός από τον ορισμό και τα χαρακτηριστικά του ελεύθερου επαγγελματία στην Ελλάδα, αναφέρεται επίσης και το τρόπος με τον οποίο προσδιορίζονται τα εισοδήματα από ελευθέρια επαγγέλματα.

Τα κεφάλαια 5,6 κι 7 της εργασίας ανήκουν στο δεύτερο μέρος, το οποίο κι ασχολείται με τις δαπάνες. Στο πέμπτο κεφάλαιο, παρατίθεται τόσο ο ορισμός της δαπάνης σύμφωνα με τη λογιστική και φορολογική θεωρία και πρακτική, όσο κι ο ορισμός της επιχειρηματικής δαπάνης ιδιαίτερα. Τέλος, παρουσιάζεται κι η εννοιολογική αντιπαράθεση των εννοιών των εξόδων, του κόστους και της δαπάνης, έννοιες οι οποίες συχνά μπορούν να επιφέρουν σύγχυση στην περίπτωση που δεν επεξηγηθούν κατάλληλα.

Στο έκτο κεφάλαιο, θα παρουσιαστούν οι εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων, αναλυόμενες ως προς την κατηγορία που αυτές ανήκουν. Δηλαδή ως προς τα γενικά έξοδα, δαπάνες μισθοδοσίας, επισκευής και συντήρησης, διαφήμισης, προσθηκών και βελτιώσεων κλπ. Επίσης, αναφέρονται και οι δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά οι οποίες μπορούν να εκπέσουν της φορολογίας επί του ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης. Τέλος, γίνεται αναφορά και στις μη εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων.

Στο έβδομο κεφάλαιο της εργασίας γίνεται αναφορά στις εκπιπτόμενες δαπάνες των ελεύθερων επαγγελματιών, τόσο όσες είναι με δικαιολογητικά, όσο και χωρίς δικαιολογητικά. Στο όγδοο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας αυτής, παρουσιάζονται τα βασικά συμπεράσματα που προέκυψαν, ως προς τις εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Κεφάλαιο 2: Νομικά Πρόσωπα

Στο κεφάλαιο αυτό βασικός σκοπός είναι να παρουσιαστεί η έννοια και οι διακρίσεις των νομικών προσώπων, καθώς και ο τρόπος που καθορίζονται τα ακαθάριστα έσοδά τους. Το κεφάλαιο αυτό προάγει τη σημασία της εργασίας αυτής, καθώς προσδιορίζεται η έννοια του νομικού προσώπου εν γένει στα οποία και συμπεριλαμβάνονται οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι υπό εξέταση για τον προσδιορισμό των εκπιπτόμενων δαπανών τους,

2.1 Έννοια Νομικού Προσώπου

Νομικά Πρόσωπα χαρακτηρίζουμε κυρίως συλλογικές ενώσεις ή οργανισμούς (όπως π.χ. επιχειρήσεις, συνδικάτα κλπ) που αποτελούνται από περισσότερα από ένα πρόσωπα (φυσικά πρόσωπα) και είναι υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για την επίτευξη κοινού σκοπού και συμφερόντων εξίσου όσο και ένα φυσικό πρόσωπο (π.χ. άνθρωπος). (Ρούσσο, 2010).

Βάσει του άρθρου ΑΚ61, του Αστικού κώδικα, τα νομικά πρόσωπα είναι ενώσεις προσώπων οι οποίες έχουν συσταθεί για την επιδίωξη ορισμένου σκοπού (υπό την έννοια της σωματειακής μορφής) ενώ, παράλληλα, ιδρύονται με περιουσιακά στοιχεία τα οποία προικοδοτούνται από διάφορους φορείς (όπως το Δημόσιο, οι οργανισμοί ή τρίτους) για την επίτευξη αυτού του σκοπού (ιδρυματική μορφή). (Γεωργιάδης, 2005).

Επομένως, ένα νομικό πρόσωπο μπορούμε να το αντιληφθεί κανείς σαν ένα σύνολο από φυσικά πρόσωπα ή ομάδες προσώπων τα οποία συγκροτούν μια ενιαία ομάδα (εταιρεία, συνεταιρισμό, κλπ) η οποία, ως υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων χαρακτηρίζεται αυτοτελής έννοια Δικαίου. Υπάρχει δηλαδή στη πραγματικότητα ως ‘‘πλάσμα δικαίου’’, δηλαδή δημιούργημα δικαίου καθώς δε δημιουργείται από μόνο του στη φύση. Νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί και κάθε οργανισμός ή ομάδα η οποία εξυπηρετεί κοινωνικές ανάγκες. (Καρακώστας, 2011).

Η λειτουργία ενός νομικού προσώπου αναγνωρίζεται ανεξάρτητα από τα φυσικά πρόσωπα. Έτσι, μπορεί να αποκτά δικαιώματα και υποχρεώσεις χωρίς να δεσμεύονται τα μέλη για οποιαδήποτε πράξη ή ενέργεια του που όμως, τα ίδια

δεσμεύουν το νομικό πρόσωπο με δικαιώματα και υποχρεώσεις με δική τους απόφαση. Προφανώς, οι σχέσεις που μπορεί να αναπτύσσει το νομικό πρόσωπο είναι είτε με τα μέλη που το αποτελούν και το προσωπικό του (εσωτερικές σχέσεις-διαχείρισης) είτε με τρίτους (εξωτερικές σχέσης εκπροσώπησης). Κάθε όργανο το οποίο έχει μία από τις παραπάνω σχέσεις καθορίζεται από το καταστατικό ή τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας του νομικού προσώπου. (Φίλιος, 2011).

2.2 Διακρίσεις Νομικών Προσώπων

Η κύρια διάκριση που γίνεται στα Νομικά Πρόσωπα, ανάλογα με τους κανόνες δικαίου από τους οποίους διέπονται, είναι σε: α) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ή Ν.Π.Ι.Δ.) και β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ή Ν.Π.Δ.Δ.). Σε πολλές περιπτώσεις όμως, υπάρχει και μια τρίτη διάκριση: γ) Νομικά πρόσωπα μικτής φύσεως ή Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ή Κ.Ν.Π.Ι.Δ.). (Ρούσσο, 2010).

Ø **Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.)** είναι αυτά τα οποία ιδρύονται και διέπονται από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου που ρυθμίζουν τις σχέσεις μεταξύ των ιδιωτών και ασκούν κυρίως επιχειρηματικό χαρακτήρα, δηλαδή τη παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τους ιδιώτες. Η ίδρυση και η εν γένει λειτουργία τους εναπόκειται στην αυτονομία της ιδιωτικής βούλησης για την εξυπηρέτηση ειδικού σκοπού που προσδιορίζεται από τους ίδιους τους ιδιώτες. Τα Ν.Π.Ι.Δ. μπορούν να διακριθούν και σε: α) **Νομικά Πρόσωπα Αστικού Δικαίου**, όσα δηλαδή ιδρύονται βάσει του Αστικού Κώδικα (π.χ. ιδρύματα, σωματεία, επιτροπή εράνων κλπ) και β) **Νομικά Πρόσωπα Εμπορικού Δικαίου**, αυτά τα οποία ιδρύονται από ιδιώτες για κερδοσκοπικούς σκοπούς (π.χ. Ομόρρυθμη Εταιρεία, Ετερόρρυθμη Εταιρεία, Ε.Π.Ε., Α.Ε. κλπ). Τέλος, αξίζει να σημειωθεί σε αυτή τη περίπτωση ότι ο νομοθέτης καθιερώνει την **αρχή του κλειστού αριθμού των Ν.Π.Ι.Δ.**, που σημαίνει ότι ο ιδιώτης μπορεί να ιδρύσει ένα νομικό πρόσωπο που αναγνωρίζεται από το νόμο χωρίς αυτό να σημαίνει ότι ο νομοθέτης δε μπορεί, αν επιθυμεί, να αναγνωρίσει και άλλες μορφές Ν.Π.Ι.Δ. ή ακόμα και η κατάργηση ορισμένων από αυτών. Παραδείγματα

Ν.Π.Ι.Δ. είναι οι εταιρείες, οι συνεταιρισμοί, τα εργατικά σωματεία κλπ. (Αλικάκος, 2004).

- Ø **Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)** είναι αυτά τα οποία ιδρύονται για την εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού και διέπονται, κατ' αρχήν, από τους κανόνες του Δημοσίου Δικαίου (ή τους ειδικούς κανόνες του Διοικητικού Δικαίου). Παραδείγματα τέτοιων νομικών προσώπων είναι το Δημόσιο (Κράτος), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα Νοσοκομεία, τα Α.Ε.Ι κλπ. Σε αυτή τη κατηγορία δεν ισχύει η αρχή του κλειστού αριθμού των Ν.Π.Ι.Δ. (Παμπούκης, 2002). (Γέροντας, Λύτρας, Παυλόπουλος, Σιούτη, & Φλογαίτης, 2010)
- Ø **Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Κ.Ν.Π.Ι.Δ.) ή Νομικά Πρόσωπα μικτής φύσεως** είναι όσα νομικά πρόσωπα διέπονται κατ' αρχήν από τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου αλλά η σύστασή τους έχει γίνει από το Κράτος. Τέτοια Νομικά Πρόσωπα είναι η ΔΕΗ, ο ΟΤΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος κλπ. (Δαγτόγλου, 2004).

2.3 Ακαθάριστα Έσοδα Νομικών Προσώπων

Βάσει του άρθρου 101 παρ. 1, του κώδικα φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων είναι:

- Ø Το τίμημα από τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν καθώς και η αμοιβή από τις παρεχόμενες υπηρεσίες.
- Ø Η είσπραξη εσόδων από κινητά και ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, από συμμετοχή σε άλλες εμπορικές επιχειρήσεις ή γεωργικές επιχειρήσεις (Άρθρο 13, παράγραφος 1, 20, 21, 22, 24, 25, 28 και άρθρα 30, 37, 40, 41, παράγραφοι 1, 2 και 3) καθώς και έσοδα από οποιαδήποτε άλλη πηγή (Άρθρο 48, παρ. 3).

Στο άρθρο 28, ο ισχύον Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 2238/1994) ορίζεται ότι: «1. Το εισόδημα από τις εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση, η οποία μπορεί να είναι εμπορική,

βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε άλλου επαγγέλματος κερδοσκοπικού χαρακτήρα εκτός από τα ελευθέρια επαγγέλματα...3. Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις:...»

Στο άρθρο 105 αναφέρει ότι: «1. Βάσει του άρθρου 101 παρ. 1, ως ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων λαμβάνονται: α)... και β)...2. Από τα ακαθάριστα έσοδα της προηγούμενης παραγράφου εκπίπτουν οι δαπάνες απόκτησης εισοδήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 31 ...». Επίσης, στο άρθρο 31: «1. Η εξεύρεση του καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων γίνεται λογιστικώς με αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα των ακολούθων εξόδων: των γενικών εξόδων διαχείρισης, στα οποία περιλαμβάνονται τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβές προσωπικού... Εξαιρούνται οι μισθοί και κάθε άλλου είδους απολαβές των εταίρων ή μελών τους των υπόχρεων της παρ. 4 του άρθρου 2 και των Ε.Π.Ε.».

Στο άρθρο 55: «1. Στο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις η παρακράτηση του φόρου γίνεται: ...η) Δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου οι μισθοί και οι λοιπές αμοιβές που καταβάλλει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σε εταίρους της.»

Τέλος, στο άρθρο 109 αναφέρει ότι: «1. Ο φόρος υπολογίζεται στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα του υπόχρεου νομικού προσώπου, με βάση φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι καθορίζονται κατά κατηγορία ως εξής:...»

Συνεπώς, από τις παραπάνω παρατηρήσεις των σχετικών διατάξεων, συμπεραίνουμε ότι οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από τις Ε.Π.Ε. σε εταίρους αυτής δεν αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της. Επομένως, θεωρούνται εισόδημα του νομικού προσώπου της εταιρείας, το οποίο προστίθεται στα φορολογικά της κέρδη και φορολογούμενο στη πηγή, και δεν αποτελούν εισόδημα εταίρων από εμπορικές επιχειρήσεις ή μισθωτές υπηρεσίες. **(Τότσης, Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων, 2011)**

Κεφάλαιο 3: Επιχειρήσεις

Στο κεφάλαιο αυτό σκοπός είναι να δοθούν οι ορισμοί της εμπορικής επιχείρησης, καθώς και της γεωργικής και τα ακαθάριστα έσοδα αυτών. Η σημαντικότητα του κεφαλαίου αυτού έγκειται στο γεγονός ότι οι ορισμοί αυτοί όπως και ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των επιχειρήσεων, θα συντελέσουν στην κατανόηση των εκπιπτόμενων δαπανών επί των ακαθάριστων εσόδων αυτών.

3.1 Ορισμός Εμπορικής Επιχείρησης

Ως επιχείρηση ορίζεται η οικονομική μονάδα που είναι οργανωμένη αυτοτελώς κι υπεύθυνα ως προς τους παραγωγικούς συντελεστές της, επιδιώκοντας το μέγιστο δυνατό κέρδος μέσω της διαχείρισης των συναλλαγών της. Η αμοιβή προσδιορίζεται με βάση τα διάφορα εκτελεστικά και διοικητικά κόστη της εργασίας. Συνεπώς, το κέρδος το οποίο επιδιώκεται θα πρέπει να υπερτερεί της αμοιβής αυτής. Μέσω του ορισμού αυτού, προκύπτει πως η επιχείρηση διαχωρίζεται από άλλες οικονομικές μονάδες, λόγω του κερδοσκοπικού της προσανατολισμού. **(Σινανιώτη-Μαρούδη, 2010)**

Συμπληρωματικά του παραπάνω ορισμού, είναι εφικτό να παρουσιαστούν κάποια βασικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης, τα οποία αποτελούν συνθήκη στο διαχωρισμό μιας οικονομικής μονάδας από την επιχείρηση. Η επιχείρηση, είναι μια οικονομική μονάδα η οποία συνδυάζει συντελεστές παραγωγής. Ο συνδυασμός αυτός θα πρέπει να έχει μόνιμο χαρακτήρα. Έπειτα, η επιχείρηση έχει τη δική της υπόσταση, η οποία δεν εξαρτάται από κάποια άλλη, έχοντας αυτοτέλεια. Το αποτέλεσμα του συνδυασμού των συντελεστών παραγωγής της δε, προορίζεται για άγνωστο καταναλωτικό κοινό κι όχι συγκεκριμένο. Τέλος, ένα χαρακτηριστικό το οποίο και θα πρέπει να αναφερθεί είναι ότι η επιχείρηση δεν είναι πρωτογενής, αλλά η διαμόρφωσή της γίνεται μέσα σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον η οποία προσδιορίζεται σε αποτίμηση χρήματος, αλλά και με στόχο το κέρδος. **(Πάντα-Καπετάνιου, 1997)**

Οι επιχειρήσεις διαχωρίζονται σε κατηγορίες. Οι κατηγορίες αυτών προσδιορίζονται από το αντικείμενό τους, το ιδιοκτησιακό καθεστώς που ισχύει ως προς τη συγκρότηση του κεφαλαίου τους, τη νομική μορφή τους, αλλά και το μέγεθός τους. **(Θεοδωράτος, 1999)**

Ως προς την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων με βάση το αντικείμενό τους, προκύπτουν οι κατηγορίες των επιχειρήσεων πρωτογενούς παραγωγής, οι επιχειρήσεις παραγωγής ή μεταποίησης ή μετασχηματισμού. Στη κατηγορία αυτή εντάσσονται όλες οι Βιομηχανίες και Βιοτεχνίες, οι επιχειρήσεις γενικού εμπορίου, ή εμπορικές, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών, οι τραπεζικές επιχειρήσεις και τέλος οι επιχειρήσεις μεταφορών, που διακρίνονται σε χερσαίες, θαλάσσιες και εναέριες. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς τη συγκρότηση του κεφαλαίου τους, γίνεται σε ιδιωτικές, δημόσιες και μικτές επιχειρήσεις. Ως προς τη νομική μορφή της επιχείρησης, οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τις ατομικές οι οποίες και αναλύθηκαν παραπάνω, αλλά και τις εταιρικές. Αναφορικά, οι κατηγορίες των εταιρικών επιχειρήσεων είναι οι παρακάτω:

- Ø Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
 - Ø Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
 - Ø Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
 - Ø Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
 - Ø Ανώνυμη ναυτιλιακή εταιρεία (Α.Ν.Ε.)
 - Ø Συνεταιρισμός
 - Ø Συμπλοιοκτησία
- (Θεοδωράτος, 1999)

Ως προς το μέγεθος των επιχειρήσεων, υπάρχουν επίσης κατηγορίες στις οποίες διαχωρίζονται. Η κατηγοριοποίηση αυτή περιλαμβάνει τις μικρές επιχειρήσεις, τις μεσαίες επιχειρήσεις, τις μεγάλες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις κολοσσούς. Μια σχετικά νέα μορφή επιχειρήσεων ως προς το μέγεθός τους, είναι και οι "μικρομεσαίες επιχειρήσεις" (ΜΜΕ), η οποία μορφή δεν αποτελεί κάτι ενδιάμεσο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, αλλά μάλλον άθροισμα των δύο αυτών κατηγοριών. (Θεοδωράτος, 1999)

3.1.1 Ακαθάριστα έσοδα εμπορικών επιχειρήσεων

Όπως προέκυψε κι από το σκοπό της εμπορικής επιχείρησης που είναι το κέρδος, το οποίο προκύπτει ως αποτέλεσμα των εμπορικών συναλλαγών. Το ακαθάριστο εισόδημα μιας εμπορικής επιχείρησης λοιπόν είναι των σύνολο των

ακαθάριστων εσόδων που προκύπτουν από όλες της εμπορικής φύσεως συναλλαγές που διενεργεί. (Σακέλλης Δ. , 2011)

Ο αντικειμενικός προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των εμπορικών επιχειρήσεων, προκύπτει μέσω των βιβλίων που αυτές τηρούν. Για όσες επιχειρήσεις τηρούν βιβλία δεύτερης και τρίτης κατηγορίας σύμφωνα με όσα ορίζει ο Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων, τα ακαθάριστα έσοδα προκύπτουν μέσω των δεδομένων που τηρούνται στα βιβλία αυτά. Για όσες επιχειρήσεις δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ, ή είναι ανεπαρκή κι ανακριβή, ο προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων προκύπτει με βάση τον προϊστάμενο δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας, ως προς τις συνθήκες που επικρατούν στην επιχείρηση. Αν υπάρχει τέτοια κατάσταση, τότε για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων λαμβάνονται υπόψη στοιχεία για τις αγορές, πωλήσεις, μικτό κέρδος επιχείρησης και μικτό κέρδος άλλων επιχειρήσεων που έχουν παρόμοια δραστηριότητα, μέγεθος κλπ, τα κεφάλαια της επιχείρησης και των ιδίων κεφαλαίων, το ποσό της δανειοδότησης της επιχείρησης, καθώς και των διαχειριστικών εξόδων και όποιας άλλης δαπάνης επαγγελματικής. (Σακέλλης Δ. , 2011)

3.2 Ορισμός γεωργικής επιχείρησης

Η γεωργική επιχείρηση διαχωρίζεται από την εμπορική, ως προς τη μορφή της. Συγκεκριμένα, η γεωργική επιχείρηση βασίζεται σε αγροτικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, δασικές, αλιευτικές δραστηριότητες. Κατά συνέπεια, με βάση αυτό τον ορισμό προκύπτει και ότι το εισόδημα μιας τέτοιας επιχείρησης θα έχει να κάνει με την εκμετάλλευση των δραστηριοτήτων αυτών. (<http://www.agri.gr/site/nea-arthra/eisodima-apo-georgikes-epixeiriseis-pliris-odigos.html>)

3.2.1 Ακαθάριστο εισόδημα γεωργικών επιχειρήσεων

Το ακαθάριστο εισόδημα το οποίο προκύπτει από τις γεωργικές επιχειρήσεις έχει να κάνει με την αξία των προϊόντων που παράγονται. Για να αποτιμηθεί η αξία αυτή των προϊόντων υπολογίζεται σε ευρώ, σύμφωνα με τη μέση τιμή χονδρικής πώλησής του, εκεί όπου παράγονται και στο χρονικό διάστημα που παράγονται. Πρέπει να τονιστεί στο σημείο αυτό, ότι υπάρχουν ακαθάριστα έσοδα τα οποία και δεν συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό αυτόν. Τα ακαθάριστα έσοδα αυτά περιλαμβάνουν τους τόκους από πάσης φύσεως συναλλαγματικές πράξεις, τις όποιες υπερτιμήσεις των κεφαλαίων της γεωργικής επιχείρησης, τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων τα οποία τελικά και εισπράχτηκαν, αλλά και τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη αλλά και διάφορες εισφορές. Τα ποσά αυτά δε συνυπολογίζονται στο ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, αλλά συνυπολογίζονται επί του καθαρού εισοδήματος. Για να προκύψει το φορολογητέο εισόδημα της γεωργικής επιχείρησης εφαρμόζεται ένας συντελεστής εισοδήματος πάνω στο ακαθάριστο εισόδημα αυτής. (Νόμος 2238/1994; <http://www.agri.gr/site/nea-arthra/eisodima-apo-georgikes-epixeiriseis-pliris-odigos.html>)

Κεφάλαιο 4: Φυσικά πρόσωπα

Στο κεφάλαιο αυτό σκοπός είναι μετά την παρουσίαση των επιχειρήσεων στο προηγούμενο κεφάλαιο, να παρουσιαστούν και τα φυσικά πρόσωπα και οι ορισμοί τους. Στο πλαίσιο αυτό θα γίνει ανάλυση και της ατομικής επιχείρησης και των ελεύθερων επαγγελματιών, καθώς και τα ακαθάριστα έσοδα αυτών.

4.1 Ορισμός φυσικού προσώπου

Ως φυσικό πρόσωπο κατά το δίκαιο, ονομάζεται κάθε πρόσωπο το οποίο είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Ο ορισμός αυτός δε δεν εξαρτάται από το γένος, την ηλικία, την εθνικότητα αλλά και τη θρησκεία. Εδώ είναι σημαντικό να τονιστεί, ότι ο ορισμός αυτός αντιδιαστέλλεται από το νομικό πρόσωπο, διότι φυσικό πρόσωπο μπορεί να είναι μόνο ο άνθρωπος. Ως προς την ύπαρξη του φυσικού προσώπου, το δίκαιο ορίζει ότι η ύπαρξή του συμπίπτει με τη γέννησή του και παύει με το θάνατο αυτού. Σε περιπτώσεις που ο θάνατος δε δεν είναι αποδεδειγμένος, το φυσικό πρόσωπο δύναται να θεωρηθεί ως μη υπαρκτό. Η περίπτωση αυτή είναι στην περίπτωση που το φυσικό πρόσωπο κηρύσσεται σε αφάνεια, η οποία προκύπτει από συνθήκες κινδύνου οι οποίες δείχνουν μεγάλη πιθανότητα θανάτου. Έτσι, στην περίπτωση της αφάνειας το φυσικό πρόσωπο θεωρείται κατά πλάσμα αποθανόν. Το φυσικό πρόσωπο και οι μεταβολές της κατάστασής του, αποτυπώνονται σε πράξεις οι

οποίες βεβαιώνουν γεγονότα όπως η γέννηση, ο θάνατος, ο γάμος, η υιοθεσία. Έτσι, αν το φυσικό πρόσωπο προβεί και σε σύσταση ατομικής επιχείρησης και το γεγονός αυτό γίνεται γνωστό. (Αγαλλοπούλου, 2003)

4.2 Ατομικές Επιχειρήσεις

Ως αποτέλεσμα του παραπάνω ορισμού των φυσικών προσώπων, είναι σκόπιμη και η παράθεση του ορισμού και των χαρακτηριστικών των ατομικών επιχειρήσεων, που όπως συνάγεται εκ της ονομασίας τους, ιδρύονται από ένα φυσικό πρόσωπο και δεν αποκτούν νομικό πρόσωπο. Μάλιστα, η ατομική επιχείρηση είναι η πιο παλιά μορφή επιχείρησης. Η ίδρυση και η διοίκησή της γίνεται από ένα άτομο, συγκεντρώνει επάνω του όλες τις ευθύνες της επιχείρησης και αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις της. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως το φυσικό πρόσωπο ευθύνεται εξολοκλήρου για τα χρέη σε προμηθευτές, δανειστές και όποιους άλλους πιστωτές. Αναλαμβάνει δηλαδή την όποια υποχρέωση έχει δημιουργήσει η επιχείρηση που έχει συστήσει έναντι τρίτων. Εδώ είναι απαραίτητο να σημειωθεί πως η ατομική επιχείρηση δε θα πρέπει να συγχέεται με την «προσωπική», η οποία και αποτελεί νομικό πρόσωπο. (Χολέβας, 1992)

Η ατομική επιχείρηση ωστόσο, παρουσιάζει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ως προς τη σύστασή της. Ως προς τα πλεονεκτήματά της, η ατομική επιχείρηση είναι πάρα πολύ ευέλικτη και προσαρμοστική στην αγορά και έχει άμεση σύνδεση με το πρόσωπο του ιδιοκτήτη της. Κατ' επέκταση, δεν απαιτείται κάποιο ελάχιστο κεφάλαιο ίδρυσης σε μια τέτοιου τύπου επιχείρηση. Έπειτα, μια ατομική επιχείρηση, λόγω του μεγέθους της, έχει περιορισμένες δαπάνες λειτουργίας. Ένα άλλο πλεονέκτημα επίσης λόγω του μεγέθους της αλλά και λόγω του ότι οι ευθύνες αναλαμβάνονται από τον ιδιοκτήτη, είναι εκείνος αρμόδιος και για τη λήψη όλων των αποφάσεων που απαιτούνται για τη λειτουργία της επιχείρησής του. Κατά συνέπεια, αφού οι αποφάσεις που παίρνονται είναι στενά συνδεδεμένες με το φυσικό πρόσωπο, υπάρχει το πλεονέκτημα της άμεσης λήψης αποφάσεων. (Μάντζαρης, 2003)

Ωστόσο, στις ατομικές επιχειρήσεις δε λείπουν και τα μειονεκτήματα, τα οποία μάλιστα ενδέχεται να εξουδετερώσουν την επίδραση των πλεονεκτημάτων στο σχηματισμό μιας ατομικής επιχείρησης. Αρχικά, εφόσον το φυσικό πρόσωπο επιλέγει να συστήσει μια επιχείρηση για την οποία είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τις ευθύνες αυτής, εκείνος αναλαμβάνει τον επιχειρηματικό κίνδυνο, χωρίς να μπορεί να

τον διασπείρει. Επιπλέον, λόγω της συγκέντρωσης όλων των ευθυνών αλλά και των αποφάσεων σε ένα πρόσωπο, μπορεί να υπάρξει υπερβολικός συγκεντρωτισμός. Ο συγκεντρωτισμός αυτός συνήθως προσανατολίζεται ως προς τις δαπάνες. Έτσι, ο συγκεντρωτισμός αυτός μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη στην ανάπτυξη της επιχείρησης. Λόγω του μεγέθους της ατομικής επιχείρησης και λόγω του συγκεντρωτισμού που θέτει φραγμούς στην περαιτέρω ανάπτυξή της, η ατομική επιχείρηση έχει περιορισμό ως προς την οικονομική και πιστοληπτική της ικανότητα. **(Μάντζαρης, 2003)**

Συνολικά, φαίνεται πως οι ατομικές επιχειρήσεις ενώ είναι εύκολες ως προς τη σύστασή τους και με βάση τα πλεονεκτήματα που εμφανίζει, είναι πολύ πιθανή η ίδρυσή της. Για το λόγο αυτό, έχει ειπωθεί από αρκετούς ότι αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Εντούτοις, παρουσιάζει και μειονεκτήματα, τα οποία επεκτείνονται τόσο στην πιστοληπτική της ικανότητα, αλλά και στη ζωή της. **(Μάντζαρης, 2003)**

4.3 Ελεύθεροι Επαγγελματίες

Ως λογική συνέχεια του κεφαλαίου αυτού για τα φυσικά πρόσωπα, δε θα μπορούσε να μην αναλυθεί και η έννοια του ελεύθερου επαγγελματία. Ο ελεύθερος επαγγελματίας θεωρείται επιτηδευματίας, ο οποίος παρέχει ανεξάρτητες υπηρεσίες. Κατά συνέπεια, ο ελεύθερος επαγγελματίας είναι το φυσικό πρόσωπο το οποίο δεν είναι μισθωτός, δηλαδή δεν απασχολείται με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας. Κατά συνέπεια, ο ελεύθερος επαγγελματίας εργάζεται στο δικό του χρόνο και κατά τη δική του επιθυμία, διατηρώντας το δικό του πελατολόγιο. Έπειτα, είναι εφικτό ένας ελεύθερος επαγγελματίας να αποκτήσει περισσότερες από μία δραστηριότητες. Βέβαια, λόγω της φύσης της εργασίας που έχει επιλέξει ο ελεύθερος επαγγελματίας είναι επόμενο ότι αναλαμβάνει και τον κίνδυνο εξολοκλήρου από το επιχείρημα του. **(Σταματόπουλος, 2008)**

Ως προς τις υπηρεσίες που παρέχονται από τον ελεύθερο επαγγελματία, αυτές προβλέπονται από το άρθρο 8 του νόμου 2589/2000, για τις πράξεις που δεν αφορούν στην παράδοση αγαθού. Οι υπηρεσίες αυτές έχουν ως χαρακτηριστικό το πνευματικό και καλλιτεχνικό στοιχείο τους. Κατά επέκταση, το ποιες κατηγορίες επαγγελματιών

προβλέπονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ορίζονται από το νόμο και συγκεκριμένα την παράγραφο 1 στο άρθρο 48 του Κώδικα Φορολογία Εισοδήματος. Συγκεκριμένα, ελεύθεροι επαγγελματίες θεωρούνται όσοι ασκούν το επάγγελμα του γιατρού, οδοντογιατρού, κτηνίατρο, φυσιοθεραπευτή, βιολόγου, ψυχολόγου, μαίας, δικηγόρου, δικολάβου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, τοπογράφου, χημικού, γεωπόνου, γεωλόγου, δασολόγου, ωκεανογράφου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, ξεναγού, μεταφραστή, καθηγητή, δασκάλου, καλλιτέχνη, γλύπτη ή ζωγράφου ή σκιτσογράφου ή χαράκτη, ηθοποιού, εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, καλλιτεχνών των κέντρων διασκέδασης, χορευτή, χορογράφου, σκηνοθέτη, σκηνογράφου, ενδυματολόγου, διακοσμητή, οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, ερευνητή ή συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή ή φοροτέχνη, αναλογιστή, κοινωνιολόγου, κοινωνικού λειτουργού και εμπειρογνώμονα. (Σταματόπουλος, 2008)

Στα ελεύθερα επαγγέλματα εντάσσονται επίσης και οι ορκωτοί λογιστές (Α. 27607/1957 και Γνωμ. ΝΣΚ 348/1987), τα παραϊατρικά επαγγέλματα, οι μαλάκτες (μασέρ) (Κ 3825/1959), ο θεραπευτής κάλων, οστράκων, νυχιών, κ.λπ. ως παραϊατρικό επάγγελμα (Μ 262/1987), ο αναλογιστής ασφαλιστικών επιχειρήσεων (ΠΟΛ.127/1987), οι σχεδιαστές υφασμάτων (η μεταφορά του σχεδίου σε ύφασμα τρίτων με δικά του μέσα είναι εργασία φασόν) (ΠΟΛ.298/1987), μεταφραστές γραπτού λόγου (Α 12367 ΠΟΛ.160/1973), κοινωνιολόγοι (Δ.5725 ΠΟΛ.257/1971), ψυχολόγοι - παιδοψυχολόγοι (Ε 11990 ΠΟΛ.132/83) και βιολόγοι, Γεωλόγοι, Ωκεανογράφοι (ΕγκΑ. 9553/1984).

4.3.1 Ακαθάριστα έσοδα ελεύθερων επαγγελματιών

Στο σημείο αυτό είναι ενδιαφέρον να παρατεθεί και ο τρόπος προσδιορισμού του ακαθάριστου εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών, ώστε να μπορούν να προκύψουν και οι εκπιπόμενες δαπάνες επί αυτών, όπως έγινε παραπάνω και με τις επιχειρήσεις. Γενικά, το εισόδημα από τις παρεχόμενες υπηρεσίες των ελεύθερων επαγγελματιών, είναι οι αμοιβές που καταβάλλονται για τις υπηρεσίες αυτές. Ενδεικτικά, τα παραπάνω ισχύουν για τα επαγγέλματα του ιατρού, του κτηνίατρο, του ψυχολόγου, του δικηγόρου, του συμβολαιογράφου, του τοπογράφου, του δασολόγου, του δημοσιογράφου, του ξεναγού, του μεταφραστή, του ηθοποιού, του

διακοσμητή, του οικονομολόγου, του ερευνητή ή του συμβούλου επιχειρήσεων, του λογιστή ή φοροτέχνη, του κοινωνιολόγου κλπ. (**Σταματόπουλος, 2008**)

Εκτός από τις αμοιβές στις πιο πάνω κατηγορίες επαγγελμάτων, το εισόδημα προσδιορίζεται επίσης και με βάση τις αμοιβές των επαγγελμάτων που καταβάλλονται σε πραγματογνώμονες, διαιτητές, εκκαθαριστές γενικά, ελεγκτές ανωνύμων εταιρειών, εκκαθαριστές κληρονομιών, σε συγγραφείς και μουσουργούς από συγγραφικά δικαιώματα γενικά, σε αντιπροσώπους επαγγελματικών οργανώσεων και ιδιώτες για την συμμετοχή τους σε επιτροπές ή συμβούλια, από το Δημόσιο, σωματεία, ιδρύματα και οργανισμούς γενικά, και τέλος στη σύζυγο ή στο σύζυγο, λόγω διατροφής, εφόσον συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό που καταβάλλεται σε τέκνα δεν θεωρείται εισόδημα. Επικουρικά, ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα λογίζονται και οι τόκοι από καθυστερημένη είσπραξη αμοιβών από αρχιτέκτονες, μηχανικούς και τοπογράφους. (**Σταματόπουλος, 2008**)

Ως προς το χρόνο απόκτησης του εισοδήματος λογίζεται ο χρόνος της είσπραξης της αμοιβής από τον ελεύθερο επαγγελματία. Η είσπραξη αυτή μάλιστα, καταχωρίζεται στα βιβλία του ελεύθερου επαγγελματία, με σκοπό την επιβολή ή παρακράτηση του φόρου. Μάλιστα, η καταχώριση αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από τον αριθμό της απόδειξης που έχει εκδοθεί από τον ελεύθερο επαγγελματία προς τον πελάτη του. Το ακαθάριστο εισόδημα του ελεύθερου επαγγελματία υπολογίζεται αθροίζοντας το σύνολο των αμοιβών που έχουν εισπραχθεί. (**Σταματόπουλος, 2008**)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΔΑΠΑΝΕΣ

Κεφάλαιο 5: Έννοια δαπανών

Το κεφάλαιο αυτό αποτελεί το πρώτο του δεύτερου μέρους της εργασίας αυτής, που ασχολείται με τις δαπάνες. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο, θα δοθεί ο ορισμός της δαπάνης, της επιχειρηματικής δαπάνης ιδιαίτερα και θα παρατεθεί επίσης και η εννοιολογική αποσαφήνιση του κόστους, των εξόδων και της δαπάνης. Το κεφάλαιο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, ώστε να προχωρήσει κανείς στο επόμενο κεφάλαιο, το οποίο και αναφέρει τις εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών.

5.1 Ορισμός δαπάνης

Ως δαπάνη θεωρείται η διαδικασία της πραγματοποίησης του κόστους ή του εξόδου. Η δαπάνη επίσης συμπεριλαμβάνει την έννοια της επένδυσης. Συγκεκριμένα, ως δαπάνη θεωρείται η διαδικασία της υλοποίησης μιας επένδυσης. Η δαπάνη στον ορισμό της, συμπεριλαμβάνει την έννοια του κόστους κι ιδιαίτερα του κόστους ευκαιρίας. Συγκεκριμένα, για να επιτευχθεί ένας στόχος που τίθεται από μια επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο, η δαπάνη αποτελεί τη θυσία των οικονομικών πόρων που θα τοποθετηθούν για την επίτευξη του στόχου αυτού. Επίσης, η δαπάνη συμπεριλαμβάνει και την έννοια του εξόδου. Το έξοδο είναι κόστος το οποίο έχει λήξει. Ένα ποσό αναγνωρίζεται σαν έξοδο όταν δαπανάται σε μια ορισμένη διαχειριστική περίοδο και πάντοτε σχετίζεται με τα έσοδα της ίδιας διαχειριστικής περιόδου. (Φλώρος, 2009)

5.2 Επιχειρηματική δαπάνη

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό αφού έχει ήδη παρουσιαστεί ένας γενικός ορισμός της δαπάνης, εδώ θα παρουσιαστεί συγκεκριμένα η έννοια της επιχειρηματικής δαπάνης. Για να αναγνωριστεί μια επιχειρηματική δαπάνη πρέπει να συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις οι οποίες και πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά. Αρχικά, μια δαπάνη για να θεωρηθεί επιχειρηματική προϋποτίθεται να είναι πραγματική. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι διπλή καταχώριση δαπάνης δε θεωρείται

πραγματική, όπως επίσης και μια δαπάνη πλασματική, δηλαδή που δεν έχει πραγματοποιηθεί, δε θεωρείται πραγματική. (Γκινόγλου, 2004)

Έπειτα, η δαπάνη αυτή για να θεωρηθεί επιχειρηματική θα πρέπει να αποτελεί παραγωγική επένδυση, η οποία και να στοχεύει στην απόκτηση εισοδήματος. Δηλαδή, για να θεωρηθεί η δαπάνη επιχειρηματική θα πρέπει να μην προορίζεται για τον επιχειρηματία αλλά για την επιχείρηση. Επίσης, οι δαπάνες αυτές θα πρέπει αντικειμενικά να προορίζονται για τη δημιουργία εισοδήματος της επιχείρησης. Τέτοιες περιπτώσεις αποτελούν οι διαφημιστικές δαπάνες, οι οποίες αναμένεται να αποφέρουν εισόδημα για την επιχείρηση. Έπειτα, η δαπάνη αυτή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στη νομοθεσία και να προβλέπονται μάλιστα οι δαπάνες εκείνες που εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι η δαπάνη δε θα πρέπει να στοχεύει στην απόκτηση κεφαλαίου, αλλά μόνο εισοδήματος για την επιχείρηση. (Σακέλλης Ε. , 2011)

Το εισόδημα αυτό δε το οποίο προκύπτει από την πραγματοποίηση της δαπάνης θα πρέπει να συμβάλλει στο φορολογητέο εισόδημα κι όχι στο απαλλασσόμενο. Αυτό έχει σημασία, διότι οι όποιες δαπάνες γίνονται για τη δημιουργία εσόδων τραπεζών, δηλαδή τους τόκους δεν αναγνωρίζονται. Επίσης, στην περίπτωση ναυτιλιακών εταιρειών οι δαπάνες οι οποίες αφορούν στην εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα έσοδα φορολογούνται με ειδικό καθεστώς οι δαπάνες αυτές δεν υπολογίζονται. (Σακέλλης Ε. , 2011)

Η δαπάνη για να θεωρηθεί επιχειρηματική θα πρέπει επίσης να είναι δεδουλευμένη και να έχει εκκαθαριστεί. Επίσης δε θα πρέπει να υπάρχει αμφισβήτηση ως προς τη δαπάνη αυτή και να αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα ή διαχειριστική περίοδο και να είναι ορισμένη ποσοτικά. Η πραγματοποίηση της δαπάνης αυτής θα πρέπει να προκύπτει εγγράφως. Αυτό σημαίνει ότι για κάθε δαπάνη θα πρέπει να υπάρχει είτε τιμολόγιο είτε απόδειξη. Η δαπάνη να έχει καταχωρηθεί στα βιβλία με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία ή υπολογιστικά. (Σακέλλης Ε. , 2011)

Τέλος, υπάρχουν ειδικές διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες δεν αναγνωρίζονται επιχειρηματικές δαπάνες. Όμως, παρά το ότι οι δαπάνες πρέπει να συμβάλλουν στη δημιουργία του φορολογητέου εισοδήματος, δε γίνεται περαιτέρω έλεγχος σκοπιμότητας σε δαπάνες οι οποίες καταβάλλονται ως αμοιβές σε τρίτους για αθέμιτη αιτία. (Σακέλλης Ε. , 2011)

5.3 Διαφορά εξόδων, κόστους δαπάνης

Στην ενότητα αυτή, αφού έχει δοθεί ο ορισμός της δαπάνης, είναι σημαντικό να γίνει αποσαφήνιση μεταξύ των εννοιών του κόστους και των εξόδων. Όπως φάνηκε κι από τον ορισμό της δαπάνης, οι έννοιες αυτές εμφανίζουν ομοιότητες και διαφορές. Για το λόγο αυτό, στην υποενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι διαφορές των εννοιών αυτών.

Η σχέση του κόστους και του εξόδου είναι επίσης σημαντική. Ως προς τη λογιστική τους μεταχείριση, το κόστος είναι στοιχείο του ενεργητικού. Το έξοδο όμως, αφού δημιουργηθεί, αντιμετωπίζεται λογιστικά ως στοιχείο που διαμορφώνει τα αποτελέσματα χρήσεως στη χρήση που διαμορφώνονται. Η σχέση μεταξύ του κόστους κι εξόδου δεν είναι αντίστροφη. Αυτό συμβαίνει διότι το έξοδο έχει προϋπάρξει σαν κόστος, ενώ το έξοδο δεν προϋπάρχει σαν κόστος. Το κόστος κατά κανόνα σχετίζεται με επενδύσεις. Μέχρις ότου το κόστος εκπνεύσει, αλλάζει μορφή. Ένα παράδειγμα για την καλύτερη κατανόηση της αλλαγής της μορφής του κόστους, είναι η περίπτωση που το κόστος της επένδυσης για ένα μηχάνημα που πραγματοποιείται στη χρήση αποτελεί στις επόμενες χρήσεις μέσω των αποσβέσεων του μηχανήματος κόστος παραγωγής. Έπειτα, μια ακόμα περίπτωση στην οποία το κόστος παραγωγής αλλάζει μορφή, είναι το κόστος των πρώτων υλών. Το κόστος των πρώτων υλών, όταν χρησιμοποιηθεί για τη βιομηχανική επεξεργασία του προϊόντος, αυτομάτως μετατρέπεται σε κόστος παραγωγής. *(Βενιέρης, 2005)*

Το έξοδο από την άλλη, αποτελεί κόστος, το οποίο όμως εκπνέει εντός της χρήσεως και η σχέση που έχει με τα έσοδα χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων χρήσεως. Συγκεκριμένα, η σχέση που διέπει τα αποτελέσματα της χρήσεως είναι αφαιρετική. Από τα έσοδα της χρήσεως αν αφαιρεθούν τα έξοδα της χρήσεως, τότε προκύπτουν τα αποτελέσματα της χρήσεως. Τα έξοδα της χρήσεως που διέπουν τη σχέση αυτή, προσδιορίζονται από το κόστος που εμπεριέχεται στην παραγωγή, αλλά όχι μόνο αυτά. Τα έξοδα χρήσεως πέρα του κόστους παραγωγής των πωληθέντων αγαθών, περιλαμβάνουν και τα έξοδα της κάθε λειτουργίας. Οι λειτουργίες αυτές είναι η λειτουργία διοίκησης, διάθεσης, η χρηματοοικονομική κι λειτουργία έρευνας κι ανάπτυξης. *(Βενιέρης, 2005)*

Η δαπάνη δεν αποτελεί ακριβώς έννοια διαφορετική από το έξοδο και το κόστος. Η δαπάνη όπως έχει ήδη παρουσιαστεί και στον ορισμό της, αποτελεί τη

διαδικασία της πραγματοποίησης του κόστους. Το έξοδο από την άλλη, απεικονίζει τη δαπάνη αριθμητικά σε χρηματικές μονάδες. Έτσι, οι έννοιες του κόστους και του εξόδου είναι έννοιες οι οποίες συνθέτουν τον ορισμό της δαπάνης. (*Βενιέρης, 2005*)

Κεφάλαιο 6: Εκπιπτόμενες δαπάνες επιχειρήσεων

Στο κεφάλαιο αυτό, αφού έχει παρουσιαστεί το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, θα αναλυθεί το βασικό θέμα της εργασίας αυτής, που αφορά στις εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Μάλιστα, οι εκπιπτόμενες δαπάνες αυτές διαχωρίζονται ανά κατηγορία.

6.1 Γενικά έξοδα

Στην υποενότητα αυτή, θα παρατεθούν κάποια γενικά έξοδα, τα οποία και αντιμετωπίζονται από τη νομοθεσία ως εκπιπτόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματός της. Γενικά, σε ό, τι αφορά τα φορολογικά στοιχεία που θα πρέπει να προσκομίζονται ώστε οι δαπάνες αυτές να εκπίπτουν, ισχύει πως στην περίπτωση που υπάρχουν δαπάνες για τις οποίες τα φορολογικά στοιχεία δεν υπάρχουν κι έχουν χαθεί, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Για να είναι εφικτό να συμβεί αυτό θα πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον επικυρωμένο αντίγραφο του φορολογικού στοιχείου της δαπάνης από τον εκδότη της και με βάση αυτό να καταχωριστεί η δαπάνη στα βιβλία της επιχείρησης. (1121541/1125/16-11-1995)

Ø **Εισφορές σε Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης:** Οι επιχειρήσεις καταβάλλουν στα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης εισφορές. Τα Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης και οι εισφορές αυτών προβλέπονται από το νόμο 3029/2000. Μάλιστα, η καταβολή των εισφορών αυτών είναι υποχρεωτική. (1061032/1237/A0012/21-10-2002). Οι εισφορές αυτές οι οποίες είναι υποχρεωτικές για την επιχείρηση, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Ø **Μισθώματα:** Τα μισθώματα, που θεωρούνται παροχές που δίνονται τμηματικά, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης επίσης τμηματικά εντός της χρήσεως στην οποία καταβάλλονται. Ακόμη κι αν έχει συμφωνηθεί να καταβληθεί το ποσό εφάπαξ, η δαπάνη αυτή θα εκπίπτει

τμηματικά από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων στις οποίες διαρκεί η μίσθωση. (Σ.τ.Ε. 2357/93). Σχετικά με τα μισθώματα της επιχείρησης και την έκπτωση επί των δαπανών στο ακαθάριστο εισόδημα ορίζεται από τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Στην περίπτωση που το συμφωνηθέν μίσθωμα με τον εκμισθωτή ανέλθει του αρχικού συμφωνηθέντος, τότε εκπίπτει από τα έσοδα της μισθώτριας εταιρείας. Επίσης, τα μισθώματα εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης και στην περίπτωση που η τροποποίηση του συμφωνητικού για το αυξημένο μίσθωμα δεν έχει θεωρηθεί από τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας του εκμισθωτή. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Στην περίπτωση που το μίσθωμα αναπροσαρμοστεί, τα ποσά του μισθώματος που καταβάλλονται που έχουν προκύψει μετά από δικαστική απόφαση, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης στην οποία καταβλήθηκαν. Είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί εδώ ότι οι δαπάνες αυτές δεν εκπίπτουν από τις χρήσεις στις οποίες υπήρχε αυτή η αναδρομική αύξηση. (1031178/10422/B0012/30-4-2003)

Ø **Ενοίκια:** Έπειτα, από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης της επιχείρησης εκπίπτουν τα ενοίκια των κτιρίων, των μηχανημάτων, των κινητών πραγμάτων που χρειάζεται η επιχείρηση για την κάλυψη των αναγκών της, Ενοίκια κτιρίων (εργοστασίου, γραφείων, αποθηκών, κλπ.) εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α') (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α') (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α') (ΠΟΛ.1028/2006). Επιπλέον ενοίκια τα οποία εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων είναι εκείνα τα οποία αφορούν στη διαμονή των υπαλλήλων της επιχείρησης σε ξενοδοχεία, η πάσης φύσεως καταλύματα είτε λόγω εκτός έδρας εργασίας είτε λόγω επαγγελματικών ταξιδιών. Για να μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος αυτός, απαιτείται ο τόπος εργασίας στην περίπτωση που εργαζόμενος διαμένει προσωρινά εκτός του τόπου μόνιμης κατοικίας του, να απέχει εκατό χιλιόμετρα και πάνω και να υπάρχουν νόμιμα δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει η καταβολή των μισθωμάτων αυτών. (ΠΟΛ.1036/2006)

Ø **Ενοίκια σε εταιρείες leasing:** Ως προς τα μισθώματα που καταβάλλονται σε εταιρείες leasing , αυτά εκπίπτουν από τα ακαθάριστα

έσοδα, χωρίς σε αυτά να υπολογίζονται εκείνα που σχετίζονται με ακίνητα κατά το μέρος που αναλογούν στην αξία του οικοπέδου. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ 1στ'). Στην περίπτωση που κατά τη διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης, υπάρχει πρόβλεψη μέσω της σύμβασης που έχει υπογραφεί ότι κάποιο από τα μισθώματα θα είναι πολλαπλάσιο των άλλων, το ποσό αυτό θα υπολογίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία προορίζεται να καταβληθεί, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 31. (1089437/1835/A0012/18-11-2002). Συμπληρωματικά, αν τεθεί θέμα προεξόφλησης μισθωμάτων leasing, τότε αυτά θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. Είναι σημαντικό όμως να τονιστεί ότι θα εκπίπτουν μόνο τα μισθώματα που αντιστοιχούν στην τρέχουσα χρήση, όπως προβλέπεται από τη σύμβαση. Όσα μισθώματα επόμενων χρήσεων προπληρώθηκαν, αυτά θα εκπέσουν στη χρήση στην οποία και αναμενόταν να εξοφληθεί κι όχι πιο πριν. (1109501/2342/A0012/15-1-2004)

Ø **Μισθώματα αυτοκινήτων:** Ως προς τα μισθώματα των αυτοκινήτων, τα ποσά που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις σε εταιρείες ενοικιάσεως αυτοκινήτων (όχι leasing), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη αν οι εταιρείες αυτές έχουν αγοράσει τα ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα ή τα έχουν μισθώσει από εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα στο σύνολό τους. (Λεονάρδος Κ.-Μ., 2007).

Ø **Έξοδα Μεταφοράς:** Όταν προκύπτει θέμα δαπανών που πραγματοποιούνται από την επιχείρηση για τη μεταφορά στην Ελλάδα φυσικού αερίου, αυτές οι δαπάνες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, ακόμη και στην περίπτωση που η μεταφορά διενεργείται από εξωχώρια εταιρεία, λόγω του ότι η τιμή του είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές. Για το φυσικό αέριο δημοσιεύονται επίσης δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του δευτέρου εδαφίου της παραγρ.14 του άρθρου 31 του ΚΦΕ. (1112224/11361ΠΕ/B0012/23-1-2004). Έπειτα, για έξοδα μεταφοράς προσωπικού με μεταφορικά μέσα τρίτων κι όχι της επιχείρησης, η καταβολή αυτών εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Παρόμοια ισχύουν και στην περίπτωση των εξόδων μεταφοράς

υλικών, αγαθών με μεταφορικά μέσα τρίτων. Και αυτά τα έξοδα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Άλλη μια κατηγορία μεταφορικών εξόδων εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Αυτά είναι τα έξοδα κίνησης των μεταφορικών μέσων της επιχείρησης. τα έξοδα αυτά εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Διάφορες περιπτώσεις δαπανών:

Εκτός από τις παραπάνω κατηγορίες γενικών εξόδων, υπάρχουν κι άλλες περιπτώσεις γενικών εξόδων οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, αν η επιχείρηση προβεί σε έξοδα περίθαλψης για το προσωπικό της, τότε αυτές οι δαπάνες θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (Ε.4439/67/1960). Επιπλέον, οι δαπάνες που καταβάλλει η επιχείρηση για το προσωπικό της είναι και οι κατασκηνώσεις. Και αυτές οι δαπάνες αναγνωρίζονται κι εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (Ε. 4439/67/1960).

Στις διάφορες κατηγορίες δαπανών που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, εντάσσονται και οι δαπάνες για το κόστος τιμοκαταλόγων και διαφημιστικών εντύπων τα οποία εκδίδονται από άλλη επιχείρηση στην οποία πωλεί τα διαφημιζόμενα προϊόντα της, εκπίπτει, ως γενικό έξοδο διαχείρισης. (1076787/10710/B0012/25-7-1997). Επιπροσθέτως, δαπάνες που γίνονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις για την αγορά επάθλων που δίνονται σε διαγωνισμούς στον οποίο λαμβάνουν μέρος παραγωγοί ασφαλειών. Τα έπαθλα αυτά απονέμονται μετά από κλήρωση ανάμεσα τους με βάση τον αριθμό κουπονιών που έχει ο καθένας. Ο αριθμός των κουπονιών έχει σχέση με την παραγωγή που έχει σε συγκεκριμένη περίοδο. Σύμφωνα με το μέρος που βαρύνει κάθε εταιρεία, αυτό εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (1133029/10967/B0012/30-12-1994)

Επιπλέον, ασφαλιστικές εισφορές οι οποίες δικαιολογούνται προς έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης είναι και οι εισφορές στο ταμείο

ΤΣΜΕΔΕ που αποτελεί το ταμείο των μηχανικών. Όταν μια επιχείρηση απασχολεί έμμισθους μηχανικούς υποχρεούται να καταβάλλει τις εν λόγω εισφορές και εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (1007318/10108/B0012/23-6-2000)

Άλλη μια περίπτωση δαπανών οι οποίες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, είναι και η κατασκευή δημοσίας οδού σε περίπτωση που θεωρηθεί απαραίτητη για την επιχείρηση ώστε να μπορέσει να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της για το εργοστάσιό της. Οι αποσβέσεις είναι εκείνες οι οποίες και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (Α. 17227/3794/2-6-1981)

Για τις τηλεοπτικές επιχειρήσεις οι οποίες μέσω των παιχνιδιών που προβάλλουν δίνουν έπαθλα σε χρήμα ή σε είδος στους συμμετέχοντες, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Μόνη προϋπόθεση για να εκπίπτει από τα έσοδα αυτών είναι να συμβάλλει στην αύξηση της ακροαματικότητας των καναλιών, το οποίο οδηγεί συνήθως σε αύξηση των διαφημίσεων και την επίτευξη του σκοπού τους. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει επίσης να καλύπτουν και τις λοιπές προϋποθέσεις των διατάξεων του Κ.Φ.Ε. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να αφορούν τη χρήση εντός της οποίας έχουν πραγματοποιηθεί. (1124681/10437/B0012/4-1-1990)

Οι επιχειρήσεις πετρελαιοειδών οι οποίες προχωρούν σε δαπάνες για τη διαμόρφωση των χώρων και την εγκατάσταση ηλεκτροφωτισμού σε πρατήρια τρίτων στα οποία θα πρέπει να διατίθενται αποκλειστικά προϊόντα της επιχείρησης των πετρελαιοειδών. Οι δαπάνες αυτές λοιπόν που διενεργούνται εντός της χρήσης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της εντός της ίδιας χρήσης. (1039635/10411/B0012/14-11-2003)

Οι τράπεζες οι οποίες χρεώνουν προμήθειες και προεξοφλητικά έξοδα (τόκοι) αν οι πελάτες προεξοφλήσουν τις δόσεις τους τα ποσά αυτά που προεξοφλεί η επιχείρηση για τις κάρτες της, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων για τις οποίες θα προέκυπταν οι δόσεις αυτές. (1022369/10281/B0012/21-10-2004)

Οι δαπάνες ηλεκτρικού ρεύματος, ακόμη και αν οι μετρητές διατηρούν ακόμα το όνομα του ιδιοκτήτη του ακινήτου, αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που μισθώνει το ακίνητο. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Παρόμοια ισχύουν και για τις τηλεφωνικές δαπάνες, ακόμη κι αν το όνομα στο

οποίο έρχεται ο λογαριασμός είναι το όνομα του ιδιοκτήτη του ακινήτου. Το ποσό αυτό θα εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της μισθώτριας επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Και η δαπάνη ύδρευσης θα εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Στην έκπτωση επί των ακαθάριστων εσόδων των επιχειρήσεων εντάσσονται και οι δαπάνες ταχυδρομικών υπηρεσιών για αποστολές δεμάτων και γραμμάτων. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Έκπτωση επί των ακαθάριστων εσόδων προβλέπεται επίσης στην περίπτωση που η επιχείρηση προβαίνει σε δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των προϊόντων της, των εμπορευμάτων της κλπ. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Βάσει δικαιολογητικών, τα έξοδα τα οποία έχουν γίνει για εκθέσεις κι επιδείξεις, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Έπειτα, αν υπάρχουν δαπάνες για διάφορα έξοδα γραφικής ύλης κι εντύπων οι οποίες προκύπτουν από δικαιολογητικά, τότε οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α').

Επιπλέον, δαπάνες οι οποίες αφορούν στη θέρμανση, την καθαριότητα, το φαρμακείο αλλά και λοιπά καύσιμα τα οποία μπορεί να χρησιμοποιούνται στα μεταφορικά μέσα της επιχείρησης, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Για να εκπέσει η δαπάνη αυτή, θα πρέπει να βασίζεται στο αντίστοιχο νόμιμο δικαιολογητικό. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Έπειτα, οι δαπάνες για τα Κοινόχρηστα των γραφείων, των καταστημάτων, κλπ. εκπίπτουν επίσης από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α').

Υστερα, οι προμήθειες των τραπεζών που χρεώνονται, εκπίπτουν επίσης από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Βάσει νομίμων δικαιολογητικών, οι προμήθειες τρίτων για αγορές, πωλήσεις, μεσιτείες, κλπ., εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α').

Αν πωληθεί ακίνητο της επιχείρησης από το οποίο προκύπτει ζημία, τότε εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής, αν και μόνο αν η τιμή πώλησης δεν είναι χαμηλότερη από την αξία που προσδιορίζεται στη Φορολογία Μεταβίβασης Ακινήτων. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ.η'). Και τα έξοδα δημοσίευσης στο Φ.Ε.Κ. των ισολογισμών, καθώς και οι όποιες προσκλήσεις για τη συμμετοχή στη

Γενική Συνέλευση εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Επιπροσθέτως, τα έξοδα δημοσίευσης αγγελιών αλλά και των ανακοινώσεων της επιχείρησης στον τύπο ή στο διαδίκτυο, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Οι συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά που όμως έχουν συναφές αντικείμενο με αυτό της επιχείρησης επίσης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Και οι συνδρομές σε διάφορες επαγγελματικές οργανώσεις στις οποίες ανήκει η επιχείρηση εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α').

Όλες οι δαπάνες εκπαίδευσης σε ΚΕΚ η οποία πραγματοποιείται φυσικό πρόσωπο ώστε να μπορέσει να κατέχει άδεια ασκήσεως δραστηριότητας μεσίτη ασφαλίσεων, αλλά και η δαπάνη εγγραφής στο επιμελητήριο, τότε θεωρούνται των έξοδα πρώτης εγκατάστασης και εκπίπτουν είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία, όπως δηλαδή χειρίζονται τα έξοδα αυτά. Εκπτώσεις επίσης προβλέπονται στο ακαθάριστο εισόδημα και λόγω συνδρομής στο επιμελητήριο, στον οικείο επαγγελματικό σύνδεσμο καθώς και οι συνδρομές στον κλαδικό τύπο. (1003024/63/A0012/29-3-2004)

Οι εισφορές εγγραφής στον Οργανισμό Διεθνούς Οικονομικής Συνεργασίας θεωρούνται παραγωγικές δαπάνες κι ως εκ τούτου εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (Α.3253/23-3-1965). Στην περίπτωση που προκύπτουν έξοδα δημοσίευσης, παρουσίασης και αποστολής οικονομικών καταστάσεων στα χρηματιστήρια εξωτερικού, αυτά εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Προϋπόθεση για να εκπέσουν οι ανωτέρω δαπάνες είναι να επιβάλλεται από τη νομοθεσία που ισχύει για τα αλλοδαπά χρηματιστήρια στα οποία είναι εισηγμένες οι μετοχές των εταιριών αυτών. (ΠΟΛ.1028/2006)

Στις επιχειρήσεις που παρέχεται γεύμα με ανώτατο όριο έξι ευρώ ανά εργαζόμενο, το κόστος της τροφής που προκύπτει ημερησίως, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και δε συνιστά για τους δικαιούχους εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. (ΠΟΛ.1028/2006). Αν υπάρχουν δαπάνες για την προσωρινή διαμονή αλλοδαπών στελεχών, ημεδαπών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, αυτά εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, μέχρι να βρεθεί από αυτούς μόνιμη κατοικία.

Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να δημιουργούν φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες στο όνομα των δικαιούχων. (ΠΟΛ.1028/2006)

Έπειτα, οι συνδρομές σε ιστοσελίδες οι οποίες βέβαια να σχετίζονται με το αντικείμενο της επιχείρησης και να συνάγεται ότι οι πληροφορίες που αντλεί είναι χρήσιμες για αυτή, τότε αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006). Η προμήθεια και τα προεξοφλητικά έξοδα (τόκοι) που χρεώνουν οι τράπεζες σε βάρος των επιχειρήσεων σε περίπτωση προεξόφλησης των δόσεων που προκύπτουν από πιστωτικές κάρτες πελατών, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιείται η προεξόφληση. (ΠΟΛ.1028/2006)

Όσες δαπάνες πραγματοποιούνται από ασφαλιστικές εταιρείες για την εκπαίδευση όσων ασχολούνται στα πλαίσια αυτής με τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων. (ΠΟΛ.1028/2006). Επίσης και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται με σκοπό την εισαγωγή των μετοχών της επιχείρησης σε χρηματιστήριο του εσωτερικού ή εξωτερικού εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, ανεξαρτήτως από την εισαγωγή τους τελικά ή όχι. (ΠΟΛ.1028/2006)

Για την εκτύπωση και διανομή τιμοκαταλόγου για τη διάθεσή του σε πελάτες της επιχείρησης, γίνονται κάποιες δαπάνες, οι οποίες και εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006). Στις περιπτώσεις που υπάρχει ζημία στη διαφορά της αποζημίωσης που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις σε πελάτες τους λόγω πώλησεως ελαττωματικών εμπορευμάτων και της αποζημίωσης που εισπράττουν από τους προμηθευτές τους λόγω αγοράς εμπορευμάτων ελαττωματικών, αυτή εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (ΠΟΛ.1028/2006)

Στις επιχειρήσεις στις οποίες πραγματοποιούνται δαπάνες για τον εξοπλισμό ή και τη διακόσμηση καταστημάτων αντιπροσώπων της στις οποίες πωλούνται αποκλειστικά και μόνο δικά της είδη, τότε οι δαπάνες αυτές θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της εντός της χρήσης που πραγματοποιούνται. (ΠΟΛ.1028/2006). Οι δαπάνες τόσο για τη δημιουργία μιας ιστοσελίδας της επιχείρησης αλλά και οι δαπάνες συντήρησης που απαιτούνται για την ιστοσελίδα αυτή, θα εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006)

Όσες επιχειρήσεις καταβάλλουν κάποια ποσά για την ψυχαγωγία του προσωπικού τους, κατά την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, τα ποσά αυτά εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006). Κάποιες επιχειρήσεις, προβαίνουν σε δαπάνες ανακαίνισης των καταστημάτων των πελατών τους, οι οποίες γίνονται είτε με τιμολόγηση μέρους του κόστους από τον πελάτη, είτε με τιμολόγηση μέρους του κόστους απευθείας από τον κατασκευαστή, το οποίο προκύπτει από ιδιωτικό συμφωνητικό που έχει υπογραφεί μεταξύ των μερών, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, εφαρμοζομένων των διατάξεων της περ. ιγ' της παρ.1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ. (ΠΟΛ.1028/2006). Επιπλέον κόστος το οποίο διατίθεται από μια επιχείρηση για πελάτη της, μπορεί να είναι κόστος προθήκης ή βιτρίνας, που στοχεύει σε τοποθέτηση προϊόντων δικών της, οι οποίες δαπάνες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης εντός της οποίας πραγματοποιούνται, αν και μόνο αν η αξία της καθεμιάς προθήκης δεν υπερβαίνει το ποσό των 1.200 ευρώ. (ΠΟΛ.1028/2006)

Έπειτα, άλλη μια κατηγορία δαπανών η οποία εκπίπτει για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις είναι οι δαπάνες περιβάλλοντος χώρου ,όπως η δεντροφύτευση και η συντήρηση αυτής. Οι δαπάνες αυτές, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται. (ΠΟΛ.1028/2006)

Οι δαπάνες για ημερίδες και τα συνέδρια που διοργανώνουν οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης υπό προϋποθέσεις να εκπέσουν από το ακαθάριστο εισόδημα της χρήσης στην οποία πραγματοποιούνται. Τα ποσά που καταβάλλονται για την οργάνωση ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων του προσωπικού των επιχειρήσεων ή των πελατών τους, τα οποία αφορούν την ενημέρωσή τους σε θέματα στρατηγικής των επιχειρήσεων, οριοθέτησης μελλοντικών στόχων, εισαγωγής νέων προϊόντων στην αγορά κλπ, μπορούν αν αναγνωριστούν ως εκπιπτόμενες δαπάνες από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Για να αναγνωριστεί η δαπάνης αυτή, οι ημερίδες ή τα συνέδρια απαιτείται να διοργανώνονται στο νομό που έχει έδρα η επιχείρηση ή σε άλλο μέρος στο οποίο λειτουργεί υποκατάστημά της. οι δαπάνες για τις εκδηλώσεις αυτές οι οποίες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης είναι τα έξοδα διοργάνωσης, αλλά και σίτισης και διαμονής του προσωπικού ή των πελατών κατά την διάρκεια της εκδήλωσης, της μετακίνησής τους από και προς το χώρο της εκδήλωσης. Είναι σημαντικό ότι οι δαπάνες για τη διοργάνωση συνεδρίων ακόμη κι αν δεν πραγματοποιούνται στην περιοχή που

εδρεύει η επιχείρηση, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (1002524/11628/B0012/11.1.2006). Επίσης, έκπτωση στο ακαθάριστο εισόδημα προβλέπεται και για τις δαπάνες που αφορούν στις διοργανώσεις των εκθέσεων. Ο τόπος διοργάνωσης της έκθεσης είναι αδιάφορος για να εφαρμοστεί η διάταξη αυτή. (ΠΟΛ.1036/2006)

Σε πολλές επιχειρήσεις, γίνονται δαπάνες οι οποίες αφορούν σε ειδική ενδυμασία του προσωπικού τους, για λόγους ομοιομορφίας αλλά και υγιεινής κι ασφάλειας. Οι δαπάνες αυτές, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. (ΠΟΛ.1036/2006). Παρά το ότι οι δαπάνες στις οποίες προβαίνουν οικειοθελώς οι επιχειρήσεις σε εργαζομένους τους ή σε τρίτους δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, εξαιρώντας όσες περιπτώσεις που αναφέρονται περιοριστικά στο Άρθρο 31 του ν. 2238/1994 , αλλά και όσες αμοιβές δίδονται ανταποδοτικά των παρεχόμενων υπηρεσιών των εργαζομένων ή τρίτων και όταν προβλέπεται ρητά από το νόμο. Έτσι, τα ποσά που δίνουν οι επιχειρήσεις στους εργαζόμενους οικειοθελώς για παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς για τη φύλαξη των παιδιών τους, για επιμόρφωσή τους, για δωροεπιταγές και διατακτικές αγορές αγαθών, για ασφαλιστρα ομαδικής ασφάλισης ζωής και μέχρι 1.500 ευρώ για κάθε εργαζόμενο - ασφαλισμένο και λοιπές αμοιβές που σχετίζονται με την παρεχόμενη από αυτούς υπηρεσία, αναγνωρίζονται ακόμη ως δαπάνες που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (ΠΟΛ.1036/2006)

Τα έξοδα κινητής τηλεφωνίας αποτελούν επίσης για τις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να τις εκπέσουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. Η μοναδική προϋπόθεση για να αναγνωριστούν οι δαπάνες αυτές, είναι να υπάρχουν τόσοι ή και λιγότεροι λογαριασμοί κινητών τηλεφώνων όσοι κι ο αριθμός των υπαλλήλων της επιχείρησης. αν υπάρχουν περισσότεροι λογαριασμοί από τους απασχολούμενους της επιχείρησης τότε αναγνωρίζεται μόνο μέρος της δαπάνης με βάση τους λογαριασμούς που αντιστοιχούν στον αριθμό των απασχολούμενων. Για παράδειγμα, σε μια επιχείρηση που απασχολεί είκοσι υπαλλήλους και υπάρχουν τριάντα λογαριασμοί, τότε αν η δαπάνη είναι 15.000 ευρώ, θα αναγνωρίζονται μόνο οι 10.000 ευρώ (15.000 X 20/30). Από το ποσό αυτό των δαπανών , μόνο το μισό εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Στην ειδική περίπτωση των προσωπικών εταιριών οι εταίροι λόγω της φύσης της εργασίας που παρέχουν θεωρούνται μισθωτοί κι άρα στον αριθμό των υπαλλήλων των προσωπικών εταιρειών προστίθεται κι ο αριθμός

των εταίρων, ώστε να μπορούν οι δαπάνες κινητής τηλεφωνίας να δικαιολογηθούν και για τα κινητά τηλέφωνα των εταίρων. Υπάρχει ωστόσο η προϋπόθεση της κατοχής ενός λογαριασμού ανά εταίρο. Το ίδιο ισχύει και για τις ατομικές, δηλαδή από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης θα εκπίπτει το 50% της δαπάνης κινητής τηλεφωνίας. Τα παραπάνω εφαρμόζονται και για τα κινητά τηλέφωνα των Ε.Π.Ε., Α.Ε., δημόσιων, δημοτικών επιχειρήσεων, τα οποία χρησιμοποιούν οι διαχειριστές ή οι εταίροι επιχειρήσεων περιορισμένης ευθύνης και οι Πρόεδροι, οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι ή τα μέλη Δ.Σ. ανώνυμης εταιρίας, δημόσιας επιχείρησης. (ΠΟΛ.1036/2006)

Αναγνωρίζονται επίσης ως έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων και οι διατακτικές μέχρι έξι ευρώ ανά εργαζόμενο, που προβλέπονται από την αριθ.1017618/10261/Β0012/ΠΟΛ.1028/17.2.2006 (ΦΕΚ-Β 252) Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και αφορούν στην χορήγηση τροφής εντός του ωραρίου εργασίας, τα οποία και μπορούν να καλύπτονται και με την αγορά άλλων συναφών προϊόντων. (ΠΟΛ.1056/2007)

Για τις επιχειρήσεις που πωλούν χημικά προϊόντα, όλες οι δαπάνες που γίνονται στα πλαίσια της αγοράς χημικών αναλωσίμων που χρησιμοποιούνται για να ελέγχουν τη σωστή λειτουργία των προϊόντων ή εμπορευμάτων της εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (ΠΟΛ.1056/2007)

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις στα Εμπορικά Επιμελητήρια που στοχεύουν στην έκδοση πιστοποιητικών προέλευσης εισαγωγών, προορισμού εξαγωγών, θεώρησης ξενόγλωσσων τιμολογίων εισαγωγών ή εξαγωγών και επίσημης μετάφρασής τους αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματός τους. (ΠΟΛ.1056/2007)

Εκπίπτουν επίσης από το ακαθάριστο εισόδημα όσες δαπάνες καταβάλλονται από επιχειρήσεις Ραδιοτηλεοπτικών Μέσων που γίνονται για μετρήσεις ακροαματικότητας αλλά και δημοσκοπήσεις των προγραμμάτων που προβάλλουν ή εκπέμπουν. (ΠΟΛ.1056/2007)

Επιπλέον, όσες δαπάνες γίνονται για τη διοργάνωση εκθέσεων που στοχεύουν στο να προβάλλουν προϊόντα της επιχείρησης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος διοργάνωσης των εκθέσεων αυτών. (ΠΟΛ.1056/2007). Οι δαπάνες που γίνονται για τη διοργάνωση συνεδρίων, χωρίς να

λαμβάνεται υπόψη η περιοχή που πραγματοποιούνται αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (ΠΟΛ.1056/2007)

Οι δαπάνες που διενεργούνται για μελέτες και έρευνες που έχουν σκοπό την εγκατάσταση αιολικών πάρκων αν απορριφθεί η αίτησή τους για τις τελικές άδειες, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων κατά τη χρήση στην οποία απορρίπτεται η χορήγηση της τελικής άδειας.. (ΠΟΛ.1056/2007)

Οι δαπάνες και τα συναφή έξοδα που γίνονται από τις επιχειρήσεις ώστε να αποκτήσουν άδεια για την εκπομπή αερίων θερμοκηπίου, που έχει ως αποτέλεσμα η λειτουργία τους να συμμορφώνεται με τους ισχύοντες περιορισμούς εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο της 2003/87/ΕΚ οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με την Η.Π.54409/2632 (ΦΕΚ 1931/27.12.2004) κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. (ΠΟΛ.1056/2007)

Για λειτουργούσες επιχειρήσεις, όσες δαπάνες γίνονται η οποίες αφορούν τη διακόσμηση προθήκης καταστήματος , εκπίπτει από τα έσοδα της διαχειριστικής περιόδου που πραγματοποιείται. (ΠΟΛ.1056/2007)

Για τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις, όσες δαπάνες γίνονται για τη διενέργεια κλινικών και επιδημιολογικών μελετών για φάρμακα τα οποία εισάγονται ή παράγονται από φαρμακευτικές εταιρείες, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα αυτής. Μόνη προϋπόθεση είναι ότι οι μελέτες κι οι έρευνες αυτές διενεργούνται με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη νομοθεσία του Ε.Ο.Φ.. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008). Για τις επιχειρήσεις που παράγουν ή εμπορεύονται φάρμακα, όσα ποσά καταβάλλονται σε φορείς που αξιοποιούν τα απορρίμματα και τις συσκευασίες με εφαρμογή του ν. 2939/2001, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων αυτών. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Όσες δαπάνες καταβάλλονται από ημεδαπές ανώνυμες επιχειρήσεις ώστε να διαμένουν στην Ελλάδα στελέχη της αλλοδαπής μητρικής εταιρείας ώστε να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις του Δ.Σ. της ημεδαπής θυγατρικής Α.Ε., με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην περιπτ. μ' του άρθρου 31, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008). Εκπίπτουν επίσης από τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τις ημεδαπές εταιρείες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε αλλοδαπό χρηματιστήριο, με σκοπό την ενημέρωση

του επενδυτικού κοινού. Συμπεριλαμβάνονται επίσης στις δαπάνες αυτές και οι αμοιβές συμβούλων, το κόστος σύνταξης, επιμέλειας, έκδοσης, αποστολής και δημοσίευσης στοιχείων που υποβάλλονται ή απευθύνονται στις χρηματιστηριακές αρχές και τους επενδυτές, σε περιοδική βάση ή όταν αυτό ζητηθεί από τους ενδιαφερόμενους. Στις δαπάνες αυτές συνυπολογίζονται και η προμήθεια, η διατήρηση, η χρήση και η συντήρηση μηχανογραφικών και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων παρακολούθησης χρηματιστηριακών συναλλαγών, καθώς και ο διορισμός και η αμοιβή των κατά τόπους θεματοφυλάκων που προβλέπονται από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία του συγκεκριμένου κάθε φορά κράτους. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Έπειτα, οι προμήθειες που καταβάλλονται από την επιχείρηση σε τρίτους, που χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις τους για αποθήκευση των αγαθών της, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις εγκαθιστούν αυτόματους πωλητές σε τρίτους, οι δαπάνες που γίνονται για την εγκατάσταση αυτών με σκοπό τη διάθεση των αγαθών της προς το κοινό, τα ποσά αυτά που καταβάλλονται εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. Μόνη προϋπόθεση είναι ότι θα πρέπει να έχει εκδοθεί το νόμιμο στοιχείο. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Στην περίπτωση που μια επιχείρηση προβαίνει σε δαπάνες για την κατασκευή εγκαταστάσεων σε δημόσιους χώρους, ως έξοδα πρώτης εγκατάστασης, τα οποία βασίζονται στην προϋπόθεση ότι δεν υφίσταται σύμβαση μίσθωσης, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Οι δαπάνες οι οποίες συμβάλλουν στην απόκτηση ή διατήρησης «σημάτων συμμόρφωσης», τα οποία δεν αφορούν στα συστήματα ποιότητας ISO, HACCP και τη σήμανση CE και συνδέονται άμεσα με τις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης, εκπίπτουν επίσης από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Ως έκπτωση επί του ακαθάριστου εισοδήματος των επιχειρήσεων θεωρούνται και οι δαπάνες ανώνυμης εταιρείας για διαμόρφωση χώρων και ανακαίνιση επιχειρήσεων τρίτων που την πρακτορεύουν, ως γενικά έξοδα διαχείρισης εντός της χρήσης που θα πραγματοποιούνται. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Η δαπάνη ύδρευσης, ηλεκτροδότησης και παροχής νερού ακινήτου, όταν ο λογαριασμός εκδίδεται στο όνομα της εταιρείας, στην οποία ανήκει κατά κυριότητα

το κτίριο, εξοφλείται από την ίδια και στη συνέχεια τιμολογεί με το ίδιο ποσό την επιχείρηση που χρησιμοποιεί το ακίνητο, ανεξάρτητα αν η τελευταία καταβάλλει ή όχι μίσθωμα. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Όταν μια επιχείρηση καταβάλλει εφάπαξ ένα ποσό ως μισθώτρια σε εκμισθωτή οικοπέδου στο οποίο ανεγείρει κτίριο με δικές της δαπάνες, το ποσό αυτό που καταβάλλεται εκπίπτει ισόποσα στα έτη διάρκειας της μίσθωσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος ολοκλήρωσης της ανέγερσης του κτιρίου στο οικόπεδο αυτό. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Τα ποσά που καταβάλλονται από τράπεζα ή θυγατρική της εταιρεία σε ημεδαπή επιχείρηση ώστε να αποκτήσουν τα δικαιώματα εκμετάλλευσης κινηματογραφικής ταινίας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, τα οποία δικαιώματα στη συνέχεια μισθώνονται στη συνέχεια μισθώνει στην ημεδαπή επιχείρηση, η οποία και τα εκμεταλλεύεται, αποσβέννεται ισόποσα στις χρήσεις για τις οποίες προβλέπεται να διαρκέσει η μίσθωση. Στην πρώτη χρήση, αποσβέννεται το ποσό που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα που εμπίπτει στη σύμβαση. Μέσω των αποσβέσεων, οι δαπάνες αυτές ισόποσα εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Διάφορες περιπτώσεις δαπανών που αναγνωρίζονται σύμφωνα με το Σ.τ.Ε:

- Ø Σε περίπτωση που υπάρχει κατάπτωση τραπεζικής εγγύησης λόγω παράδοσης εμπορευμάτων η οποία δεν είναι εντός προθεσμίας, τότε η δαπάνη αυτή θα εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. (Σ.τ.Ε.1797/1985)
- Ø Αν έχει καταβληθεί χαρτόσημο συναλλαγματικών, τότε η δαπάνη αυτή για τον εκδότη τους εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά του. (Σ.τ.Ε.4337/1983)
- Ø Όσα νομικά πρόσωπα σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. αναφέρονται τη διάταξη αυτή, τότε μπορούν να αφαιρέσουν από το συνολικό εισόδημά τους τις δαπάνες για την εκμίσθωση οικοδομών αλλά και όλα τα γενικά έξοδα διαχείρισης. (Σ.τ.Ε. 1931/92)
- Ø Το ποσό της δαπάνης το οποίο εκπίπτει είναι το αναγραφόμενο στο στοιχείο που έχει εκδοθεί κι έχει καταβληθεί από την επιχείρηση κι όχι η αξία του προϊόντος ή της υπηρεσίας η οποία ενδεχομένως είναι μικρότερη από την

αναγραφόμενη. Μόνο αν το ποσό το αναγραφόμενο θεωρηθεί αντικειμενικά εικονικό υπολογίζεται ως δαπάνη η αξία του προϊόντος ή της υπηρεσίας. (Σ.τ.Ε. 726/92)

- Ø Στην περίπτωση που μια επιχείρηση καταβάλλει ποινική ρήτρα η οποία σχετίζεται με τη λειτουργία της, τότε αποτελεί δαπάνη που εκπίπτει από το εισόδημά της. (Σ.τ.Ε.3665/1983)
- Ø Για την αναγνώριση μιας δαπάνης δεν απαιτείται σύμβαση. (Σ.τ.Ε.806/1998)
- Ø Αν υπάρχει κάποια περίπτωση στην οποία υπάλληλος αλλοδαπής επιχείρησης νοσηλευτεί, τότε τα νοσήλια καθώς και τα έξοδα μετάβασης στο εξωτερικό της συζύγου του για τη νοσηλεία, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της επιχείρησης. (Σ.τ.Ε.3007/1983).
- Ø Όταν μια επιχείρηση καταβάλλει ποσά σε σύλλογο συνταξιούχων υπαλλήλων της με σκοπό την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών αυτού, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (Σ.τ.Ε.1227/1995).
- Ø Αν υπάρχει σύλλογος προσωπικού επιχείρησης, οι όποιες οικονομικές συνδρομές θεωρούνται παραγωγικές δαπάνες κι έτσι εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (Σ.τ.Ε.2673/1983)

Δικαιολογητικά δαπανών

Για τη μεταφορά αγαθών στον Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων προβλέπεται ότι ο μεταφορέας εκδίδει θεωρημένη φορτωτική σε τέσσερα αντίτυπα, από τα οποία το τρίτο παραδίδεται σε εκείνον που καταβάλλει τα κόμιστρα. Το αντίτυπο λοιπόν αυτό της φορτωτικής είναι το νόμιμο δικαιολογητικό βάσει του οποίου προκύπτει έκπτωση της πραγματοποιούμενης, από τον καταβάλλοντα τα κόμιστρα επιτηδευματία, της δαπάνης. (Σ.τ.Ε.3988-90/98,2993/91)

Τα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών, επίσης αποτελούν δαπάνες που εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Η προϋπόθεση για να αποτελέσουν νόμιμα δικαιολογητικά για την έκπτωση δαπανών, θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα

αναφερόμενα στις διατάξεις του Κ.Φ.Σ. στοιχεία που απαιτεί ο νόμος, αλλά και να προσδιορίζεται επαρκώς η υπηρεσία που παρασχέθηκε. (Σ.τ.Ε. 3509/96,715/91)

Για να μπορεί να υπάρξει έκπτωση κάποιας δαπάνης από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί τα κατάλληλα στοιχεία όπως έχουν προβλεφθεί από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων. Απαραίτητα είναι τα εκδιδόμενα στοιχεία για την έκπτωση των δαπανών και στην περίπτωση που υπάρχει αντιπρόσωπος της επιχείρησης που πωλεί τα προϊόντα της επιχείρησης για λογαριασμό της. Κατά συνέπεια, οι δαπάνες αυτές θα πρέπει επίσης να βασίζονται σε εκδιδόμενα στοιχεία σύμφωνα με τον Κ.Φ.Σ κι όχι απλή αναγραφή στην εκκαθάριση από αυτόν που εξέδωσε το στοιχείο της δαπάνης. (Σ.τ.Ε. 2329/97)

Η αφαίρεση μιας δαπάνης από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης γίνεται μόνο αν βασίζεται σε αποδεικτικό στοιχείο που προβλέπεται από τον Κώδικα Φορολογικών Στοιχείων, αν ο Κώδικας το προβλέπει για τη δαπάνη αυτή. Αν δεν προβλέπεται από τον Κώδικα, δεν είναι αναγκαίο να βασίζεται η δαπάνη σε αποδεικτικό στοιχείο, αλλά σε όποιο στοιχείο μπορεί να εκτιμηθεί είτε από τη φορολογική αρχή και τα διοικητικά δικαστήρια. (Σ.τ.Ε. 6004/96)

Έπειτα, η επιχείρηση μπορεί να δικαιολογήσει δαπάνες που εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της στην περίπτωση που υπάρχουν αμοιβές υπαλλήλων που προσφέρονται από εκείνους ως υπηρεσίες ελεύθερου επαγγελματία για τις οποίες εκδόθηκαν οι αντίστοιχες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. (Σ.τ.Ε. 1068/1989), (Σ.τ.Ε.2581/1994)

6.2 Μισθοδοσία Προσωπικού- Διάφορες Αμοιβές

Μισθοί

Γενικά, οι αποδοχές προσωπικού, εκπίπτουν εφόσον έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι υπέρ του ΙΚΑ ή άλλου ασφαλιστικού οργανισμού, ασφαλιστικές εισφορές. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ.α, υποπ. αα'). Οι δαπάνες για τις αποδοχές προσωπικού, που επιδοτούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ. ή από άλλο φορέα, αναγνωρίζονται προς έκπτωση κατά το μέρος που δεν επιδοτούνται. (1094516/11355/B0012/16-12-2004). Στην περίπτωση που υπάρχουν επιχορηγήσεις από τον ΟΑΕΔ για νέες θέσεις εργασίας, τότε αυτό αφαιρείται από τις δαπάνες για αμοιβές προσωπικού των επιχειρήσεων που επιδοτούνται. (1075188/1354/A0012/24-7-1997)

Οι δαπάνες για τις εργοδοτικές εισφορές ΙΚΑ και λοιπών ταμείων κύριας ή επικουρικής ασφάλισης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (1007318/10108/B0012/23-6-2000). Μάλιστα, ειδικά για δαπάνες μισθοδοσίας που καταβάλλονται στο προσωπικό που απασχολούνται ως μισθωτοί, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης εφόσον καταβληθούν οι ασφαλιστικές εισφορές τους, χωρίς να απαιτείται να έχουν καταβληθεί από την ίδια την επιχείρηση, αλλά και από τρίτο πρόσωπο, χωρίς υποχρεωτικά να βαρύνεται γι' αυτό από σχετική διάταξη νόμου. (1094124/2002/A0012/31-10-2003). Και το ποσοστό του φιλοδωρήματος σερβιτόρων, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης και αφαιρείται απ' αυτά ως έξοδο μισθοδοσίας, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 του ν.2238/1994. (1073832/1507/A0012/31-8-2000).

Αμοιβές – Αποζημιώσεις

Η συμπληρωματική αποζημίωση για σωματικές βλάβες που καταβάλλει επιχείρηση σε τρίτο, ο οποίος τραυματίστηκε από αυτοκίνητό της, χρησιμοποιούμενο στα πλαίσια της επαγγελματικής της απασχόλησης, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1015381/322/A0012/24-9-2002) (Σ.τ.Ε.3214/1982)

Αν υπάλληλος της επιχείρησης έχει προβεί σε δαπάνες υπηρεσίας που του ανατέθηκαν, τότε οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης εφόσον υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την καταβολή τους και δεν αποτελούν εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α', της παρ.4, του άρθρου 45 του Κ.Φ.Ε. (1067765/10615/B0012/31-8-1999)

Για τις επιχειρήσεις επεξεργασίας αποβλήτων, οι αμοιβές που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις ώστε να διαχειρίζονται τα απόβλητά τους, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, όπως επίσης και οι αμοιβές που καταβάλλονται στη βιομηχανία τσιμέντου, η οποία καταστρέφει τα μη εκμεταλλεύσιμα εμπορικά προϊόντα που προκύπτουν από την επεξεργασία των αποβλήτων καίγοντάς τα. (1109541/10798/B0012/27-11-2001)

Αν μια επιχείρηση καταβάλλει ένα ποσό αποζημίωσης στο μισθωτή για να λυθεί η μισθωτική σχέση, η αποζημίωση αυτή εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα μόνο μέχρι του ύψους του ακαθάριστου εισοδήματος που αποκτά από το συγκεκριμένο μίσθιο κατά το έτος καταβολής της αποζημίωσης. (ΚΦΕ, άρθρο 23, παρ1, περ.ζ)

Όσες αμοιβές προκύπτουν για δικηγόρους, συμβολαιογράφους για τις υπηρεσίες τους, τότε σε αυτές προβλέπεται έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Αν στο κόστος της οικοδομής δεν έχουν συμπεριληφθεί οι αμοιβές για τις υπηρεσίες των μηχανικών, εκπίπτουν κι αυτές από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Οι όποιες αμοιβές τρίτων για υπηρεσίες τους που έχουν παρασχεθεί, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, αν υπάρχει το αντίστοιχο στοιχείο σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Αλλοδαπές επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα τα οποία παρέχουν επιχειρήσεις στην Ελλάδα, οι αμοιβές αυτών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Οι αμοιβές αλλοδαπών δικηγόρων για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στην αλλοδαπή εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης στην οποία παρασχέθηκε η εν λόγω υπηρεσία. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Όσες αμοιβές προκύπτουν σε αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την έρευνα αγοράς ή προώθηση ελληνικών προϊόντων στην αλλοδαπή εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). Όσες αμοιβές αλλοδαπών προκύπτουν για τη σύνταξη τεχνικών και λοιπών επιστημονικών μελετών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Οι αμοιβές εξωτερικών λογιστών που δεν ανήκουν στο προσωπικό και αφού έχει εκδοθεί το προβλεπόμενο στοιχείο του Κ.Β.Σ. εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Όσες αμοιβές που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις σε άλλες επιχειρήσεις για την παραγωγή των προϊόντων τους με τη μέθοδο του ΦΑΣΟΝ εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις των μελών Δ.Σ. ανώνυμης εταιρίας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 24 του κ.ν. 2190/1920, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (ΚΦΕ, άρθρο 105, παρ. 6, περ. Γ')

Οι δαπάνες του δικηγόρου που επιμερίζονται στην απόκτηση εισοδήματος από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος και από μισθωτές υπηρεσίες, γίνεται σύμφωνα με το ύψος των ακαθαρίστων εσόδων που προκύπτουν από κάθε πηγή εισοδήματος και θα αφαιρεθεί εκείνο το ποσοστό που αναλογεί στα ακαθάριστα

έσοδα από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος. (1098565/2051/A0012/10-2-2003)

Οι αμοιβές που καταβάλλονται σε υπαλλήλους, εκτός των συμβατικών ή νομίμων εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης επειδή θεωρούνται παραγωγική δαπάνη, αν και μόνο αν έχουν καταβληθεί οι εισφορές και σύμφωνα με τις λοιπές προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. (Ε3341/24-2-1967)

Στις περιπτώσεις που καταβάλλονται ποσά των αποζημιώσεων από τις επιχειρήσεις στους δικαιούχους σύμφωνα με τις διατάξεις (α) το ν. 2112/1920, (β) το Άρθρο 1 του Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 και (γ) το Άρθρο 94 του Ν.Δ. 3026/1954, αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων ολόκληρο το ποσό των αποζημιώσεων, ακόμη και αν το ποσό που καταβάλλεται είναι μεγαλύτερο από αυτό που προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις, αφού το συνολικό ποσό των αποζημιώσεων αυτών φορολογείται στο όνομα του δικαιούχου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του Άρθρου 14 του ν. 2238/1994 και αποδίδεται σε αυτόν για τις υπηρεσίες που προσέφερε στην επιχείρηση, όπως προβλέπεται και από τη νέα διάταξη της παραγράφου 16 του Άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. (ΠΟΛ.1036/24.7.2006).

Οι αμοιβές των αλλοδαπών θεματοφυλάκων οι οποίες καταβάλλονται από ανώνυμες εταιρίες με μετοχές εισηγμένες σε αλλοδαπά χρηματιστήρια, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, αν ο ορισμός των θεματοφυλάκων που αναφέρθηκαν προβλέπεται από τη νομοθεσία από την οποία διέπονται τα εν λόγω χρηματιστήρια. (ΠΟΛ.1028/2006)

Οι αμοιβές των χρηματοοικονομικών συμβούλων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας εταιριών, προβλέπεται έκπτωση επί των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης.

Οι αμοιβές που καταβάλλονται από τις εταιρείες για να φυλάσσονται οι εγκαταστάσεις τους, αποτελούν δαπάνες που εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις στην περίπτωση που καταβάλλουν αποζημιώσεις σε υπάλληλους ή εργάτες που συνδέονται με σχέση εξαρτημένης εργασίας λόγω εγκατάστασης αυτών σε άλλη πόλη ή και χώρα, καθώς και τα όποια έξοδα μεταφοράς των προσωπικών του πραγμάτων και της οικογένειά του αποτελούν εκπιπόμενες δαπάνες από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Θα πρέπει η πληρωμή των

δαπανών αυτών να προκύπτει από παραστατικά που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ.

Οι επιχειρήσεις όταν καταβάλλουν αμοιβές σε μεσιτικά γραφεία, πρακτορεία κλπ με σκοπό την εξεύρεση κατοικίας των αλλοδαπών στελεχών τους, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Όταν λαμβάνει χώρα μια εξαγορά αλλοδαπής εταιρείας από ημεδαπή, προκύπτουν δαπάνες για τις αμοιβές των συμβούλων οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, ακόμη κι αν δεν έχει επιτευχθεί η αγορά.

Οι αναλογιστικές μελέτες που γίνονται από τις επιχειρήσεις, συνεπάγεται αμοιβές, οι οποίες προβλέπεται ότι εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Για την οργάνωση της παραγωγή και πιστοποίηση ποιότητας των εμπορευμάτων των επιχειρήσεων, καταβάλλονται αμοιβές σε τρίτους και αμοιβές σε οργανισμούς που κάνουν την πιστοποίηση (ISO 9002). Οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Οι αμοιβές που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε ανεξάρτητα χημικά εργαστήρια εντός ή εκτός Ελλάδος για την πιστοποίηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων τους, εκπίπτουν και αυτές από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Επίσης, οι αμοιβές που καταβάλλονται από την επιχείρηση σε τρίτους για να γίνει εσωτερικός έλεγχος της επιχείρησης εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της, δεδομένου ότι ο έλεγχος δε γίνεται για λογαριασμό της ημεδαπής ή αλλοδαπής μητρικής εταιρίας.

Οι αμοιβές που καταβάλλονται για την παροχή ασφάλειας (security) σε εταιρείες για χρηματοποστολές σε τράπεζες, αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματος των επιχειρήσεων.

Οι αμοιβές που καταβάλλονται από επιχειρήσεις σε οργανωμένα γραφεία για την εξεύρεση υπαλλήλων και στελεχών εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Στις επιχειρήσεις αποκομιδής απορριμμάτων οι αμοιβές που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα. Οι αμοιβές που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις σε εκτιμητές για την εκτίμηση της αξίας των

ακινήτων τους επίσης παρέχουν έκπτωση στο ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (Τότσης, 2011)

Οι αμοιβές των υπηρεσιών που παρέχονται μεταξύ δύο ημεδαπών επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου, εκπίπτει ως δαπάνη επί του ακαθάριστου εισοδήματος. Η αμοιβή που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρεία λειτουργούσα ως «σύστημα εναλλακτικής διαχείρισης» προς ΟΤΑ, για το πρόγραμμα ανακύκλωσης δημοτικών αποβλήτων του ν.2939/2001. Η έκπτωση γίνεται από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης εντός της οποίας εκδίδεται η σχετική απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Το ποσό που καταβάλλεται από την επιχείρηση στο προσωπικό της για την κάλυψη δαπανών υπηρεσίας του εκτός έδρας, μέσω διατακτικών για την τροφή των υπαλλήλων που εκδίδονται από άλλη εταιρεία, αποτελεί λειτουργική δαπάνη της πρώτης και αναγνωρίζεται ως γενικό έξοδο διαχείρισης μόνο κατά το μέρος που καλύπτεται από τα σχετικά παραστατικά του ΚΒΣ. Στην περίπτωση αυτή εκδίδεται τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών από την εταιρεία που εκδίδει τη διατακτική τροφής προς την εταιρεία που παρέχει σίτιση στους υπαλλήλους του εκτός έδρας και συνοδεύεται με τις εν λόγω διατακτικές και με απόδειξη είσπραξης του αντιτίμου των διατακτικών αυτών. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης αφαιρείται η αποζημίωση που καταβάλλεται από μισθώτρια επιχείρηση στον εκμισθωτή, αν καταγγελθεί η σύμβασης εμπορικής μίσθωσης αφού παρέλθουν δύο έτη από την έναρξη αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 43 του π.δ. 34/1995. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

6.2.1 Αποζημιώσεις και αμοιβές που οφείλονται με δικαστική απόφαση

Στις αποζημιώσεις που οφείλονται με δικαστική απόφαση, δεν εμπίπτουν τα ποσά που δίνουν επιχειρήσεις βαφής και εξευγενισμού υφασμάτων και νημάτων σε πελάτες τους για την κάλυψη των ζημιών που προξενούν κατά την επεξεργασία των υφασμάτων, διότι αποτελούν κατ' ουσία παραίτηση από την είσπραξη της αμοιβής λόγω του ότι δεν εκτελούνται οι συμφωνηθέντες όροι των εργασιών που αναφέρονται και τα πιο πάνω ποσά εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα χωρίς να απαιτείται προηγούμενη κατάθεση συμφωνητικού στη Δ.Ο.Υ. Αν υπάρχει τέτοια περίπτωση, εκδίδεται από τις προαναφερθείσες επιχειρήσεις πιστωτικό τιμολόγιο που σχετίζεται

με τα βαφικά των υφασμάτων που προξένησαν ζημιά με τα οποία έχουν ήδη χρεωθεί οι πελάτες τους. (1136016/10987 ΠΕ/Β0012/15-3-1995)

6.2.2 Προμήθειες υπαλλήλων

Αν καταβάλλονται προμήθειες επί των πωλήσεων σε υπάλληλο της επιχείρησης που είναι σε εξαρτημένη σχέση εργασίας με την επιχείρηση, δηλαδή είναι μισθωτός, τότε οι προμήθειες αυτές θεωρούνται ως έξοδα μισθοδοσίας. Οι δαπάνες αυτές, οι οποίες εμπίπτουν σε εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες για τους υπαλλήλους, αφαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Αν κάποιος υπάλληλος δε διατηρεί μόνο την υπαλληλική του ιδιότητα, αλλά λαμβάνει προμήθειες επί των πωλήσεων όχι μόνο από την επιχείρηση με την οποία έχει σχέση εξαρτημένης εργασίας, αλλά και από άλλες επιχειρήσεις, οι προμήθειες αυτές αντιμετωπίζονται ως εισόδημα Δ' κατηγορίας και το ποσό αυτών εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης σύμφωνα με την περιπτ.α της παραγρ.1 του άρθρου 31, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου (στοιχείο Κ.Β.Σ. κ.λ.π.). (1089755/832/Α0012/11-11-2002)

6.3 Αξία Α' υλών κι άλλων εμπορεύσιμων αγαθών

Τεχνικές - Οικοδομικές επιχειρήσεις

Οι κεφαλαιουχικές επιχειρήσεις, συγκεκριμένα οι ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, οι αλλοδαπές επιχειρήσεις και τα λοιπά νομικά πρόσωπα της παρ.1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε., για όσες οικοδομές ανεγείρονται από 1-1-2002 και μετά φορολογούνται για τα προκύπτοντα από τα βιβλία αποτελέσματα. Αν πωληθούν κτίσματα πριν ολοκληρωθούν, το λογιστικό αποτέλεσμα κάθε χρήσης προκύπτει με βάση προϋπολογιστικό κόστος κατασκευής ανά έργο. Ως προϋπολογιστικό κόστος θεωρείται το ελάχιστο κόστος για την κατασκευή των οικοδομών, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κ.Φ.Ε. συμπεριλαμβανομένης της αξίας του οικοπέδου που έχει αγοραστεί για την ανέγερση της οικοδομής. Αν από τα βιβλία και στοιχεία της οικοδομικής επιχείρησης προκύπτει μεγαλύτερο κόστος λαμβάνεται υπόψη αυτό των βιβλίων και στοιχείων. (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2006)

Ως προς το λογιστικό τους χειρισμό, το προϋπολογιστικό κόστος καταχωρείται σε χρέωση του πρωτοβάθμιου λογαριασμού 68 «Προβλέψεις Εκμεταλλεύσεως» του Ε.Γ.Λ.Σ. και συγκεκριμένα στον αναλυτικό λογαριασμό 68.99.01 «Προϋπολογισθέν κόστος τεχνικού έργου ή οικοδομής ή διαμερίσματος», με αντίστοιχη πίστωση του λογαριασμού 58 «Λογαριασμοί Περιοδικής Κατανομής» και συγκεκριμένα στον αναλυτικό λογαριασμό 58.08.01 «Προϋπολογισθέν κόστος τεχνικού έργου ή οικοδομής ή διαμερίσματος». Ανάλογα με την κάθε επιχείρηση, οι λογαριασμοί αυτοί δύναται να αναλυθούν περαιτέρω. **(Φλώρος, 2009)**

Όταν ολοκληρωθεί η κατασκευή των διαμερισμάτων, τότε το πραγματικό κόστος κατασκευής καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού 58.08.01 και οι όποιες διαφορές του πραγματικού κόστους των κτισμάτων σε σχέση με το προϋπολογιστικό κόστος αυτών, τότε η διαφορά αυτή αντικατοπτρίζεται στους έκτακτους λογαριασμούς εσόδων ή εξόδων, όπως αρμόζει σε κάθε περίπτωση. Ο λογαριασμός αυτός είναι στην περίπτωση που το προϋπολογιστικό κόστος ήταν υψηλότερο από το πραγματικό, ο 86.02.02 «Έσοδα προηγούμενων χρήσεων» ή στην περίπτωση που το πραγματικό κόστος ξεπερνά το προϋπολογιστικό, ο λογαριασμός 86.02.09 «Εξοδα προηγούμενων χρήσεων». (1035038/10347/B0012/11-4-2003)

Όταν πραγματοποιούνται κοινές δαπάνες από τεχνικές εταιρείες, μέλη κοινοπραξίας για μηχανήματα, λοιπά πάγια, δαπάνες προσωπικού κλπ., ιδιοκτησίας τους και χρησιμοποιούνται με σκοπό να εκτελεστεί το κοινό έργο που έχει εισφερθεί στην κοινοπραξία, αυτές θα πρέπει να επιμεριστούν ανάλογα με διάφορα στοιχεία κόστους που προκύπτουν από τη χρήση των μηχανημάτων ή του προσωπικού των μελών. **(Σακέλλης Ε. , 2011)**

Για να μπορέσει να επιτευχθεί αυτό, αφού από το κοινοπρακτικό, σύμβαση ή άλλο πρόσφορο έγγραφο συνάγεται ότι η χρησιμοποίηση των μέσων αυτών αφορά την εκτέλεση του κοινού έργου, τότε γίνεται έκδοση μεταξύ των μελών και της κοινοπραξίας ειδικής εκκαθάρισης κατανομής των δαπανών το οποίο δε συνιστά φορολογικό παραστατικό. Μάλιστα, στην εκκαθάριση αυτή πρέπει να επισυνάπτονται φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων παραστατικών που έχουν εκδοθεί για τις κοινές δαπάνες, στα οποία θα πρέπει να αναλύεται ο Φ.Π.Α. που αναλογεί σε αυτές αλλά και σημείωση ότι δεν έχει εκπέσει από το μέλος ή την κοινοπραξία κατά περίπτωση, αναλόγως ποιος ήταν ο αρχικός αποδέκτης των στοιχείων. (1092337/1017/0015/20.11.2003)

Με την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2940/2001, για το λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε για την πώληση ανεγειρόμενων οικοδομών, όταν τα κτίσματα αυτά πωλούνται πριν να ολοκληρωθούν, πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, μέσω της αναμόρφωσης των εσόδων τους και υπάγουν τα συνολικά έσοδα σε φορολογία κι όχι όσα αντιστοιχούν στο εκτελεσθέν τμήμα του έργου.

Για το κόστος που αντιστοιχεί στην αξία των κτιρίων που έχουν πωληθεί, τότε θα λαμβάνεται υπόψη το μεγαλύτερο κόστος μεταξύ του πραγματικού και του εξωλογιστικού, το οποίο προβλέπεται από τη διάταξη. 103508/10347/B0012/2003 Στο κόστος προϋπολογισμού θα συμπεριλαμβάνεται και το κόστος αγοράς οικοπέδου και τα έξοδα που σχετίζονται με αυτό το κόστος, όπως του συμβολαιογράφου. Οι δαπάνες που αφορούν στη διοικητική υποστήριξη κι οι αποσβέσεις αφαιρούνται στο σύνολο τους μέσα στην χρήση που πραγματοποιήθηκαν.

Στην περίπτωση που ανεγείρεται οικοδομή μέσω αντιπαροχής προς τον οικοπεδούχο, τότε το προϋπολογιστικό κόστος θα υπολογίζεται μόνο ως προς το κομμάτι που αντιστοιχεί στην αξία των οικοδομών που περιέχονται στην κυριότητα του κατασκευαστή. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για δηλώσεις οικονομικών ετών 2004 και επομένων. (1039113/10547/B0012/ΠΟΛ.1043/10.5.2004)

Προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (software)

Από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων αφαιρείται το κόστος των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών (software) που εισάγει η επιχείρηση από εταιρείες που εδρεύουν στο εξωτερικό και τα μεταπωλεί αυτούσια κι αυθεντικά σε πελάτες στην Ελλάδα. Η δαπάνη αυτή, αφαιρείται από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης τη χρήση που διατίθεται το πρόγραμμα στον πελάτη, αφού αφορά σε πώληση εμπορευμάτων. (1108007/10542/B0012/10-4-1992)

6.4 Αποσβέσεις παγίων-επισφαλών απαιτήσεων

Αποσβέσεις - Γενικά

Οι τακτικές αποσβέσεις ακόμη κι αν το κόστος παραγωγής εμπίπτει σε αυτές, ή και όχι, τότε οι αποσβέσεις αυτές θα προσφέρουν έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (1007856/10126/B0012/17-2-2000). Στις επιχειρήσεις οι αποσβέσεις υπολογίζονται σε πάγια στοιχεία ιδιοκτησίας της επιχείρησης που χρησιμοποιούνται από αυτή. (1078861/10647/B0012/5-8-1998). Οι αποσβέσεις στα ακίνητα υπολογίζονται με βάση την αξία αναγραφής στα βιβλία της επιχείρησης για το κόστος κτήσης τους κι όχι η αξία του ακινήτου όπως εκτιμάται αντικειμενικά. (1055864/10200/B0012/30-6-1989)

Συμπληρωματικά για τις αποσβέσεις, αν το κόστος κτήσης για πάγια αξίας μέχρι και 600 ευρώ, αυτά έχουν τη δυνατότητα να αποσβεστούν εφάπαξ εντός της χρήσης που άρχισε η χρησιμοποίησή τους από την επιχείρηση. (1061103/10556/B0012/5-12-2001). Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 3296/2004, για αυτά που αποκτώνται από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1.1.2005 και μετά, το ανώτατο όριο αξίας κτήσης τους αυξάνεται από 600 σε 1.200 ευρώ.

Για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν εποχιακά όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, ενοικιάσεις αυτοκινήτων, κλπ, αυτές παρά το ότι δε λειτουργούν όλο το χρόνο, οι αποσβέσεις υπολογίζονται εντούτοις για όλο το έτος. (1016914/15075/Γ0012/17-2-2000)

Όσα νομικά πρόσωπα περιλαμβάνονται στην παρ.1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. (Α.Ε., Ε.Π.Ε., συν/μοί, κλπ.) κι εκμισθώνουν κτίριο σε τρίτο, μπορούν να διενεργούν αποσβέσεις οι οποίες να βασίζονται στην αξία του κτιρίου. (1107925/11292/B0012/2-1-2001)

Όσες αλλοδαπές επιχειρήσεις έχουν ως βασική και μόνη πηγή εισοδήματος τις εκμισθώσεις ακινήτων στην Ελλάδα, μπορούν να διενεργούν αποσβέσεις με βάση τις διατάξεις που προβλέπουν αποσβέσεις για φυσικά πρόσωπα. Οι διατάξεις αυτές

αποτελούν τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του Κ.Φ.Ε.. (1021298/10407/B0012/14-4-2000)

Τα πρατήρια καυσίμων που αγοράζουν για λογαριασμό πρατηρίων τρίτων στα οποία διατίθενται καύσιμα της εταιρείας αυτής διαφημιστικές πινακίδες, στέγαστρα, αντλίες. Τα πάγια αυτά αποσβέννυνται, ως πάγια που ανήκουν στην ιδιοκτησία στην εταιρεία πετρελαιοειδών και κατά συνέπεια αφαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα αυτής (1039635/10411/B0012/14-11-2003)

Έπειτα σε περίπτωση που εταιρεία πετρελαιοειδών κατασκευάζει υπόγειες δεξαμενές για την αποθήκευση υγρών καυσίμων, σε πρατήρια τρίτων που διαθέτουν τα καύσιμά της αποκλειστικά, αποσβέννυνται και αυτά κι εκπίπτουν οι αποσβέσεις αυτές από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης πετρελαιοειδών. (1039635/10411/B0012/14-11-2003)

Σε ό, τι αφορά στις προσωπικές επιχειρήσεις, αν ασχολούνται με την εκμίσθωση ακινήτων, τότε οι αποσβέσεις των ακινήτων αυτών προσδιορίζονται με βάση τα οριζόμενα στην περ. α' της παρ.1 του άρθρου 23 του ΚΦΕ. Περαιτέρω από τις αποσβέσεις που υπολογίζονται επί των ακινήτων με βάση το π.δ 299/2003 αφαιρείται η απόσβεση του άρθρου 23 του ΚΦΕ και συνεπώς από το ακαθάριστο εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις εκπίπτει το υπολειπόμενο τμήμα των αποσβέσεων. (1100584/2133/A0012/24-2-2004)

Έπειτα, οι αποσβέσεις των κτιρίων, των οποίων η αναπόσβεστη αξία αναπροσαρμόζεται με τις διατάξεις του Ν . 3229/2004 επίσης εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Για να διενεργηθούν οι αποσβέσεις αυτές, αν υπάρχει υπεραξία λόγω προσαρμογών σύμφωνα με το Ν. 3229/2004 θα πρέπει να έχει παρέλθει η διαχειριστική περίοδος στην οποία πραγματοποιείται η αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας. (1010923/10158/B0012/14-2-2005) (ΠΟΛ.1028/2006)

Όταν αγοραστεί πάγιος εξοπλισμός από μια επιχείρηση και αυτός παραχωρείται σε επιχειρήσεις που την πρακτορεύουν, τότε υπολογίζεται κανονικά απόσβεση στον πάγιο εξοπλισμό όπως προβλέπεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περ.στ' της παρ.1 του άρθρου 31 του ν.2238/94. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Αν μια επιχείρηση αποφασίσει να αγοράσει προ της λήξεως της σύμβασης μισθίο το οποίο ενοικίαζε από εταιρεία leasing, τότε η δαπάνη για την αγορά του

υπόκειται σε απόσβεση η οποία απόσβεση κι εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Όταν ανεγείρεται μια οικοδομή, τότε για να υπολογιστούν οι αποσβέσεις αυτής, με βάση και τα υπόλοιπα κτίρια τα οποία κατέχει η επιχείρηση, τότε θα πρέπει να υπολογίζονται από το λόγο των αντικειμενικών αξιών των κτιρίων των εν λόγω ιδιοκτησιών προς την αντικειμενική αξία ολόκληρου του κτιρίου, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η αξία του οικοπέδου. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Αποσβέσεις χώρων εξυπηρέτησης του κοινού

Οι επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται πολυκαταστήματα και SUPER MARKETS υπολογίζουν αποσβέσεις στα καταστήματά τους, αλλά και σε κτίρια τα οποία είναι παρακείμενα στα κτίσματα αυτά, τα οποία και χρησιμοποιούνται ως γραφεία και αποθήκες με τον αυξημένο συντελεστή 8%. (1084480/16412/Γ0012/ΠΟΛ 1185/7-9-1999) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Επειδή οι τράπεζες και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας ανήκουν στα «καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού», εμπίπτουν στις διατάξεις που εφαρμόζουν αυξημένους συντελεστές αποσβέσεων. Σε αυτό περιλαμβάνονται και όλα τα γραφεία, τα λογιστήρια, κλπ., επειδή λόγω της φύσης τους που προορίζονται για την εξυπηρέτηση του κοινού υφίστανται μεγαλύτερη φθορά. (Τ.546/ΠΟΛ 129/1974), (1076433/ΠΟΛ 1184/1998) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Σημαντικό είναι εδώ να αναφερθεί ότι οι αποσβέσεις σε αυτοκίνητα που εκμισθώνονταν στην Ο.Ε.Ο.Α.- ΑΘΗΝΑ 2004 Α.Ε, εξέπιπταν κι αυτές από το ακαθάριστο εισόδημά της.

Αν επιχειρήσεις εκμισθώνουν αυτοκίνητα στην Ο.Ε.Ο.Α. - Αθήνα 2004 Α.Ε., τότε κι αυτές μπορούν να διενεργούν αποσβέσεις, οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1051801/10472/Β0012/26-9-2002) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Όταν μεταβιβάζονται ακίνητα από εξωχώριες εταιρείες, τότε οι αποσβέσεις που διενεργούνται εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των επιχειρήσεων που αγοράζουν ακίνητα από εξωχώριες εταιρείες κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 3091/2002 επίσης μπορούν να διενεργούν αποσβέσεις στα πάγια αυτά στοιχεία, που αναγνωρίζονται φορολογικά.

(1062241/10672/B0012/2-7-2003) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005).

Εκπίπτουν επίσης οι αποσβέσεις οι οποίες και διενεργούνται στο κόστος ανέγερσης ιδιόκτητων χώρων ψυχαγωγίας – αναψυχής όπως παιδικούς σταθμούς ή γυμναστήρια

(1101240/10965/B0012/ΠΟΛ.1278/18.12.2002) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Οι αποσβέσεις που διενεργούνται επί του ποσού που καταβάλλεται από επιχείρηση ως πλήρωση διαλυτικής αίρεσης σύμβασης εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημά της. Σε περίπτωση πλήρωσης μάλιστα διαλυτικής αίρεσης, αν έχει αγοραστεί ακίνητο από άλλη επιχείρηση, η αξία κτήσης αυτού προσαυξάνεται με το ποσό που καταβλήθηκε στα πλαίσια της διαλυτικής αίρεσης. Με βάση την αναμορφωμένη αυτή αξία, η αγοράστρια επιχείρηση μπορεί να διενεργεί αποσβέσεις κατά το μέρος που αντιστοιχεί στο κτίριο και με την προϋπόθεση ότι το χρησιμοποιεί. Οι αποσβέσεις αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (1059249/10531 ΠΕ/B0012/31-7-2002) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Σε περίπτωση που έχει εισφερθεί ακίνητο σε ανώνυμη επιχείρηση για χρήση για ορισμένο χρονικό διάστημα που η εισφέρουσα επιχείρηση δεν έχει εμπράγματο δικαίωμα επάνω στο ακίνητο, έναντι της οποίας ο εισφέρων λαμβάνει από την εταιρεία μετοχές εκδόσεώς της, ισόποσης αξίας με τη μισθωτική αξία του ακινήτου, η ανώνυμη επιχείρηση για κάθε έτος που διαρκεί η εισφορά εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της ποσό που αντιστοιχεί στην εισφορά χρήσης του ακινήτου, προς αποκατάσταση της απώλειας του κεφαλαίου την οποία θα υποστεί η ανώνυμη εταιρία, λόγω περιέλευσής του ακινήτου στον κύριο αυτού, μετά τη λήξη του χρόνου κατά τον οποίο εισφέρεται η χρήση του, χωρίς καμία αποζημίωση. Το ποσό αυτό προσδιορίζεται με βάση το πηλίκο της διαίρεσης της αξίας της εισφερόμενης χρήσης του ακινήτου δια του αριθμού των ετών για τα οποία εισφέρεται η χρήση αυτού. (Ν.3166/608/ΠΟΛ.1213/12.7.1976) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Ο Φ.Π.Α. που ενσωματώνεται στα ενσώματα πάγια που αγοράζονται κι ο οποίος δεν εκπίπτει από το Φ.Π.Α. εκροών, αυξάνει την τιμή κτήσης του παγίου κι έτσι οι αποσβέσεις θα διενεργούνται στο σύνολο της αξίας του παγίου. (1092609/10874/B0012/21-10-1999), (1120445/10662 ΠΕ/B0012/11-3-1997) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αν υπάρχει επικαρπία στα πάγια, τότε η επιχείρηση η οποία κατέχει την ψιλή κυριότητα μπορεί από τη στιγμή της σύστασης της επικαρπίας να διενεργεί

αποσβέσεις οι οποίες θα αφορούν στην αξία της ψιλής κυριότητας που κατέχει για κάθε πάγιο με το συντελεστή που προβλέπεται κάθε φορά. Οι αποσβέσεις αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (1119612/11059ΠΕ/Β0012/6-7-1998), (1078060/10448/Β0012/20-9-1995) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αντίστοιχα, για την επιχείρηση που κατέχει την επικαρπία επί των παγίων, διενεργεί κι εκείνη αποσβέσεις εκπιπτόμενες από το ακαθάριστο εισόδημά της, πάνω στην αξία της επικαρπίας. Ο συντελεστής απόσβεσης στην περίπτωση αυτή, προκύπτει με βάση το χρόνο διάρκειας του δικαιώματος επικαρπίας και συγκεκριμένα με βάση το ηλικίο της αξίας της επικαρπίας με τα έτη που θα διαρκέσει η επικαρπία επί των παγίων αυτών στοιχείων. Αν το διάστημα δεν έχει προσδιοριστεί ή είναι για όλη τη διάρκεια ζωής του παγίου, τότε προσδιορίζεται από τις αντίστοιχες διατάξεις ο συντελεστής απόσβεσης. Η αξία της επικαρπίας εξευρίσκεται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 15 του ν.δ. 118/1973. (1119612/11059 ΠΕ/Β0012/6-7-1998), (1078060/10448/Β0012/20-9-1995) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αν μια επιχείρηση προβεί σε νέες επενδύσεις οι οποίες πραγματοποιούνται σε χώρο που υπήρχε παλιό υποκατάστημά της, υπάρχει δυνατότητα η επιχείρηση στις τρεις πρώτες χρήσεις είτε να μην υπολογίσει αποσβέσεις είτε να υπολογίσει αυτές με το 50% του ισχύοντος συντελεστή απόσβεσης, ακόμη κι αν το υποκατάστημα αυτό έγινε αργότερα η έδρα της επιχείρησης. (1072491/15632/Γ0012/14-10-1999) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Για νέες επιχειρήσεις αλλά και νέα υποκαταστήματα, κατά την πρώτη διαχειριστική περίοδο εντός της οποίας αρχίζει η παραγωγική λειτουργία τους, υποχρεούνται βάσει νόμου να διενεργούν αποσβέσεις με τους ισχύοντες συντελεστές. Το δικαίωμα χρήσης του μειωμένου κατά 50% συντελεστή απόσβεσης ή της μη διενέργειας αποσβέσεων αρχίζει από το επόμενο έτος. (1072491/15632/Γ0012/14-10-1999) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005). Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι δεν εντάσσεται στην ίδια κατηγορία ίδρυσης νέου υποκαταστήματος η μετεγκατάσταση υποκαταστήματος επιχείρησης σε άλλο κτίριο. (1002645/15021/Γ0012/11-2-2004) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Οι επιχειρήσεις που εκμισθώνουν προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών (software) που τα εισάγουν από συγγενείς εταιρείες του εξωτερικού που προορίζονται για ενοικίαση σε τρίτους, έναντι περιοδικού μισθώματος, είναι για την επιχείρηση

που τα εκμισθώνει πάγια και αποσβένονται, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους συντελεστές απόσβεσης. (1108007/10542/B0012/10-4-1992) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Οι εταιρείες κατασκευής και εκμετάλλευσης αεροδρομίων μπορούν με βάση τις διατάξεις του ν. 2093/1992, να υπολογίζουν εξωλογιστικά αποσβέσεις μεγαλύτερες από τις προβλεπόμενες από το π.δ. 299/2003 και η ζημία που προκύπτει από το λόγο αυτό μεταφέρεται για συμψηφισμό στα επόμενα έτη. Οι αποσβέσεις αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

(1003721/10083/B0012/24-5-2004) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αποσβέσεις διενεργούνται και στον πάγιο εξοπλισμό που χρησιμοποιήθηκε από τις ανάδοχες εταιρείες της «Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων - Αθήνα 2004 Α.Ε» που προοριζόταν για την κάλυψη των τελετών έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων και του εξοπλισμού του Ολυμπιακού Χωριού. Μάλιστα, ο εξοπλισμός αυτός αποσβένεται εξολοκλήρου μέσα στην διάρκεια διεξαγωγής των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων. Οι αποσβέσεις αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των ανάδοχων εταιρειών.

(1046738/10156/B0012/7-6-2004) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αποσβέσεις παγίων

Οι αποσβέσεις των παγίων υπολογίζονται από τη χρήση 2003 με τους συντελεστές που ορίζονται στο π.δ. 299/2003, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος κτήσης των παγίων. (1103610/16488/Γ0012/ΠΟΛ:1122/19-11-2003) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Για τις επιχειρήσεις που προέρχονται από συγχώνευση ή μετατροπή άλλων επιχειρήσεων με το ν.δ.1297/1972, οι αποσβέσεις διενεργούνται στο μέρος της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην αναπόσβεστη αξία των εισφερομένων από τη μετατρεπομένη ή συγχωνευμένη επιχείρηση παγίων στοιχείων κι εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης που προήλθε από τη μετατροπή ή συγχώνευση. (ν.δ 1297/1972, άρθρο 2, παρ.3) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Η υπεραξία η οποία προκύπτει από την αναπροσαρμογή της αξίας των κτιρίων, τότε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 22 του ν. 2065/1992, διενεργούνται

αποσβέσεις, με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά και μέχρι να καλυφθεί η αναπόσβεστη αξία των κτιρίων αυτών η οποία προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 2065/1992. (1112918/10736/B0012/ΠΟΛ:1248/12-11-1992) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Αποσβέσεις Μηχανημάτων

Αν μια επιχείρηση έχει προβεί σε δαπάνες αγοράς μηχανημάτων με σκοπό τα μηχανήματα αυτά να παρέχονται με χρησιδάνειο σε πελάτες της ώστε να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον εφοδιασμό τους με προϊόντα αυτής, τα μηχανήματα αυτά υπόκεινται σε απόσβεση σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994. Έτσι, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. εδώ δεν εμπίπτει η περίπτωση του χρησιδανείου σε άλλες επιχειρήσεις εκμετάλλευσης διαγνωστικών κέντρων, κλινικών ή θεραπευτηρίων. (ΠΟΛ.1056/2007)

Αποσβέσεις Οχημάτων

Όσες δαπάνες γίνονται σε ιδιόκτητα οχήματα που πραγματοποιούνται ώστε να μπορούν να προσαρμόζονται στις λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης, αποσβένονται ισόποσα σε πέντε συνεχείς χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση εντός της οποίας έγινε η προσαρμογή . οι αποσβέσεις αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1056/2007)

Λοιπές περιπτώσεις

Άλλες περιπτώσεις αφορούν σε δαπάνες για την κατασκευή μαρίνας, οι οποίες δαπάνες εκπίπτει τμηματικά και ισόποσα, σύμφωνα με τα χρόνια που προβλέπεται να εκμεταλλευτεί η μαρίνα και μέχρι να λήξει η μίσθωση του αιγιαλού. (ΠΟΛ.1056/2007)

Αποσβέσεις σύμφωνα με αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

- Ø Όλα τα τμήματα των οικοδομών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν από καταστήματα εξυπηρέτησης του κοινού, αποσβέννυνται με τους ίδιους

συντελεστές όπως και τα καταστήματα. (Σ.τ.Ε.579/1986), (Σ.τ.Ε. 2925/1990, 432 - 435/1995) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

- Ø Αν χρησιμοποιηθούν ανταλλακτικά τα οποία όμως δεν προσαυξάνουν την αξία του παγίου, τότε η αξία αυτή αφαιρείται από τη χρήση στην οποία πραγματοποιήθηκαν οι δαπάνες αυτές κι έτσι εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα αυτής. (Σ.τ.Ε.806/1998) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Στα εργαλεία σημειώνεται ότι δεν εντάσσεται η ξυλεία που χρησιμοποιείται για την διάστρωση του σκυροδέματος και την διαμόρφωση ικριωμάτων κι έτσι αποσβέννυνται τμηματικά κι εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης τμηματικά. . (Σ.τ.Ε. 4297/1980) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Για τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τα σεντόνια, οι πετσέτες και λοιπά είδη υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση. Στην περίπτωση όμως που η αξία του καθενός από τα παραπάνω είδη είναι μέχρι και 600 ευρώ δύναται να εκπεσθεί εφάπαξ. (Σ.τ.Ε. 4297/1980) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Οι αποσβέσεις και κατά συνέπεια ο χρόνος που εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης ξεκινά από το μήνα που άρχισε να χρησιμοποιείται το πάγιο (Σ.τ.Ε.3042/1981) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Για τις εποχιακές επιχειρήσεις όπως τα ξενοδοχεία, η απόσβεση των παγίων διενεργείται για όλο το έτος, παρά το ότι τα έσοδα αυτών κυρίως δημιουργούνται τους θερινούς μήνες. (Σ.τ.Ε.3310/1987) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Η περίπτωση των εξόδων εκτελωνισμού παγίου στοιχείου αποτελεί προσαύξηση της αξίας του και λογιστικά υπόκεινται σε τμηματική απόσβεση, χωρίς να μπορούν να ενταχθούν στα γενικά έξοδα διαχείρισης. (Σ.τ.Ε.810/1982) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Όσες επιχειρήσεις έχουν βασική δραστηριότητα την ανέγερση και πώληση οικοδομών, αν υπάρχει περίπτωση εκμίσθωσης των ακινήτων που αρχικά τα προόριζε για πώληση, τότε μπορεί να διενεργεί αποσβέσεις για την αξία αυτών ως πάγια στοιχεία. (Σ.τ.Ε.2069/1983) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

- Ø Εδώ πρέπει να σημειωθεί πως γενικά οι αποσβέσεις υπολογίζονται μόνο στα πάγια στοιχεία στα οποία η επιχείρηση έχει την πλήρη κυριότητα. (Σ.τ.Ε. 4118-9/97) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Για την κατασκευή οικοδομής, αν καταβληθούν αμοιβές σε μηχανικούς για την τεχνική μελέτη που εκπονούν αλλά και για την έκδοση της άδειας της οικοδομής, αυτές οι δαπάνες εμπίπτουν στο κόστος κατασκευής της οικοδομής. Έτσι, εκπίπτουν τμηματικά κάθε έτος από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων μέσω των αποσβέσεων. (Σ.τ.Ε. 2525/1991) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)
- Ø Και για τους ελεύθερους επαγγελματίες και για τις επιχειρήσεις ισχύει πως η αξία των εργαλείων και ανταλλακτικών των χρησιμοποιούμενων μηχανημάτων, αποσβένονται εξ ολοκλήρου εντός της χρήσεως κατά την οποία για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκαν. (Σ.τ.Ε. 3/90) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Απόσβεση Επισφαλών Απαιτήσεων

Σύμφωνα με το ν. 3091/2002, τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων που έχουν αποσβεστεί με οριστικές εγγραφές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. Οι επιχειρήσεις, θα μεταφέρουν σε χρέωση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις» τα ποσά των αποδεδειγμένων επισφαλών απαιτήσεων που δικαιούνται να αφαιρέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα. Αν βέβαια έχουν ήδη σχηματίσει προβλέψεις για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων με βάση τις αντικατασταθείσες διατάξεις του Κ.Φ.Ε. και εμφανίζουν το αναπόσβεστο αυτό υπόλοιπο των μη πραγματοποιηθεισών προβλέψεων στα βιβλία τους.

(1021577/10206/B0012/ΠΟΛ.1038/5.3.2003) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση των αποσβέσεων των επισφαλών απαιτήσεων των επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ν. 3091/2002, είναι αρχικά πως η απαίτηση της επιχείρησης, θα πρέπει να συνδέεται με τη δραστηριότητά της, να είναι πράγματι επισφαλής καθώς και ανεπίδεκτη είσπραξης. Το τελευταίο κρίνεται από την αρμόδια φορολογούσα αρχή. Όμως, σε περίπτωση αμφισβήτησης, η

ανεπίδεκτη είσπραξη κρίνεται ως πραγματικό θέμα από τα διοικητικά δικαστήρια. Ύστερα, η επιχείρηση οφείλει να αποδείξει την απώλεια της συγκεκριμένης απαίτησης, προσκομίζοντας τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Ø Επίσημες οικονομικές καταστάσεις της οφειλέτιδας εταιρείας, που δείχνουν τη μη υγιή της θέση.
- Ø Τελεσίδικη απόφαση δικαστηρίου που υποχρεώνει τον οφειλέτη σε εξόφληση.
- Ø Πιστοποιητικό υποθηκοφυλακείου το οποίο συνεπάγεται τη μη ύπαρξη περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή τα υπάρχοντα τοιαύτα με τα τυχόν βάρη τους.

Έπειτα, η απόσβεση πρέπει να γίνεται με οριστική εγγραφή. Τέλος, η απόσβεση πρέπει να γίνεται για κάθε ένα οφειλέτη χωριστά. (1111373/13303/B0012/ΠΟΛ 1133/11-12-2003 ΑΥΟΟ) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Κήρυξη σε πτώχευση (βάσει του ν. 3091/2002)

Σύμφωνα με το ν. 3091/2002, απόσβεση της απαίτησης συντελείται στη περίπτωση που ο οφειλέτης κηρύξει πτώχευση, λόγω παύσης των πληρωμών. Υπό τη προϋπόθεση ότι η εταιρία που κηρύττει πτώχευση είναι ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ή υποκατάστημα αλλοδαπής επιχείρησης και οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν περιουσιακά στοιχεία (ακίνητα, πάγια, χρεόγραφα κλπ.) να ικανοποιήσουν τους οφειλέτες τους. Όπως αποδεικνύεται από τους επίσημους ισολογισμούς (1111373/13303/B0012/ΠΟΛ 1133/11-12-2003 ΑΥΟΟ) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Διενέργεια πλειστηριασμού (βάσει του ν. 3091/2002)

Εφόσον έχει διενεργηθεί πλειστηριασμός σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη, αλλά δεν ικανοποιήθηκε τελικά η απαίτηση, τότε η απαίτηση της επιχείρησης θεωρείται επισφαλής και ανεπίδεκτη είσπραξης. Τότε, θα πρέπει να προσκομίζεται το αντίγραφο του Πίνακα κατάταξης ή διανομής από τον συμβολαιογράφο που ορίστηκε για τον πλειστηριασμό της περιουσίας του οφειλέτη, που συνάγει ότι ο δανειστής δεν ικανοποιήθηκε από το εκπλειστηρίασμα. (1111373/13303/B0012/ΠΟΛ 1133/11-12-2003 ΑΥΟΟ) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων μικρής αξίας (βάσει του ν. 3091/2002)

Αν έχουν πραγματοποιηθεί έσοδα από πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, επί πιστώσει, αναγνωρίζονται με τη μορφή έκπτωσης, διαγραφόμενες επισφαλείς μικροαπαιτήσεις μέχρι το ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ η κάθε μία. Ο χρόνος έκπτωσης των μικροαπαιτήσεων αυτών ορίζεται:

- Ø Όσο αφορά τις επιχειρήσεις κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, ύδρευσης και φυσικού αερίου, η χρήση αφορά τους πρώτους δώδεκα (12) μήνες από την έκδοση του λογαριασμού.
- Ø Εάν έχει ασκηθεί αγωγή από την επιχείρηση κατά του οφειλέτη, εντός της επόμενης χρήσης από εκείνη μέσα στην οποία ασκήθηκε η αγωγή αυτή.
- Ø Εάν όμως δεν έχει ασκηθεί αγωγή από την επιχείρηση κατά του οφειλέτη, η έκπτωση γίνεται μετά τη συμπλήρωση δύο (2) χρήσεων, υπό τη προϋπόθεση ότι το υπόλοιπο της απαίτησης κατά του πελάτη παρέμεινε ανείσπρακτο.
(1111373/13303/B0012/ΠΟΛ 1133/11-12-2003 ΑΥΟΟ)
(ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Ασφαλιστικές επιχειρήσεις

Σύμφωνα με τον ν.2065/1992, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δύνανται να υπολογίζουν προβλέψεις για την απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεών τους, μόνο για το μέρος των ακαθαρίστων εσόδων που προερχόταν από υπηρεσίες προς επιτηδευματίες. Αυτό ισχύει είτε, έχει εκδοθεί Α.Π.Υ. (βάσει των διατάξεων των άρθρων 10 και 13 του π.δ.186/1992), είτε τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών, για την ικανοποίηση των υπηρεσιών τους. Τα ίδια δικαιώματα έχουν και με τον νέο ν.3296/2004

(1051001/10277/B0012/31-5-1995) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Επιχειρήσεις Λιανικής Πώλησης Διαρκών Καταναλωτικών Αγαθών

Πριν από την έναρξη του ισχύοντος ν.3091/2002, οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης διαρκών καταναλωτικών αγαθών, ήταν υποχρεωμένες να αναγράφουν ορισμένα στοιχεία, από τον Κ.Β.Σ. στοιχείων (ποσότητα, είδος, αξία) στις εκδιδόμενες «Α.Α.Π. επί πιστώσει», προκειμένου να κάνουν πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων. Η

αναγραφή των στοιχείων μόνο στο δελτίο αποστολής δεν παρείχε τη δυνατότητα σχηματισμού της πρόβλεψης, ακόμη κι αν στην Α.Λ.Π. αναγραφόταν ο αριθμός του εκδοθέντος δελτίου αποστολής. (1108661/10906/B0012/16-11-1999) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Από πελάτες με έδρα την πρώην Γιουγκοσλαβία

Οι επιχειρήσεις που είχαν πελάτες με έδρα την πρώην Γιουγκοσλαβία και υπέστησαν ζημιά από τη μη είσπραξη επισφαλών απαιτήσεων λόγω ανωτέρας βίας (πόλεμος), αποφασίστηκε ότι εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα εξ' ολοκλήρου και όχι μόνο μέχρι το ύψος της πρόβλεψης που είχαν σχηματίσει οι επιχειρήσεις βάσει της περ. θ' της παρ.1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994. Η έκπτωση γίνεται, κατά το μέρος που υπερβαίνει την πρόβλεψη αυτή, ισομερώς από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων 2004, 2005 και 2006 αντίστοιχα και με την προϋπόθεση ότι η επιχ/ση δεν έχει τύχει αποζημίωσης μέσω ΕΕ ή από άλλη πηγή. (1025209/10343/B0012/ΠΟΛ.1052/8.6.2004) (ΠΟΛ.1005/14.1.2005)

Απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων επί μερικής εξοφλήσεως τιμολογίου αξίας άνω των 150 ευρώ (βάσει του ν. 3091/2002)

Εάν δεν έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα από την επιχείρηση, 150 ευρώ, αναγνωρίζονται προς έκπτωση, από το ανεξόφλητο υπόλοιπο. Υπό την προϋπόθεση ότι ολόκληρο το ποσό της ανεξόφλητης απαίτησης διαγράφεται οριστικά, χωρίς να αναγνωρίζονται φορολογικά προς έκπτωση το μέρος της διαγραφείσας ανεξόφλητης απαίτησης που απομένει μετά την αφαίρεση των 150 ευρώ. (1062195/11052/B0012/27-9-2004)

Επιχειρήσεις διανομής και παροχής φυσικού αερίου

Η δυνατότητα σχηματισμού πρόβλεψης για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων επεκτείνεται και στις επιχειρήσεις διανομής και παροχής φυσικού αερίου. Η πρόβλεψη υπολογίζεται με ποσοστό 1% επί της αξίας που αναγράφεται στους εκδιδόμενους λογαριασμούς. Γενικά, ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την αριθ. 1012212/10171/B0012/ ΠΟΛ.1016/7.2.2005 ερμηνευτική εγκύκλιο του ν. 3296/2004. (ΠΟΛ.1036/2006)

Εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων

Οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, όπως αναφέρονται στον ν.1905/1990 υπολογίζουν αποσβέσεις επισφαλών απαιτήσεων, αποκλειστικά με βάση τις διατάξεις του παραπάνω νόμου.

Το ανωτέρω ποσό δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των οριζόμενων ποσοστών από τις διατάξεις του ν.1905/1990, ακόμα και αν έχουν εξαντληθεί όλα τα ένδικα μέσα. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

6.5 Ασφάλιστρα

Τα ασφάλιστρα, εφόσον εμπίπτουν στις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, μπορούν να εκπέσουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για ασφάλιση σύνταξης των διευθυνόντων συμβούλων της και των προσώπων που νόμιμα εκπροσωπούν μια ανώνυμη εταιρεία, εκπίπτουν ως γενικά έξοδα διαχείρισης. Γι αυτό, τα ποσά αυτά αποτελούν εισόδημα από κινητές αξίες των δικαιούχων. (1028327/10150/B0012/27-4-1995). Επιπλέον, τα ασφάλιστρα που αφορούν στην αγορά μηχανημάτων από το εξωτερικό με στόχο την επέκταση των εγκαταστάσεών της, που όμως ήδη λειτουργούν, όπως για παράδειγμα τη δημιουργία ενός δεύτερου εργοστασίου, εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδά της, ως γενικά έξοδα διαχείρισης. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το αν αυτή η επένδυση έχει πραγματοποιηθεί τελικά. (Ε.1628/35/10-3-1986).

Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για την ασφάλιση των περιουσιακών τους στοιχείων, θεωρούνται παραγωγικές δαπάνες και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (Α.16989/3241/13-1-1982). Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τα ασφάλιστρα πυρός. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Τα ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α'). στην κατηγορία αυτή ανήκουν γενικά όλα τα ασφάλιστρα μεταφορών εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ1, περ.α')

Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για την ασφάλιση των εσόδων που θα χαθούν σε περίπτωση διακοπής της παραγωγικής διαδικασίας λόγω ανωτέρας βίας (πυρκαγιά, σεισμό, πλημμύρα κλπ) ή μηχανικής βλάβης. (ΠΟΛ.1028/2006) εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.

Τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για την ασφάλιση του προσωπικού σε περιπτώσεις τραυματισμού ή θανάτου καθώς και για την απώλεια προσωπικών αντικειμένων του προσωπικού όταν αυτοί ταξιδεύουν για τις ανάγκες της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006). Σε αυτή την κατηγορία εμπίπτουν και τα ασφάλιστρα σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος. (ΠΟΛ.1028/2006)

Τα ασφάλιστρα που αφορούν στην είσπραξη αποζημίωσης σε περίπτωση μη εξόφλησης απαιτήσεων από χρεώστες της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006). Και τα ασφάλιστρα για την κάλυψη ζημίας, σε περίπτωση που χορηγηθεί εγγύηση στους πελάτες, σχετικά με την ποιότητα των εμπορευμάτων ή προϊόντων τους. (ΠΟΛ.1028/2006) εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν και τα ασφάλιστρα για την καταβολή αποζημίωσης σε πελάτες, στη περίπτωση που έχουν υποστεί βλάβη από τη χρήση προϊόντων της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1056/2007)

Τα ασφάλιστρα λόγω σύναψης ασφαλίσεων αστικής επαγγελματικής ευθύνης. Με αυτές τις ασφαλίσεις, καλύπτονται σωματικές βλάβες τρίτων ή η ζωή τους ή οι υλικές ζημιές σε περιουσιακά στοιχεία τους, υπό τη προϋπόθεση ότι οι ζημιές αυτές, ενδέχεται να προξενηθούν από τη δραστηριότητα της επιχείρησης. (ΠΟΛ.1028/2006) Τα ασφάλιστρα για την ασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων τους από τρομοκρατικές ενέργειες. (ΠΟΛ.1028/2006)

6.6 Δαπάνες επιστημονικής έρευνας

Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Μάλιστα, δεν είναι απαραίτητο να πιστοποιηθούν από το Υπουργείο Ανάπτυξης, ενώ αυτό δε συμβαίνει για την έκπτωση από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του τρίτου εδαφίου και επόμενα της περ. ια' της παρ.1 του άρθρου 31 του ν.2238/1994. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, απαιτείται η πιστοποίηση της πραγματοποίησής τους από την Γενική Γραμματεία

Έρευνας και Τεχνολογίας, αφού υποβάλλουν οι επιχειρήσεις απευθείας στο Υπουργείο Ανάπτυξης τις σχετικές αιτήσεις.(ΠΟΛ.1056/2007)

6.7 Δαπάνες επισκευής και συντήρησης επαγγελμ.-τεχν. εγκαταστάσεων

Μισθώματα επιβατικών αυτοκινήτων Ι.Χ. σε εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων Αν η επιχείρηση μισθώνει οχήματα Ε.Ι.Χ αυτοκινήτων, τα μισθώματα αυτά αποτελούν δαπάνες οι οποίες είναι εκπιπτόμενες εξ ολοκλήρου από το ακαθάριστο εισόδημά της. Τα οχήματα αυτά θα πρέπει απαραίτητως να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των ίδιων των επιχειρήσεων. (1086416/10796/Β0012/4-11-2002), (1106868/11290/Β0012/10-1-2001)

Όσες επιχειρήσεις καταβάλλουν μισθώματα σε εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων, τότε η έκπτωση επί των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης ανέρχεται στο ποσοστό 60% για Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα μέχρι 1.400 κ.ε. και μέχρι 25% για Ε.Ι.Χ. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3296/2004, προβλέπουν αύξηση από 1.400 κ.ε σε 1.600 κ.ε ως άνω ανώτατο όριο των κυβικών εκατοστών των επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης. (1101708/10988 ΠΕ/Β0012/21-1-2003)

Στην περίπτωση που οι επιχειρήσεις προβαίνουν σε δαπάνες συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, αποσβέσεων, αλλά και τα μισθώματα που καταβάλλει επιχείρηση όταν χρησιμοποιεί αεροπορικά μεταφορικά μέσα, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Οι προϋποθέσεις για να αναγνωριστούν τα μισθώματα αυτά προς έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, είναι να χρησιμοποιούνται τα μέσα αυτά για να μεταφέρονται άτομα που εξυπηρετούν σκοπούς της επιχείρησης και να προκύπτουν οι δαπάνες αυτές από νόμιμα δικαιολογητικά που εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία. (ΠΟΛ.1028/2006). Τέλος, όσες δαπάνες γίνονται για την κίνηση, επισκευή, συντήρηση και λοιπές δαπάνες φορτηγών δημοσίας χρήσης που εκμισθώνονται από τις επιχειρήσεις, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα αυτών, εφόσον βαρύνουν την μισθώτρια επιχείρηση.(ΠΟΛ.1056/2007)

Συντήρηση και επισκευή μισθωμένων επιβατικών αυτοκινήτων Ι.Χ από εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων

Οι εταιρείες ενοικίασης Ε.Ι.Χ οχημάτων, όταν προβαίνουν σε δαπάνες συντήρησης μισθωμένα οχήματα, αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, μέχρι ποσοστό 60% για Ε.Ι.Χ. μέχρι 1400 κ.ε. και 25% για Ε.Ι.Χ. με μεγαλύτερο κυβισμό. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3296/2004, προβλέπουν αύξηση από 1.400 κ.ε σε 1.600 κ.ε το ως άνω ανώτατο όριο των κυβικών εκατοστών των επιβατικών αυτοκινήτων. (1086416/10796/Β0012/4-11-2002), (1106868/11290/Β0012/10-1-2001)

Παρόμοια ισχύουν και στην περίπτωση των δαπανών επισκευής μισθωμένων Ε.Ι.Χ. οχημάτων από εταιρείες ενοικίασης, οι οποίες και αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, στα ποσοστά που αναφέρθηκαν και παραπάνω για τις δαπάνες συντήρησης.

(1086416/10796/Β0012/4-11-2002), (1106868/11290/Β0012/10-1-2001)

Οι δαπάνες συντήρησης Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτων που ανήκουν σε μετόχους ανώνυμης εταιρείας, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Προϋπόθεση αποτελεί τα αυτοκίνητα αυτά να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης και να έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση η καταβολή μισθώματος. Η έκπτωση και των δαπανών αυτών υπόκειται στον περιορισμό των ποσοστών που προβλέπονται από το νόμο ανάλογα με τον κυβισμό των αυτοκινήτων. (1065231/10473/Β0012/8-6-1994)

Συντήρηση και επισκευή μηχανημάτων και εγκαταστάσεων

Γενικά, τα έξοδα συντήρησης μηχανημάτων κι εγκαταστάσεων, που γίνονται για να διατηρούνται σε καλή κατάσταση, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Και τα έξοδα επισκευής μηχανημάτων και εγκαταστάσεων εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα, επειδή έχουν ως βασικό σκοπό να προσφέρουν στα μηχανήματα και τις εγκαταστάσεις την αρχική τους παραγωγικότητα. (1002281/10027/Β0012/19-2-2003)

Δαπάνες λειτουργίας μοτοποδηλάτων

Εκτός από τις δαπάνες λειτουργίας των αυτοκινήτων και οι δαπάνες λειτουργίας μοτοποδηλάτων που χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση εκπίπτουν από το

ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων που τις πραγματοποιούν.
(1066538/10516/B0012/20-7-1994)

6.8. Δαπάνες προσθηκών-βελτιώσεων

Δαπάνες επισκευής και συντήρησης

Αν υπάρχει μισθωμένο ακίνητο, τότε όσες δαπάνες γίνονται για τον ελαιοχρωματισμό του, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της μισθώτριας επιχείρησης, κατά το χρόνο της πραγματοποίησής της.

(1096966/10887/B0012/23-1-1998)

Δαπάνες βελτιώσεων και προσθηκών

Οι προσθήκες κι οι βελτιώσεις σε ακίνητα που έχουν μισθωθεί, αποτελούν δαπάνες οι οποίες αποσβένονται ισόποσα, από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση. Η τμηματική απόσβεση των προσθηκών και βελτιώσεων ξεκινά από τότε που άρχισαν να χρησιμοποιούνται. Κατά το πρώτο έτος ειδικά, υπολογίζονται αποσβέσεις για τους μήνες χρησιμοποίησης των ακινήτων.(1119476/10030/B0012/4-4-2000),(1019284/10154/B0012/19-2-2001).

Στην περίπτωση που λυθεί η μίσθωση, τότε το αναπόσβεστο υπόλοιπο των πιο πάνω δαπανών εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης μέσα στην οποία λύθηκε αυτή.(1031863/10408/B0012/28-3-2000)

Όσες δαπάνες βελτίωσης γίνονται σε μισθωμένο ακίνητο, εκπίπτουν ισόποσα από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, μέσω τμηματικών αποσβέσεων. Αν ο ετήσιος συντελεστής απόσβεσης ο οποίος προκύπτει με αυτόν τον τρόπο, είναι μικρότερος από αυτόν που ορίζεται με το π.δ. 299/2003 για το συγκεκριμένο πάγιο στοιχείο, τότε εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο προεδρικό αυτό διάταγμα. (1097309/10832 ΠΕ/B0012/7-3-2002)

Στην περίπτωση που δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων χρηματοδοτούνται τόσο από τη μισθώτρια επιχείρηση αλλά και τον εκμισθωτή, τότε εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της μισθώτριας επιχείρησης το μέρος το οποίο έχει συνεισφέρει στη δαπάνη αυτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις της περ. ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του ΚΦΕ (1044117/10653/B0012/19-5-2005)

(ΠΟΛ.1028/2006)

6.9 Διαφήμιση

Δαπάνες διαφήμισης γενικά

Οι δαπάνες διαφήμισης που γίνονται από την επιχείρηση εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, κατά το έτος της έκδοσης του προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου. (ΚΦΕ, άρθρο 31, παρ.1, περ. ιδ)

Προϋπόθεση για να εκπέσει η δαπάνη διαφήμισης από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, είναι να έχει καταβληθεί το τέλος διαφήμισης, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας, εντός της οποίας πρέπει να υποβληθεί η δήλωση φόρου εισοδήματος για τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκε η δαπάνη αυτή. (1028226/10385/B0012/23-3-2000)

Αν έχει ανατεθεί σε διαφημιστική εταιρεία προβολή επιχειρήσεων που ανήκουν στον ίδιο όμιλο από κοινού, αν δεν υπάρχει συμφωνία με την καθεμιά ξεχωριστά, τότε από την καθεμιά εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημά της το μέρος διαφημιστικής δαπάνης που συμβάλλει στη δημιουργία φορολογητέου εισοδήματός τους, εφόσον βέβαια έχει καταβληθεί το δημοτικό τέλος διαφήμισης. (1011989/10130/B0012/28-4-1999)

Οι συνδρομητικοί σταθμοί, οι οποίοι πραγματοποιούν δαπάνες διαφήμισης μέσω τηλεοπτικών σταθμών ή του γραπτού τύπου για τα κωδικοποιημένα προγράμματά τους, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν εξ ολοκλήρου έστω και αν επωφελούνται εμμέσως και οι επιχειρήσεις των οποίων τα προγράμματα προβάλλονται. (1045593/10393/B0012/17-6-2002)

Όσες δαπάνες γίνονται για την αγορά υλικών συσκευασίας, στα οποία οι επιχειρήσεις αναγράφουν τα στοιχεία τους καθώς και των πωλουμένων από αυτή προϊόντων, τότε οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν χωρίς να είναι απαραίτητο να υπάρχει αποδεικτικό για την καταβολή δημοτικού τέλους διαφήμισης. (1029358/10420/B0012/ΠΟΛ 1125/4-4-2000)

Άλλη μια δαπάνη για την οποία δεν είναι απαραίτητο αποδεικτικό για την καταβολή δημοτικού τέλους διαφήμισης, είναι η δαπάνη για τον τιμοκατάλογο που αποστέλλεται από την επιχείρηση σε εμπόρους για την υποβολή των παραγγελιών

τους και ο οποίος απεικονίζει τα πωλούμενα είδη της. Αυτή η δαπάνη αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

(άρθρο 9, παρ.6, ν. 2880/2001), (3611/8-2-2001 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης)

Δαπάνη η οποία δεν υπόκειται καθόλου σε τέλος διαφήμισης, είναι εκείνη η οποία χρεώνει η εμπορική επιχείρηση τους προμηθευτές της για την έκδοση τιμοκαταλόγου ή διαφημιστικού εντύπου που περιλαμβάνει τα προϊόντα τους. Αυτό συμβαίνει επειδή με τα πιο πάνω έντυπα διαφημίζεται η εμπορική επιχείρηση που εκδίδει αυτά και όχι οι προμηθευτές. Έτσι, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των προμηθευτριών επιχειρήσεων. Μάλιστα, δεν υπάρχει αναγκαιότητα ως προς αποδεικτικό σχετικά με την καταβολή δημοτικού τέλους διαφήμισης. (1076787/10710/B0012/25-7-1997)

Οι δαπάνες για τη διανομή CD, τα οποία είναι ένθετα σε περιοδικά, είναι δαπάνες οι οποίες δεν υπόκεινται σε τέλος διαφήμισης υπέρ Δήμων και Κοινοτήτων. Οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν λοιπόν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης χωρίς να είναι απαραίτητο αποδεικτικό καταβολής διαφημιστικού τέλους υπέρ των ΟΤΑ. (Α.Π. 14567/13-5-2002 Υπουργείο Ε.Δ.Δ.Α. Δ/νη Οικονομικών ΟΤΑ)

Οι διαφημιστικές δαπάνες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων και στην περίπτωση που δεν έχει πληρωθεί το αγγελιόσημο κι έχουν προβεί στις διαδικασίες διακανονισμού με τον οικείο Ασφαλιστικό Οργανισμό, πριν από την έναρξη του φορολογικού ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 61 του ν.2676/1999.

(1101582/11006/B0012/13-11-2003)

Με την ΠΟΛ.1028/2006 προστέθηκαν:

Για τα ταξιδιωτικά γραφεία, η δαπάνη παραγωγής εντύπων ταξιδιωτικών προγραμμάτων εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών, εφόσον έχει καταβληθεί το

δημοτικό τέλος. Αν υπάρχει βεβαίωση περί μη οφειλής δημοτικού τέλους, τότε δεν ισχύει η προϋπόθεση περί καταβολής του σχετικού τέλους.

Για τα ταξιδιωτικά γραφεία εκπίπτει επίσης από τα ακαθάριστα έσοδά τους το κόστος ταξιδιωτικών σακιδίων ή χαρτοφυλάκων που χορηγούν στους πελάτες τους με την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί το δημοτικό τέλος, εκτός αν προσκομίζεται σχετική βεβαίωση περί μη οφειλής αυτού, όπως και παραπάνω.

Με την ΠΟΛ.1056/2007 Προστέθηκαν:

Οι επιχειρήσεις που προβαίνουν σε δαπάνες παραγωγής και διανομής ενημερωτικών εντύπων που αποστέλλονται σε συγκεκριμένους πελάτες τους και για συγκεκριμένα προϊόντα, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, χωρίς να υφίσταται η υποχρέωση της καταβολής τέλους διαφήμισης.

Όσες δαπάνες διαφήμισης προβολής νέου προϊόντος δεν πραγματοποιήθηκαν πριν τη σύσταση της επιχείρησης, δε θεωρούνται έξοδα πρώτης εγκατάστασης και εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της εξ ολοκλήρου κατά το έτος της έκδοσης του προβλεπόμενου φορολογικού στοιχείου πραγματοποίησης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. ιδ' της παρ.1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994.

Για τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις, τα μισθώματα που καταβάλλονται για οπτικοακουστικά μέσα αλλά και τους χώρους που τοποθετούνται προθήκες από αυτές κατά τη διάρκεια ιατρικών συνεδρίων, θεωρούνται εκπιπτόμενες δαπάνες ως προς το εισόδημα της επιχείρησης. Μόνη προϋπόθεση αποτελεί ότι έχουν καταβάλλει το δημοτικό τέλος που τους αναλογεί. (ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Οι δαπάνες που αφορούν στα δώρα που κάνει η επιχείρηση σε πελάτες της, επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα ή και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. Το μέγιστο ποσό που προβλέπεται ότι αναγνωρίζεται ανά δώρο είναι 15 ευρώ. Η προϋπόθεση για να δικαιολογηθεί η δαπάνη αυτή, είναι το δώρο να φέρει την επωνυμία της επιχείρησης και να έχει πληρωθεί το ανάλογο δημοτικό τέλος. Στην περίπτωση που το δώρο είναι υψηλότερης αξίας, τότε το ποσό που αναγνωρίζεται είναι 15 ευρώ. το δημοτικό τέλος διαφήμισης όμως θα πρέπει να έχει πληρωθεί ολόκληρο και για το μη αναγνωριζόμενο ποσό. Επισημαίνεται, ότι το σχετικό δημοτικό τέλος πρέπει να έχει

καταβληθεί μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να υποβληθεί η δήλωση φορολογίας εισοδήματος. (ΠΟΛ.1036/2006)

Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες σύμφωνα με τον Νόμο 4172/2013

Κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των δαπανών, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου του Κ.Φ.Ε., οι οποίες:

- α) πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθειες εμπορικές συναλλαγές της,
- β) αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή και η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της πραγματικής, στη βάση έμμεσων μεθόδων ελέγχου,
- γ) εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία απεικόνισης των συναλλαγών της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Δαπάνες διαφήμισης με βάση τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

Στην περίπτωση που διενεργούνται δαπάνες διαφήμισης εισαγόμενων αγαθών, ακόμη κι αν ωφελείται και η επιχείρηση του εξωτερικού μέσω της διαφήμισης, θεωρείται ωστόσο παραγωγική δαπάνη εξ ολοκλήρου της ελληνικής επιχείρησης, για αυτό και εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά της. (Σ.τ.Ε.3735/1988)

Τα γενικά έξοδα και οι δαπάνες διαφήμισης εκπίπτουν από τη χρήση που πραγματοποιούνται. Είναι δυνατό οι δαπάνες αυτές να ωφελούν την επιχείρηση σε περισσότερες περιόδους. Εντούτοις όμως, εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της χρήσης που πραγματοποιείται. (Σ.τ.Ε.3077/1995)

Για τις εταιρείες πετρελαιοειδών, όσες δαπάνες γίνονται για την κατασκευή διαφημιστικών πινακίδων και σημαιών σε πουρατήρια τρίτων που εμπορεύονται δικά της προϊόντα, δεν υπόκεινται σε δημοτικό τέλος διαφήμισης και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα χωρίς την καταβολή δημοτικού τέλους διαφήμισης. (Σ.τ.Ε. 4118/1997)

Όσες επιχειρήσεις καταβάλλουν ποσά σε επιχειρήσεις SUPER MARKET ώστε να τοποθετούν τα προϊόντα τους σε εμφανή σημεία δεν υπόκεινται σε δημοτικό τέλος διαφήμισης και αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα χωρίς την καταβολή του σχετικού τέλους διαφήμισης. (Ισχύει για υποθέσεις

πριν από την τροποποίηση που έγινε στο άρθρο 15 του από 24.9/20.10.1958 β.δ/τος με την παρ.6 του άρθρου 9 του ν.2880/2001. Μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού θα έχουν εφαρμογή οι περιπτώσεις διαφήμισης που ορίζονται ρητά σε αυτόν). (Σ.τ.Ε. 4222/1999 και 4443/2001).

6.10 Δωρεές

Δωρεές χρηματικών ποσών κλπ. δωρεών σε Ιερούς Ναούς, Ιερές Μονές Αγίου Όρους, Ιερές Μητροπόλεις, κλπ. Ν.Π.Δ.Δ. . Στην περίπτωση που δίνονται δωρεές χρηματικών ποσών από επιχειρήσεις προς Σχολικές Επιτροπές οι οποίες αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ως δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα του άρθρου 203 του π.δ. 410/1995, αυτές εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. (1055254/1149/A0012/10-7-2003)

Επιπλέον δωρεές που εκπίπτουν είναι εκείνες προς το Ελληνικό Δημόσιο και όλα τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Οι δωρεές αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, χωρίς να παρακρατείται φόρος 10%, έστω και αν το ποσό της δωρεάς υπερβαίνει το ποσό των 2.950 ευρώ ετησίως. (ΚΦΕ, άρθρο 8, παρ.1, περ.δ)

Παρόμοια ισχύουν και για δωρεές σε χρήμα από επιχειρήσεις προς τις Ιερές Μητροπόλεις, οι οποίες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, χωρίς να παρακρατείται φόρος εισοδήματος 10%, καθόσον οι Ιερές Μητροπόλεις αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. (1101110/10877/B0012/21-11-2001). Το ίδιο ισχύει και για τις χρηματικές δωρεές επιχειρήσεων προς τις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους. Οι δωρεές αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους, χωρίς την υποχρέωση παρακράτησης φόρου εισοδήματος 10%, καθόσον οι Μονές αυτές αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. (1059318/10640/B0012/24-6-2003). Οι χρηματικές δωρεές αντιμετωπίζονται το ίδιο και προς το Οικονομικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, οι οποίες δωρεές και αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, χωρίς να απαιτείται η διενέργεια παρακράτησης φόρου εισοδήματος 10%. (1057087/10374/B0012/ΠΟΛ.1191/5.7.2002), (1080499/10718 ΠΕ/B0012/17-4-2002)

Με τη ΠΟΛ.1106/24.7.2008 Προστέθηκαν:

Οι όποιες δωρεές χρηματικών ποσών γίνονται μέσω κατάθεσης σε λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου υπέρ των πυρόπληκτων, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, εφόσον υπάρχει το σχετικό αποδεικτικό κατάθεσης του ποσού στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε οποιαδήποτε άλλη τράπεζα καθώς και στα Ταχυδρομικά Καταστήματα της Ελλάδος.

Δωρεές χρηματικών ποσών σε κοινωφελή ιδρύματα, σωματεία, κλπ.

Επίσης εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης όσες δωρεές χρηματικών ποσών γίνονται προς κοινωφελές ίδρυμα που έχει συσταθεί με τις διατάξεις του α.ν. 2039/1939. Για να εκπέσει αυτού του είδους η δωρεά από το ακαθάριστο εισόδημα, κάθε ποσό άνω των 290 ευρώ το έτος θα πρέπει να έχουν κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε λογαριασμό του ιδρύματος που τηρείται σε τράπεζα. (1033431/10173/B0012/24-4-1996). Εκπιπόμενες δαπάνες θεωρούνται και οι δωρεές σε αθλητικό σωματείο που έχουν στόχο την ανάπτυξη των ερασιτεχνικών του τμημάτων. Για τα σωματεία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 1958/1991 «Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών - Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 122^{Α'}). Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, τα αθλητικά σωματεία τα οποία διατηρούν και Τμήματα Αμειβομένων Αθλητών υποχρεούνται να έχουν διακεκριμένη διαχείριση από τα ερασιτεχνικά τμήματα που επίσης διατηρούν. (1118115/11066/B0012/3-12-1998)

Με βάση τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε, οι χρηματικές δωρεές προς την Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (1014087/10094/B0012/ΠΟΛ 1045/10-2-2000)

Τα ποσά που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις για δωρεά στα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα εντός Ελλάδος, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης. (ΚΦΕ, άρθρο 8, παρ.1, περ.δ')

Στην περίπτωση των δωρεών προς αθλητικό σωματείο, η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης απαιτεί να συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις. Μια προϋπόθεση είναι η παρακράτηση φόρου 10% για το ποσό πέραν των 2950 ευρώ, όπως επίσης και η κατάθεση του ποσού στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τραπεζικό λογαριασμό του σωματείου, η ύπαρξη των δικαιολογητικών που ορίζονται στον νόμο, ότι μαζί οι δωρεές και χορηγίες της επιχείρησης υπερβαίνουν το ποσό των 100 ευρώ κατά διαχειριστική περίοδο και ότι το συνολικό ποσό των οποιοδήποτε δωρεών που εκπίπτουν δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των καθαρών κερδών που προκύπτουν πριν από την αφαίρεση αυτών των ποσών από τα ακαθ. έσοδα της οικείας διαχειριστικής περιόδου. Τέλος, η δωρεά να προορίζεται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη ερασιτεχνικών τμημάτων. (1110895/11314 ΠΕ/B0012/20-2-2004)

Όσες δωρεές σε χρήμα επιχείρησης γίνονται προς Αστική μη Κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρεία, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής. Για να εκπέσει από τα ακαθάριστα έσοδά της, θα πρέπει να υπάρχει βεβαίωση της ΔΟΥ της αστικής εταιρείας με την οποία θα βεβαιώνεται ότι εκπληρούνται οι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σκοποί, οι οποίοι αναφέρονται στο καταστατικό και παράλληλα, θα τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις που ορίζονται από το νόμο. (1016972/529/A0012/16-4-2004). Εδώ μπορεί να σημειωθεί ότι με βάση τις διατάξεις του ν. 3296/2004, από 1.1.2005 δεν ισχύει η προϋπόθεση της παρακράτησης του φόρου, με εξαίρεση τα αθλητικά σωματεία.

6.11 Εκπτώσεις

Σε πελάτες λόγω πραγματοποίησης πωλήσεων πάνω από ένα συγκεκριμένο ελάχιστο όριο

Οι εκπτώσεις που παρέχονται σε πελάτες λόγω επίτευξης στόχου πωλήσεων, αποτελούν εκπιπτόμενες δαπάνες επί του ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης. Η παροχή των εκπτώσεων δε θα πρέπει να τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή προθεσμία. (1047625/370/0015/15-7-1999)

Εκκοκκιστηρίων βάμβακος προς αγρότες επί της τιμής του βαμβακόσπορου που πωλούν σε αυτούς.

Η έκπτωση στους αγρότες δίδεται αφού πωλήσουν στο εκκοκκιστήριο το σύσπορο βαμβάκι που παρήγαγαν. Η έκπτωση επί των ακαθάριστων εσόδων γίνεται κατά τη χρήση που παραδίδεται το βαμβάκι στο εκκοκκιστήριο κι όχι όταν πωλήθηκε ο βαμβακόσπορος. (1025593/10873/B0012/16-7-2004)

Οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς φαρμακευτικές επιχειρήσεις

Όσες φαρμακευτικές επιχειρήσεις υπάγονται στη ρύθμιση των οφειλών του Ελληνικού Δημοσίου με βάση το άρθρο 17 του ν. 3301/2004, μπορούν να εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους τις κρατήσεις υπέρ του Δημοσίου (Μ.Τ.Π.Υ.), όταν εξοφληθούν οι ρυθμιζόμενες οφειλές, είτε εφάπαξ είτε ισόποσα σε τρεις συνεχείς χρήσεις. Η ρύθμιση αυτή ισχύει από τη χρήση που αφορά ισολογισμούς που κλείνουν με 31 Δεκεμβρίου 2005 κι έπειτα. (ΠΟΛ.1056/2007)

6.12 Μισθοί υπαλλήλων-Μισθοί κι απολαβές μελών Δ.Σ Α.Ε και Ε.Π.Ε

Μισθοί γενικά

Οι δαπάνες αμοιβής προσωπικού εφόσον είναι πραγματικές κι ανάλογες προς την εργασία που παρέχεται βασιζόμενη σε σύμβαση εργασίας, αλλά κι έχουν πληρωθεί ή βεβαιωθεί οι όποιες ασφαλιστικές εισφορές των υπαλλήλων στα ασφαλιστικά ταμεία, τότε αυτές εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Μάλιστα, δεν εκπίπτουν μόνο οι αμοιβές προσωπικού, αλλά και τα έξοδα μισθοδοσίας γενικά. (15671/ΠΟΛ 64/1976), (1032451/10209/B0012/29-9-1992), (Στε 3296/1981, 802/1982)

Οι μισθοί και τα ημερομίσθια που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών αφού έχει γίνει βεβαίωση ή καταλογισμός των ασφαλιστικών εισφορών που αναλογούν από τους δικαιούχους ασφαλιστικούς οργανισμούς, πριν από την έναρξη του φορολογικού ελέγχου. (Ε. 15671/4385/ΠΟΛ 64/1976)

Αν μια επιχείρηση προβαίνει σε δαπάνες ώστε να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες υπαλλήλων της, τότε οι επιπρόσθετες αυτές δαπάνες θεωρούνται ως γενικά έξοδα μισθοδοσίας και κατ'επέκταση εκπίπτουν κι αυτά από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης.(1008579/231/A0012/18-2-2003)

Σε περίπτωση που αναληφθεί έργο από ανάδοχο, η καταβολή των δαπανών μισθοδοσίας του προσωπικού που απασχολεί, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της επιχείρησης υπεργολάβου, αν έχουν καταβληθεί οι σχετικές ασφαλιστικές εισφορές, ακόμη κι αν η καταβολή τους έγινε κατόπιν συμφωνίας από τον αρχικό ανάδοχο.(1054601/923/A0012/30-7-1999)

Αν μια επιχείρηση εισηγμένη στο χρηματιστήριο αγοράζει μετοχές δικές της με σκοπό να διατεθούν στο προσωπικό της στα πλαίσια του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (stock options), τότε ισχύουν με βάση τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 1 του Π.Δ.30/88, τότε ισχύει πως οι εργαζόμενοι αποκτούν ωφέλεια κατά την άσκηση του δικαιώματος αγοράς των μετοχών σε μειωμένη τιμή. Η ωφέλεια αυτή θεωρείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε., εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες για τους δικαιούχους. Έπειτα, για την επιχείρηση αυτή η απώλεια που έχει από τη μειωμένη τιμή που διέθεσε τις μετοχές της,

αποτελεί για την εταιρεία δαπάνη μισθοδοσίας και ως τέτοια εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. Προϋπόθεση και εδώ αποτελεί να έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές. Από τη χορήγηση των αποκτηθεισών από την ανώνυμη εταιρεία μετοχών στο προσωπικό της, οφείλεται φόρος με συντελεστή 3%. (1085145/11088 ΠΕ/Β0012/28-1-2002)

Με την ΠΟΛ.1028/2006 προστέθηκαν:

Οι δαπάνες που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις για να φοιτούν τα παιδιά αλλοδαπών στελεχών, τότε οι δαπάνες αυτές είναι εκπιπτόμενες από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Η προϋπόθεση είναι οι δαπάνες αυτές να υπόκεινται σε φορολόγηση στο όνομα των εν λόγω στελεχών.

Οι δαπάνες που καταβάλλονται από ταξιδιωτικά γραφεία για υπηρεσίες που παρέχονται από υπαλλήλους εκτός ωραρίου, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των ταξιδιωτικών γραφείων, με μόνη προϋπόθεση να έχουν καταβληθεί ή βεβαιωθεί οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές.

Οι δαπάνες που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις για αλλοδαπά στελέχη με σκοπό τη στέγασή τους, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, εφόσον τα παραπάνω ποσά αποτελούν προσαύξηση μισθού για τα στελέχη αυτά.

Επίσης, οι δαπάνες ηλεκτρικού, ύδρευσης, τηλεφώνου κι όποια δαπάνη απαιτείται για τις κατοικίες αλλοδαπών στελεχών, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, με την προϋπόθεση τα ποσά αυτά αποτελούν προσαύξηση μισθού για τα στελέχη αυτά.

Οι δαπάνες που αφορούν στην περίθαλψη του προσωπικού της επιχείρησης, αν αυτές δηλώνονται ως εισόδημα για τους δικαιούχους, τότε εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Οι δαπάνες που καταβάλλονται για τα τέκνα του προσωπικού ώστε να συμμετάσχουν σε κατασκηνώσεις, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, εφόσον αποτελούν εισόδημα προς δήλωση του γονέα.

Και οι δαπάνες ξένων γλωσσών από ημεδαπά στελέχη ή της ελληνικής γλώσσας από αλλοδαπά στελέχη ελληνικής επιχείρησης, εκπίπτουν από το

ακαθάριστο εισόδημά της, με μόνη προϋπόθεση τα ποσά αυτά να υπόκεινται σε φορολογία στο όνομα του δικαιούχου.

Μισθοί που καταβάλλει υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας σε αλλοδαπούς εργαζόμενους

Οι δαπάνες μισθοδοσίας από υποκατάστημα αλλοδαπής εταιρείας σε αλλοδαπούς εργαζόμενους που προσλαμβάνονται από Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του, χωρίς να απαιτείται να καταβληθούν ασφαλιστικές εισφορές στην Ελλάδα. Θα πρέπει όμως να υπάρχει έγγραφη απαλλαγή του Ι.Κ.Α. από την υποχρέωση ασφάλισής τους στη χώρα μας. (1092855/10880/B0012/4-12-2002)

Αποζημίωση για δαπάνες ανατεθείσας υπηρεσίας

Όταν η επιχείρηση προβαίνει σε αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε υπάλληλό της για δαπάνες υπηρεσίας που του έχουν ανατεθεί, τότε αυτές οι δαπάνες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. Μάλιστα, οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν κατά το μέρος που καλύπτεται με δικαιολογητικά του ΚΒΣ ως γενικό έξοδο διαχείρισης και κατά το μέρος που δεν καλύπτεται με δικαιολογητικά του ΚΒΣ ως δαπάνη μισθοδοσίας. Όταν είναι δαπάνη μισθοδοσίας, τότε υπόκειται σε φορολόγηση στο όνομα του δικαιούχου. (1067765/10615/B0012/31-8-1999)

Με την 1036/2006 προστέθηκαν:

Δαπάνες οι οποίες αναγνωρίζονται προς έκπτωση, είναι και τα έξοδα ταξιδιών με τα οποία επιβαρύνονται οι επιχειρήσεις για τη μετάβαση, διαμονή και διατροφή στην αλλοδαπή, διευθυντικών και άλλων στελεχών τους, καθώς και αντιπροσώπων ή ειδικών επιστημόνων που τις εκπροσωπούν και αφορούν έξοδα ξενοδοχείων, εισιτήρια και έξοδα διατροφής. Η μόνη προϋπόθεση για να εκπέσουν οι δαπάνες αυτές, είναι ότι τα έξοδα διατροφής δεν μπορούν να είναι μεγαλύτερα από το κόστος διαμονής. Επιπλέον, για να αναγνωριστούν τα έξοδα αυτά θα πρέπει ο σκοπός του ταξιδιού των παραπάνω προσώπων στην αλλοδαπή να συνδέεται με την ασκούμενη δραστηριότητα της επιχείρησης.

Ως αποτέλεσμα, αναγνωρίζονται τα αεροπορικά, σιδηροδρομικά, κλπ. εισιτήρια μετάβασης των πιο πάνω προσώπων στην αλλοδαπή. Όμως, λόγω του περιορισμού ότι τα έξοδα αυτά αναγνωρίζονται μόνο όταν τα ταξίδια εξυπηρετούν το σκοπό της επιχείρησης, δεν αναγνωρίζονται και οι όποιες δαπάνες των προσώπων που ενδεχομένως συνοδεύουν τα στελέχη στο εξωτερικό. Όπως έχει ήδη λεχθεί, τα έξοδα διατροφής δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα έξοδα διαμονής στο ξενοδοχείο. Ο χώρος σίτισης δεν παίζει κάποιο ρόλο ώστε να αναγνωριστούν οι δαπάνες αυτές. Αν τα έξοδα διατροφής υπερβαίνουν τις δαπάνες διαμονής, τότε εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα μόνο ως προς το μέρος που ανέρχεται στο ύψος των εξόδων διαμονής.

Για να μπορεί να συναχθεί ο σκοπός του ταξιδιού, ο οποίος θα πρέπει να σχετίζεται με την επιχείρηση, θα πρέπει να προσκομίζονται στο φορολογικό έλεγχο τα απαραίτητα δικαιολογητικά ώστε να αποδεικνύεται ο σκοπός του ταξιδιού σε σχέση με το αντικείμενο των εργασιών της επιχείρησης. Ως αποδεικτικό στοιχείο μπορεί να θεωρηθεί τόσο το εισιτήριο που εκδίδεται στο όνομα των στελεχών που κάνει το ταξίδι, όπως επίσης και για τα έξοδα διατροφής να αναγράφεται στο λογαριασμό το όνομα του στελέχους. Για τα έξοδα διαμονής του ξενοδοχείου απαιτείται στο δικαιολογητικό να αναγράφεται τόσο το όνομα του προσώπου όσο και τα στοιχεία της επιχείρησης.

Με την ΠΟΛ.1036/2006 προστέθηκε:

Οι δαπάνες που γίνονται για την επιβράβευση των εργαζομένων από τις επιχειρήσεις, τότε εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. μόνη προϋπόθεση είναι να έχουν καταβληθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές. Στην κατηγορία των δαπανών αυτών συμπεριλαμβάνονται τόσο τα ποσά που καταβάλλονται από τις επιχειρήσεις με τη μορφή bonus, πριμ παραγωγικότητας και άλλες αμοιβές για την επιβράβευση της απόδοσής τους.

Έξοδα μισθοδοσίας με βάση τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

Οι δαπάνες που εντάσσονται στα έξοδα μισθοδοσίας συζύγου, όταν εργάζεται ως υπάλληλος σε ατομική επιχείρηση του άλλου συζύγου, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Τίθεται ο μόνος περιορισμός, ότι ο/η σύζυγος θα πρέπει να προσφέρει στην επιχείρηση πραγματική υπηρεσία μίσθωσης εργασίας. (Σ.τ.Ε.195/56),(Σ.τ.Ε.666/1985). Οι παροχές οι οποίες δίνονται σε υπαλλήλους, ανεξάρτητα από το αν αφορούν σε επιβραβεύσεις αυτών, υπολογίζονται ως μισθοί κι επί αυτών υπολογίζονται οι κατά νόμο ασφαλιστικές εισφορές. (Σ.τ.Ε.1516/91,1083/98)

***Μισθοί, Απολαβές μελών Δ.Σ. Ανώνυμης Εταιρείας
και Εταίρων Ε.Π.Ε.***

Αμοιβές γενικά

Οι αμοιβές που καταβάλλονται από την Ανώνυμη Εταιρεία Λήψης Διαβίβασης Εντολών (ΑΕΛΔΕ) σε φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν κάποια σχέση με την επιχείρηση και διαμεσολαβούν για την εξεύρεση νέων πελατών, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, με την έννοια ότι δημιουργούν φορολογητέο εισόδημα για την ΑΕΛΔΕ. (1056824/10531/B0012/15-7-2002), (1108474/10944/B0012/3-12-2001)

Αμοιβές εταίρων Ε.Π.Ε.

Από 1-1-2003, προβλέπεται πως οι αμοιβές εταίρων στις Ε.Π.Ε. εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. Οι εταίροι θα πρέπει να είναι ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε ταμείο

(1016656/10090/B0012/20-2-2003),(1030296/10312/B0012/5-5-2003),
(1094778/10904/B0012/5-12-2002),(1111266/11343/B0012/15-5-2001),
(1078552/10722/B0012/21-9-1999),(1000472/10012/B0012/20-3-2003).

6.13 Τόκοι

Στην περίπτωση που υπάρχουν δάνεια τα οποία χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχείρησης, οι τόκοι οι οποίοι έχουν καταβληθεί από την επιχείρηση, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους της χρήσης εκείνης, εντός της οποίας καθίστανται ληξιπρόθεσμοι και απαιτητοί. (Π. 17200/Εγκ. 129/1955), (Π. 6012/7-4-1962). Αν μια τράπεζα έχει λάβει δάνειο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προέλευση της τράπεζας, τότε οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείου, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης. (1004479/10038/B0012/4-6-2002), (1118568/10643 ΠΕ/B0012/18-3-1997)

Αν μια επιχείρηση συνιστά θυγατρική στην αλλοδαπή ή να εξαγοράσει ημεδαπή ή αλλοδαπή επιχείρηση μέσω δανειοδότησης, τότε οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείου, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1113883/10984/B0012/19-12-2001), (1083023/10759/B0012/14-9-1999), (1050359/10420/B0012/12-9-1994)

Επίσης, αν μια επιχείρηση πάρει δάνειο ώστε να αγοράσει ή και να επισκευάσει ακίνητο που χρησιμοποιεί για τις ανάγκες της, τότε τα ποσά των δεδουλευμένων τόκων δανείου, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1107925/11292/B0012/2-1-2001)

Όταν λαμβάνεται δάνειο από επιχείρηση που προορίζεται για την αγορά μετοχών ημεδαπής ανώνυμης εταιρείας, τότε οι δεδουλευμένοι τόκοι δανείου εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. (1046514/10252/B0012/1-7-1996)\

Εκτός από τους δεδουλευμένους τόκους, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης και οι τόκοι υπερημερίας που προέρχονται από καθυστέρηση οφειλής δανείου ή πίστωσης, εφόσον το δάνειο χρησιμοποιήθηκε για τις ανάγκες της επιχείρησης.

(1137797/10950/B0012/8-12-1994)

Αν μια επιχείρηση πήρε δάνειο ώστε να επεκτείνει τις εγκαταστάσεις της, τότε οι τόκοι αυτού του δανείου θα εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, ακόμη κι αν δεν πραγματοποιήθηκε η επένδυση. (Ε. 1628/35/10-3-1986). Μάλιστα, οι τόκοι του δανείου αυτού για την επέκταση των εγκαταστάσεων, τότε μπορεί να εκπέσει την καταβολή των τόκων αυτών από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που καθίστανται δεδουλευμένοι, ανεξάρτητα από το χρόνο λειτουργίας του νέου εργοστασίου, καθόσον η εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν.4171/1961 είναι δυνατή. (Κ. 5286/254/18-7-1986)

Όσοι τόκοι καταβάλλονται από δάνεια που αφορούν σε αγορά ακινήτων από τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. (Α.Ε., ΕΠΕ, συνεταιρισμοί, υποκ/τα αλλοδαπών επιχειρήσεων, δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις), εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Μάλιστα, είναι αδιάφορη η χρήση του ακινήτου, αφού αποτελεί περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης.

(1024463/10195/Β0012/ΠΟΛ.1058/7.3.2001)

Οι αναφερόμενοι τόκοι δανείων για αγορά ακινήτου που αναφέρονται παραπάνω δεν εκπίπτουν από το εισόδημα ατομικής επιχείρησης, αλλά και από τα νομικών προσώπων της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 2238/1994 με αποκλειστική δραστηριότητα την εκμίσθωση ακινήτων. Σε επιχειρήσεις που διενεργούν και εμπορικές δραστηριότητες πέρα από εκμίσθωση ακινήτων που συνιστά εισόδημα α' κατηγορίας, τότε εκπίπτει μόνο από το ακαθάριστο εισόδημα δ' κατηγορίας των εμπορικών επιχειρήσεων.

(1014005/248/Α0012/ΠΟΛ.1039/8.2.2001)

Από το ακαθάριστο εισόδημα ημεδαπής τράπεζας εκπίπτουν οι τόκοι δανείου που έχει συνάψει με αλλοδαπή τράπεζα με σκοπό την έκδοση δανειακών τίτλων από την ημεδαπή μετά από έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος.(ΠΟΛ.1106/24.7.2008)

Τόκοι με βάση τις Αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

Γενικά, το Σ.τ.Ε προβλέπει έκπτωση των τόκων δανείων μόνο εφόσον τα δάνεια χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της επιχειρήσεως και όχι για προσωπικές ανάγκες του επιχειρηματία ή των προσώπων που μετέχουν στην επιχείρηση ή και για την εξυπηρέτηση αναγκών τρίτων. (Σ.τ.Ε. 3404/95), (Σ.τ.Ε.1577/1985)

Επειτα, το Σ.τ.Ε προβλέπει πως η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα τόκων δανείων που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της, δεν αίρεται αν η επιχείρηση διέκοψε την παραγωγική της δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της χρήσεως, στα αποτελέσματα της οποίας ανάγονται προς έκπτωση οι τόκοι. (Σ.τ.Ε.2522/91). Αν δεν υπάρχουν κέρδη σε μια επιχείρηση, η καταβολή τόκων σε κατόχους προνομιούχων μετοχών εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (Σ.τ.Ε.3662/1989) Αν η επιχείρηση έχει λάβει δάνειο για απόκτηση παγίων, τότε οι τόκοι των δανείων εκπίπτουν στη χρήση που προέκυψαν και δεν προσαυξάνουν το κόστος των παγίων. (Σ.τ.Ε.2876/1984). Όταν υπάρχουν τόκοι δανείων οι οποίοι προσδιορίζονται σε επόμενη χρήση, τότε εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επόμενης χρήσης στην οποία προκύπτει το ακριβές ύψος των τόκων. (Σ.τ.Ε.4118/1997)

6.14 Υποτίμηση κεφαλαίου

Αναπόσβεστη αξία κατεδαφισθέντος κτιρίου

Σε περίπτωση κατεδάφισης κτιρίου επιχείρησης από το ΥΠΕΧΩΔΕ το οποίο κρίθηκε «κατεδαφιστέου» μετά από σεισμό, αποτελεί απώλεια κεφαλαίου εκπιπτόμενη, από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. για να εκπέσει η αναπόσβεστη αξία του κτιρίου από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, θα πρέπει η επιχείρηση να μη δικαιούται για το λόγο αυτό αποζημίωσης ασφαλιστικής ή οποιασδήποτε άλλης μορφής.(1012758/10121/B0012/ΠΟΛ1093/28-3-2001)

Ζημία από συμμετοχή σε εκκαθαρισθείσα επιχείρηση

Ως απώλεια κεφαλαίου θεωρείται και η συμμετοχή σε ομόρρυθμη επιχείρηση από ανώνυμη εταιρεία. Η ζημία από εκκαθάριση που προκαλείται εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. προϋπόθεση αποτελεί το να τηρεί η ομόρρυθμη επιχείρηση γ' κατηγορίας βιβλία. Η ζημία αυτή ως απώλεια κεφαλαίου είναι οριστική και εκκαθαρισμένη. (1100750/11235 ΠΕ/Β0012/2-2-2001)

Το ίδιο ισχύει και από τη ζημία επιχείρησης που προέρχεται από την εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας της οποίας κατείχε μετοχές, εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής, αφού όπως και στην προηγούμενη περίπτωση η συγκεκριμένη ζημία είναι απώλεια κεφαλαίου οριστική και εκκαθαρισμένη. (1021445/10262/Β0012/ΠΟΛ1168/25-5-2000)

Ζημία από πώληση ή αποτίμηση μετοχών

Η ζημία κατά τη διαχειριστική περίοδο 2000 σε βάρος των επιχειρήσεων που τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. η οποία προήλθε κυρίως από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α., είτε από την αποτίμησή τους στο τέλος της ίδιας χρήσης, κατά το μέρος που υπερβαίνει το ποσό των αποθεματικών του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. ή ολόκληρο το ποσό αυτής όταν δεν υπάρχουν τέτοια αποθεματικά, μεταφέρεται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 2874/2000, σε ειδικό λογαριασμό του ενεργητικού και δύναται να εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης 2000 και των τεσσάρων επομένων αυτής, μη εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε. (1020641/10123/Β0012/ΠΟΛ 1048/27-2-2001)

Όταν στις επιχειρήσεις υπάρχει ζημία από πώληση μετοχών ή αποτίμηση χρεογράφων, τότε κατά το μέρος που απομένει μετά το συμψηφισμό της με κέρδη από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α., αυτή δεν μπορεί να αποσβεσθεί λογιστικά, αφού θα πρέπει να εμφανίζεται, κατά ρητή διατύπωση της παρ.3 του άρθρου 38 του Κ.Φ.Ε., σε χρέωση λογαριασμού αποθεματικού για να είναι δυνατός ο συμψηφισμός των κερδών που θα προκύψουν στο μέλλον από τον ίδιο λόγο. (1079362/10724/Β0012/24-10-2002)

Υποτίμηση Κεφαλαίου με βάση τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

Αν υπάρχει διαγραφή άχρηστων αποθεμάτων τότε η ζημία που προκύπτει εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης, αν η διαγραφή στηρίζεται σε σύνταξη πρωτοκόλλου καταστροφής του οποίου δεν αμφισβητείται η ακρίβεια. (Σ.τ.Ε. 3455-6/1995). Όταν υπάρχει πρόβλεψη για την επαύξηση των υποχρεώσεων για εγγυήσεις που είναι να αποδοθεί εγγύηση ειδών συσκευασίας, όπως προβλέπονται από σχετική Υπουργική Απόφαση, αυτή αποτελούσε αρχικά πρόβλεψη υπερτιμήσεως στοιχείων του παθητικού της, η οποία εμπίπτει στη διάταξη του άρθρου 35 παρ. 1 περ. η του ν.δ. 3323/55. Δεν ήταν δε επιτρεπτή η απόρριψη της αφαιρέσεως του σχετικού ποσού από τα ακαθάριστα έσοδα της με τη σκέψη ότι η εν λόγω υπερτίμηση στοιχείων του παθητικού θα καλυφθεί από τις νέες πωλήσεις κατά τις οποίες τα επιστραφέντα στην εταιρεία είδη συσκευασίας θα διατεθούν στους πελάτες της έναντι αυξημένης εγγυήσεως, δεδομένου ότι η είσπραξη αυξημένης εγγυήσεως από την εταιρεία κατά τον επόμενο κύκλο πωλήσεων δημιουργεί αντίστοιχη υποχρέωσή της για απόδοση ισόποσης (αυξημένης) εγγυήσεως. (Σ.τ.Ε. 592/98)

Εφαρμόζοντας τη διάταξη του άρθρου 41 παρ. 1 του ΚΦΣ (π.δ. 99/77), με βάση την οποία όταν διενεργείται απογραφή τα εμπορεύσιμα στοιχεία της επιχειρήσεως αποτιμώνται κατά την απογραφή στην μικρότερη τιμή, τότε αν για λόγους παλαιότητας υφίστανται μείωση της αξίας τους, τότε η αποτίμηση των κατά την απογραφή, πρέπει να γίνει στην πιθανή τιμή πωλήσεως. Στην περίπτωση όμως αυτή ο επιχειρηματίας φέρει το βάρος της αποδείξεως της απαξίωσης. (Σ.τ.Ε.3355/90) Τα ανωτέρω ισχύουν και με το καθεστώς του π.δ.186/1992, άρθρο 28, παρ.1.

6.15 Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά

Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά - Γενικά

Οι επιχειρήσεις τηλεπικοινωνιών, δε δικαιούνται έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά, οι οποίες έχουν να κάνουν με την παροχή στην Ελλάδα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, από τη στιγμή που οι υπηρεσίες αυτές δεν παρέχονται στην αλλοδαπή. (1046981/10690/B0012/6-6-2000)

Δε δικαιούνται ποσοστό έκπτωσης επί των προμηθειών που λαμβάνουν από την παροχή των υπηρεσιών τους χωρίς δικαιολογητικά, οι επιχειρήσεις οι οποίες

διαμεσολαβούν για την προώθηση της εξαγωγικής δραστηριότητας άλλων επιχειρήσεων. Αυτό συμβαίνει διότι την έκπτωση επί των δαπανών τη δικαιούται μόνο οι φορείς – επιχειρήσεις που προβαίνουν στην εξαγωγή ελληνικών προϊόντων.
(1002053/10026/B0012/12-3-1991)

Δε δικαιούνται επίσης έκπτωση επί του ακαθάριστου εισοδήματός τους όσες επιχειρήσεις πωλούν προϊόντα στην εταιρεία «ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ» Α.Ε., αν γι' αυτές τις προμήθειες, δεν υπάρχουν δικαιολογητικά. Αδιάφορο είναι δε αν τα προϊόντα αυτά είναι ίδιας παραγωγής ή τρίτων. Η προμήθεια των καταστημάτων αφορολογήτων ειδών από Έλληνες κατασκευαστές ή αντιπροσώπους ξένων οίκων δεν αποτελεί εξαγωγή (Σ.τ.Ε. 2442/1986). (Ε.29717/17/ ΠΟΛ. 86/26.2.1988) και (1012114/10496/B0012/4-2-1991)

Έπειτα, όσες βιοτεχνικές επιχειρήσεις προβαίνουν σε κατασκευή βιοτεχνικών προϊόντων για λογαριασμό αλλοδαπών οίκων (ΦΑΣΟΝ), δε δικαιούνται έκπτωση δαπανών χωρίς δικαιολογητικά επί της αξίας των εξαγομένων προϊόντων. Παλαιότερα, μέχρι και 31-12-2001 οι επιχειρήσεις αυτές δικαιούνταν έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά με ποσοστό 3% επί της αμοιβής. (Π.2914/136/22.5.1987). Αν κάποιες δαπάνες δεν έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία της επιχείρησης και δεν υπάρχει και δικαιολογητικό αυτών, τότε οι δαπάνες αυτές δεν εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχείρησης. (Κ.Φ.Ε., άρθρο 31, παρ. 2)

Δαπάνες που αφορούν πωλήσεις εφοδίων και λιπαντικών σε πλοία

Όταν τα πλοία εφοδιάζονται με εφόδια και λιπαντικά που δεν προέρχονται από την ημεδαπή αλλά την αλλοδαπή, τότε οι δαπάνες αυτές χωρίς δικαιολογητικά δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα επιχείρησης.

(1042754/10335/B0012/14-5-1997)

Έκπτωση επίσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά δε δικαιούνται οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν έσοδα από πρακτορεύσεις πλοίων που εκτελούν πλόες εξωτερικού ή μικτούς. Αυτό συμβαίνει επειδή οι εργασίες αυτές παρέχονται στη Ελλάδα και όχι στην αλλοδαπή.

(1009637/10746πε/B0012/21-1-1993)

Από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν έσοδα από πωλήσεις TRANSITO εφοδίων και τροφίμων αλλοδαπής προέλευσης σε πλοία και αεροσκάφη που εκτελούν πλόες ή πτήσεις εξωτερικού ή μικτούς, δεν εκπίπτουν δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά. (Σ. 3154/366/1986/21.7.1987)

Δαπάνες ξενοδοχειακών επιχειρήσεων

Ως προς τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, μια ημεδαπή ξενοδοχειακή επιχείρηση δεν μπορεί να υπολογίσει ποσοστό δαπανών χωρίς δικαιολογητικά στα έσοδα που προκύπτουν από αλλοδαπούς πελάτες της από τη συμμετοχής τους σε εκδρομές, αφού τα έσοδα από την πραγματοποίηση εκδρομών δεν περιλαμβάνονται στα ακαθάριστα έσοδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων τα οποία μπορούν να αποτελέσουν βάση για να υπολογιστεί ποσοστό δαπανών χωρίς δικαιολογητικά που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (1117747/10724/B0012/17-1-1996)

Δαπάνες εξαγωγικών επιχειρήσεων

Οι αντιπρόσωποι οίκων του εξωτερικού, δεν μπορούν να εκπέσουν δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά για τις υπηρεσίες που παρέχουν στη χώρα μας, αφού το εισόδημα αυτό δε δημιουργήθηκε στην αλλοδαπή, αλλά εντός της Ελλάδας. (1136962/10654/B0012/16-11-1993), (1075576/10562/B0012/26-11-1992)

Όσες χρηματιστηριακές και κτηματομεσιτικές επιχειρήσεις αμείβονται από την είσπραξη συναλλάγματος, τότε οι δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά δεν εκπίπτουν, από τα ακαθάριστα έσοδά τους, αφού οι υπηρεσίες των επιχειρήσεων αυτών δεν προσφέρονται στην αλλοδαπή. (1110555πε/10733/B0012/15-7-1993)

Δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά με βάση τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε.

Όσες πωλήσεις γίνονται στα καταστήματα αφορολογήτων ειδών δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, αφού δε θεωρούνται δεν θεωρούνται ως εξαγωγές για τον υπολογισμό εκπτώσεων επί εξαγωγών. (Σ.τ.Ε. 2442/1986) . Αν υπάρχουν δαπάνες επί εξαγωγών χωρίς δικαιολογητικά, τότε είναι

απαραίτητο να υπάρχει η αντίστοιχη καταχώρισή τους στα βιβλία της επιχείρησης.(Σ.τ.Ε. 574/1986)

Δαπάνες εξαγωγών δεν αναγνωρίζονται σε επιχειρήσεις φασόν. Οι βιοτεχνικές επιχειρήσεις που ανελάμβαναν την κατασκευή βιοτεχνικών προϊόντων για λογαριασμό αλλοδαπών οίκων (ΦΑΣΟΝ), δεν εδικαιούνται έκπτωσης δαπανών χωρίς δικαιολογητικά επί της αξίας των εξαγομένων προϊόντων, καθόσον οι επιχειρήσεις αυτές εδικαιούνται (μέχρι 31/12/2001) έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά με ποσοστό 3% επί της αμοιβής. (Σ.τ.Ε. 3389/1984)

Δεν εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά που αφορούν σε περιπτώσεις που προϊόντα που προέρχονται από το εξωτερικό εναποτίθενται σε τελωνειακό χώρο υπό καθεστώς ελεύθερης ζώνης, όπου κατόπιν επεξεργασίας αυτών, παράγονται νέα προϊόντα, που διατίθενται στο εξωτερικό, χωρίς προηγουμένως να εισαχθούν στο λοιπό έδαφος της Ελληνικής Επικράτειας και να καταβληθούν οι σχετικοί δασμοί., δεδομένου ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν πρόκειται περί εξαγωγών, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως. (Σ.τ.Ε. 4116 - 7/1997) . Τέλος, δεν αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά από το εισόδημα για εξαγόμενα εμπορεύματα τα οποία έχουν αγοραστεί από ημεδαπή επιχείρηση από την αλλοδαπή. (Σ.τ.Ε. 1670/1992)

6.16 Μη εκπιπτόμενες δαπάνες επιχειρήσεων

Εντούτοις, υπάρχουν κάποιες δαπάνες οι οποίες δεν εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Οι πιο σημαντικές που μπορούν να αναφερθούν στα πλαίσια της εργασίας αυτής, είναι α) Οι δαπάνες των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με τις οποίες καλύπτεται ολικά ή μερικά συνταξιοδοτικό πρόγραμμα παραγωγών ασφαλειών με τους οποίους συνεργάζονται, β) τα έξοδα ταξιδίων που χρησιμοποιούνται σε πελάτες με σκοπό την προώθηση των πωλήσεων της επιχείρησης, γ) οι δαπάνες για την ψυχαγωγία πελατών και επισκεπτών, χωρίς να έχει σημασία ο σκοπός για τον οποίο γίνονται, δ) η δαπάνη δεξίωσης που λαμβάνει χώρα σε περιπτώσεις που στελέχη της επιχείρησης αποχωρούν ή προσλαμβάνονται, ε), τα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται η επιχείρηση για την κάλυψη ιατρικής και

νοσοκομειακής περίθαλψης συνταξιούχων, πρώην εργαζομένων της, καθώς και τα ποσά που καταβάλλει σε αυτούς για τη συμπλήρωση της σύνταξής τους, στ) χρηματικά ποσά ή είδη που χορηγούνται δωρεάν από επιχείρηση σε συνεργάτες, το προσωπικό ή σε τρίτα πρόσωπα, εφόσον τα δώρα αυτά δεν εμπίπτουν στην περίπτωση μ' της παρ. 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε, ζ) η δαπάνη, που πραγματοποιεί οικειοθελώς επιχείρηση για την εξαγορά προϋπηρεσίας ασφαλιστικών ταμείων των υπαλλήλων της, ενόψει συνταξιοδότησή τους. (ΠΟΛ.1057/2007)

Μη εκπιπόμενες δαπάνες σύμφωνα με τον Ν.4172/2013

α) τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από τα τραπεζικά δάνεια, κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τους τόκους που θα προέκυπταν εάν το επιτόκιο ήταν ίσο με το επιτόκιο των δανείων αλληλόχρεων λογαριασμών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό αναφέρεται στο στατιστικό δελτίο οικονομικής συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος για την πλησιέστερη χρονική περίοδο πριν την ημερομηνία δανεισμού,

β) κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,

γ) οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές,

δ) προβλέψεις για διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων εκτός των οριζομένων στο άρθρο 26,

ε) πρόστιμα και ποινές, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων,

στ) η παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα,

ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως Φ.Π.Α. εισροών,

η) το τεκμαρτό μίσθωμα της παραγράφου 2 του άρθρου 39 σε περίπτωση ιδιόχρησης κατά το μέτρο που υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου,

θ) οι δαπάνες για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που αφορούν στη σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,

ι) οι δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,

ια) οι δαπάνες ψυχαγωγίας. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που η επιχειρηματική δραστηριότητα του φορολογούμενου έχει ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής,

ιβ) προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες

ιγ) το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε. , εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν αποκλείει την έκπτωση των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., εφόσον υπάρχει η νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και αυτού του κράτους - μέλους.

Κεφάλαιο 7: Εκπιπτόμενες δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών

7.1 Εκπιπτόμενες δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών με δικαιολογητικά

Όλες οι δαπάνες των ελεύθερων επαγγελματιών που αφορούν σε ετήσια συνδρομή ή το δικαίωμα εγγραφής σε επαγγελματικούς συλλόγους και επιμελητήρια αλλά και η δαπάνη η οποία καταβάλλεται ως συνδρομή σε επαγγελματικά περιοδικά, εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά τους. (Μ. 2457/28-9-1987)

Όσοι καθηγητές ΑΕΙ έχουν προβεί σε σύμβαση δανείου για την έκδοση πανεπιστημιακών συγγραμμάτων, τότε οι τόκοι των δανείων αυτών εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά τους. (Π.8904/1-2-1984). Αν συγγραφέας έχει πάρει δάνειο για την έκδοση βιβλίου του, τότε οι τόκοι αυτοί εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του. (1215/18-5-1983 Δ Δ.Ο.Υ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)

Για αποκατάσταση των όποιων ζημιών μετά από σεισμό προκύψουν σε οδοντιατρείο, οι δαπάνες που θα γίνουν στο πλαίσιο αυτό εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα. (Χ. 234/6-10-1983)

Στην περίπτωση των συμβολαιογράφων, η ακαθάριστη αμοιβή τους προκύπτει από τα δικαιώματα που εισπράττονται υπέρ του ταμείου νομικών και του ταμείου ασφαλίσεως για τη σύνταξη πρωτοτύπου αναλογικών πράξεων και παγίων πράξεων και την έκδοση αντιγράφων. Όμως, ένα τμήμα των ποσών αυτών αποδίδεται στο ταμείο νομικών και στο ταμείο ασφάλισης των συμβολαιογράφων. Μάλιστα, αντιμετωπίζεται ως επαγγελματική δαπάνη και ως τέτοια εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα του επαγγελματία. Μοναδική προϋπόθεση αποτελεί η καταχώριση της δαπάνης αυτής ως έξοδο στα βιβλία του επαγγελματία. (1042837/1265/A0012/24-5-2004)

Αν υπάρχει αυτοκίνητο που μισθώνουν και χρησιμοποιούν εξ ημισείας δύο επαγγελματίες, τότε οι δαπάνες αυτές εκπίπτουν από τον κάθε επαγγελματία στο ποσοστό 50% του μισθώματος που καταβάλλεται από τον καθένα. (1021470/549/A0012/14-4-2004).

Ειδικά στο επάγγελμα του δικηγόρου, όσες δαπάνες γίνονται για κάλυψη νομικής υποστήριξης και εκπροσώπησης ενώπιον των Διοικητικών δικαστηρίων,

αποτελούν λειτουργική δαπάνη κι ως τέτοια εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά τους. (1001229/42/A0012/26-1-2001)

Όσες δαπάνες γίνονται για τη συντήρηση και λειτουργία παγίων που έχουν άμεση σχέση όμως με το αντικείμενο εργασιών του ελεύθερου επαγγελματία, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους. (ΠΟΛ.1028/2006)

Αν κάποιος ελεύθερος επαγγελματίας αλλάξει έδρα, τότε τα μεταφορικά έξοδα που σχετίζονται με την αλλαγή της έδρας, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά του. (ΠΟΛ.1028/2006). Όταν κάποιος ελεύθερος επαγγελματίας προβαίνει σε έξοδα διαμονής, διατροφής και μετακίνησης για να εκτελέσει σύμβαση έργου με φορέα που έχει έδρα διαφορετική από την δική του, τότε αυτά τα έξοδα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του, αν υπάρχουν τα νόμιμα αποδεικτικά στοιχεία.(ΠΟΛ.1056/2007)

7.2 Εκπιπόμενες δαπάνες ελεύθερων επαγγελματιών χωρίς δικαιολογητικά

Δαπάνες οι οποίες δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των ελεύθερων επαγγελματιών είναι γενικά εκείνες οι οποίες δεν έχουν καταχωριστεί στα βιβλία τους, καθώς και η απουσία των νομίμων δικαιολογητικών για τις περιπτώσεις των δαπανών οι οποίες απαιτούν τη χρήση τους. Κατά συνέπεια, αν ισχύει κάποιο από τα παραπάνω, τότε οι δαπάνες δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση.

Επιπρόσθετα, δεν προβλέπεται έκπτωση των μισθών των εταίρων προσωπικών εταιρειών, ομόρρυθμης κι ετερόρρυθμης, που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα. Μάλιστα, λόγω της ανάγκης του προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος για τις επιχειρήσεις αυτές, όχι μόνο οι μισθοί, αλλά και όλες οι απολαβές των εταίρων δεν εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημά τους.

Ειδικά για την κατηγορία των συμβολαιογράφων, ισχύει πως από το ακαθάριστο εισόδημά τους, προβλέπεται έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημά τους τόσο με δικαιολογητικά, όσο και χωρίς δικαιολογητικά. Μάλιστα, το ποσοστό αυτών των δαπανών ανέρχεται μέχρι και 10% επί των ακαθάριστων αμοιβών του συμβολαιογράφου. (Τότσης, 2011)

Κεφάλαιο 8: Συμπεράσματα

Η εργασία αυτή στόχο είχε την παρουσίαση για τις εκπιπτόμενες δαπάνες των επιχειρήσεων αλλά και των ελεύθερων επαγγελματιών. Για το σκοπό αυτό, η εργασία έχει χωριστεί σε δύο βασικά μέρη, με σύνολο οκτώ κεφάλαια στο σύνολό της. Το πρώτο κεφάλαιο αποτελεί το εισαγωγικό της εργασίας αυτής.

Το πρώτο μέρος της εργασίας, αναφέρεται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα. Αποτελείται από το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο κεφάλαιο. Στο δεύτερο κεφάλαιο συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν τα νομικά πρόσωπα από τη σκοπιά του δικαίου, οι διακρίσεις αυτών αλλά και γενικά τα ακαθάριστα έσοδά τους. Το κεφάλαιο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς έδωσε έναν ορισμό γενικό των νομικών προσώπων, στα οποία ανήκουν και οι επιχειρήσεις, αλλά και μια κατευθυντήρια γραμμή για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων τους. Συγκεκριμένα, τα ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων, είτε ιδιωτικού, είτε δημοσίου είτε μικτής φύσεως, προσδιορίζονται από το σύνολο των πωλήσεών τους, αλλά και σε όποια πώληση ακινήτων έχουν προβεί.

Στο τρίτο κεφάλαιο, έγινε αναφορά στις επιχειρήσεις, τόσο εμπορικές και γεωργικές, όσο και στα ακαθάριστα έσοδα αυτών. Ως συμπλήρωμα του δεύτερου κεφαλαίου που προέκυψε μια γενική κατεύθυνση για τον προσδιορισμό του ακαθάριστου εισοδήματος των νομικών προσώπων, εδώ φάνηκε ένας πιο συγκεκριμένος ορισμός. Ιδιαίτερα, τα ακαθάριστα έσοδα αφορούν γενικά στα έσοδα από τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης, όπως προκύπτουν από τα λογιστικά της βιβλία.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, έγινε ανάλυση των φυσικών προσώπων από τη σκοπιά του δικαίου. Στο ίδιο κεφάλαιο συμπεριλαμβάνονται τόσο οι ατομικές επιχειρήσεις, όσο και οι ελεύθεροι επαγγελματίες και τα ακαθάριστα έσοδα αυτών. Η εννοιολογική συσχέτιση αυτή έγινε επειδή τόσο οι ατομικές επιχειρήσεις όσο και οι ελεύθεροι επαγγελματίες δε συνιστούν νομικά πρόσωπα., δηλαδή ενώσεις φυσικών προσώπων όπως οι επιχειρήσεις. Ως προς τα ακαθάριστα έσοδα των ατομικών επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών, αυτά προκύπτουν επίσης από τα λογιστικά βιβλία που

τηρούν προσδιοριζόμενα για τις ατομικές επιχειρήσεις από τις πωλήσεις και τις παροχές που προσφέρουν στους πελάτες, ενώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες τα ακαθάριστα έσοδά τους αποτελούν οι αμοιβές που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Το δεύτερο μέρος της εργασίας αφορά στην προαγωγή του ακριβούς θέματος της εργασίας που τέθηκε, που αφορά στις δαπάνες. Το πέμπτο κεφάλαιο, στόχευσε στο να δώσει τον ορισμό της δαπάνης, ορίζοντας συγκεκριμένα την επιχειρηματική δαπάνη αλλά και τη διαφορά της με το κόστος και το έξοδο. Η δαπάνη, είναι ουσιαστικά η διαδικασία με την οποία προκύπτει το κόστος. Το έξοδο δε, αποτελεί τη χρηματική αποτίμηση του κόστους που εκπνέει. Η επιχειρηματική δαπάνη, όπως συνάγεται εκ της ονομασίας της, είναι η δαπάνη η οποία σχετίζεται με τη λειτουργία της επιχείρησης και δημιουργεί κόστος και κατά συνέπεια έξοδο, το οποίο στοχεύει στο να προάγει την παραγωγικότητά της με οποιονδήποτε τρόπο.

Στο έκτο κεφάλαιο, έγινε αναφορά στις εκπιπτόμενες δαπάνες επιχειρήσεων. Η ανάλυση αυτή δε, έγινε με βάση την κατηγορία δαπανών που αναγνωρίζονται προς έκπτωση. Οι κατηγορίες αυτές που παρουσιάστηκαν είναι οι κατηγορίες γενικών εξόδων, η μισθοδοσία προσωπικού, η αξία των α' υλών και άλλων εμπορεύσιμων αγαθών, οι αποσβέσεις των παγίων και των επισφαλών απαιτήσεων, τα ασφάλιστρα, οι δαπάνες επιστημονικής έρευνας, οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης επαγγελματικών-τεχνικών εγκαταστάσεων, οι δαπάνες προσθηκών – βελτιώσεων, η διαφήμιση, οι δωρεές, οι εκπτώσεις, οι μισθοί υπαλλήλων αλλά και οι αμοιβές εταίρων επιχειρήσεων, οι τόκοι, η υποτίμηση κεφαλαίου και οι δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά που αναγνωρίζονται προς έκπτωση από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων. Στο ίδιο κεφάλαιο, παρατέθηκαν και οι πιο βασικές περιπτώσεις μη εκπιπτόμενων δαπανών.

Το έβδομο κεφάλαιο, αποτελεί και το τελευταίο του δεύτερου μέρους. Σε αυτό το κεφάλαιο, αναφέρθηκαν οι περιπτώσεις των εκπιπτόμενων δαπανών των ελεύθερων επαγγελματιών με δικαιολογητικά και χωρίς δικαιολογητικά. Οι εκπιπτόμενες δαπάνες που αναγνωρίζονται γενικά σχετίζονται με τις δαπάνες για την εγγραφή στα ασφαλιστικά ταμεία των επαγγελματιών, όποιο μίσθωμα καταβάλλουν, αλλά και ιδιαίτερα για τους δικηγόρους οι όποιες λειτουργικές δαπάνες έχουν να κάνουν με τη νομική εκπροσώπηση πελατών τους. Ως μη εκπιπτόμενη δαπάνη χωρίς

δικαιολογητικά ιδιαίτερα για τους συμβολαιογράφους μπορεί να ανέλθει στο 10% του ακαθάριστου εισοδήματός τους.

Το όγδοο κεφάλαιο αποτελεί το παρόν κεφάλαιο που συνοψίζει τα βασικά σημεία της εργασίας αυτής. Το θέμα της εργασίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμο, καθώς αποτελεί μια βασική λογιστική γνώση. Έτσι, παρασχέθηκε όλο το νομικό υπόβαθρο το οποίο καθορίζει το ποιες δαπάνες εκπίπτουν από το ακαθάριστο εισόδημα των επιχειρήσεων και των ελεύθερων επαγγελματιών. Η εργασία αυτή παρείχε συγκεντρωμένα αποτελέσματα τα οποία προκύπτουν από τη μελέτη των διατάξεων οι οποίες καθορίζουν τις εκπτώσεις των δαπανών κι εκεί έγκειται η συμβολή της στο χειρισμό του θέματος αυτού.

Βιβλιογραφία

- Αγαλλοπούλου, Π. (2003). *Βασικές έννοιες αστικού δικαίου*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Αλικάκος, Π. (2004). *Η απόφαση στις ενώσεις προσώπων και στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Βενιέρης, Γ. (2005). *Λογιστική Κόστους*. Ιωαννίδου Π. & ΣΙΑ Ο.Ε.
- Γέροντας, Α., Λύτρας, Σ., Παυλόπουλος, Π., Σιούτη, Γ., & Φλογαίτης, Σ. (2010). *Διοικητικό Δίκαιο* (2η εκδ.). Αθήνα: Σάκκουλας.
- Γεωργιάδης, Α. (2005). *Αστικός κώδικας. Σύνθεση αστικού δικαίου. Πρακτικά Θέματα με Λύσεις*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Γκινόγλου, Δ. (2004). *Φορολογική Λογιστική (Εφαρμογές)*. Ανίκουλα Α.
- Δαγτόγλου, Π. (2004). *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Θεοδωράτος, Ε. (1999). *Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Αθήνα : Σταμούλη.
- Καρακώστας, Γ. (2011). *Αστικός Κώδικας*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Λεονάρδος, Κ.-Μ. (2007). *Η Φορολογία των Επιχειρήσεων*. Σάκκουλας.
- Λεοντάρης, Μ. (1999). *Προσωπικές Εταιρίες-Ε.Π.Ε-Κοινοπραξίες*. Πάμισος.
- Μάντζαρης, Γ. (2003). *Σύγχρονη Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων*. Γκιούρδας Εκδοτική ΕΠΕ.
- Παμπούκης, Χ. (2002). *Νομικά πρόσωπα και ιδίως εταιρίες στις συγκρούσεις νόμων*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Πάντα-Καπετάνιου, Μ. (1997). *Οργάνωση και διοίκηση επιχειρήσεων*. Έλλην.
- Ρόκας, Ν. (1996). *Εμπορικές Εταιρείες*. Σάκκουλας Α.

- Ρούσσος, Κ. (2010). *Δίκαιο Νομικών Προσώπων*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Σακέλλης, Ε. (2011). *Τα Έσοδα & Έξοδα (Δαπάνες) των Επιχειρήσεων*. Bancaccount/Σάκελλης Α.Ε.
- Σαρσέντης, Β., & Παπαναστασίου, Α. (2008). *Λογιστική Εταιρειών*. Σταμούλης Α.
- Σινανιώτη-Μαρούδη, Α. (2010). *Εμπορικό Δίκαιο* (Τόμ. 2ος-Εμπορικές Εταιρείες). Αθήνα: Σταμούλης.
- Σταματόπουλος, Δ. (2008). *Ανάλυση-Ερμηνεία Κώδικα Φορολογικών Βιβλίων & Στοιχείων* (11η εκδ., Τόμ. Α). Φορολογικό Ινστιτούτο.
- Σταματόπουλος, Δ., & Καραβοκύρης, Α. (1997). *Δαπάνες Επιχειρήσεων, Λογιστικές διαφορές και κύρος βιβλίων*. Σάκκουλας Α.
- Σταματόπουλος, Δ., & Καραβοκύρης, Α. (2006). *Δαπάνες Επιχειρήσεων. Ανάλυση-Ερμηνεία*. Σταματόπουλος Δ.
- Τότσης, Χ. (2011). *Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων* (41η εκδ.). Παμισός.
- Φίλιος, Π. (2011). *Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου*. Αθήνα: Σάκκουλας.
- Φλώρος, Α. (2009). *Φορολογική Λογιστική*. Σύγχρονη Εκδοτική Ε.Π.Ε.
- Χολέβας, Γ. (1992). *Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων θεωρία και πράξη Μάνατζμεντ*. Αθήνα: Σμπίλιας Κ.& Π. ΑΕΒΕ.

Διαδικτυακή:

- <http://www.agri.gr/site/nea-arthra/eisodima-apo-georgikes-epixeiriseis-pliris-odigos.html>. (n.d.).
- <http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+2238+1994.pdf?bodyId=907603>

- <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=146770>

Νομοθεσία και διατάξεις:

• Νόμος 2234/1994, Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος » (ΦΕΚ Α' 151/19.9.1994, διαθέσιμος στο: <http://nomothesia.ependyseis.gr/eu-law/getFile/%CE%9D+2238+1994.pdf?bodyId=907603>

- Νόμος 2589/2000
- Κ 3825/1959
- Α. 27607/1957 και Γνωμ. ΝΣΚ 348/1987
- ΠΟΛ.127/1987
- Μ 262/1987
- ΠΟΛ.298/1987
- Α 12367 ΠΟΛ.160/1973
- Δ.5725 ΠΟΛ.257/1971
- Ε 11990 ΠΟΛ.132/83
- ΕγκΑ. 9553/1984
- 1121541/1125/16-11-1995
- 3029/2000
- 1061032/1237/A0012/21-10-2002
- Σ.τ.Ε. 2357/93
- 1031178/10422/B0012/30-4-2003
- ΠΟΛ.1028/2006

- ΠΟΛ.1036/2006
- 1089437/1835/A0012/18-11-2002
- 1109501/2342/A0012/15-1-2004
- 1112224/11361ΠΕ/B0012/23-1-2004
- Ε.4439/67/1960
- 1076787/10710/B0012/25-7-1997
- 1133029/10967/B0012/30-12-1994
- 1007318/10108/B0012/23-6-2000
- Α. 17227/3794/2-6-1981
- 1124681/10437/B0012/4-1-1990
- 1039635/10411/B0012/14-11-2003
- 1022369/10281/B0012/21-10-2004
- 1003024/63/A0012/29-3-2004
- Α.3253/23-3-1965
- 1002524/11628/B0012/11.1.2006
- ν. 2238/1994
- ΠΟΛ.1056/2007
- ΦΕΚ 1931/27.12.2004
- ΠΟΛ.1106/24.7.2008
- Σ.τ.Ε.1797/1985
- Σ.τ.Ε.4337/1983
- Σ.τ.Ε. 1931/92

- Σ.τ.Ε.726/92
- Σ.τ.Ε.3665/1983
- Σ.τ.Ε.806/1998
- Σ.τ.Ε.3007/1983
- Σ.τ.Ε.1227/1995
- Σ.τ.Ε.2673/1983
- Σ.τ.Ε.3988-90/98,2993/91
- Σ.τ.Ε. 3509/96,715/91
- Σ.τ.Ε. 2329/97
- Σ.τ.Ε. 6004/96
- Σ.τ.Ε. 1068/1989
- Σ.τ.Ε.2581/1994
- 1094516/11355/B0012/16-12-2004
- 1075188/1354/A0012/24-7-1997
- 1007318/10108/B0012/23-6-2000
- 1094124/2002/A0012/31-10-2003
- 1073832/1507/A0012/31-8-2000
- 1015381/322/A0012/24-9-2002
- Σ.τ.Ε.3214/1982
- 1067765/10615/B0012/31-8-1999
- 1109541/10798/B0012/27-11-2001
- 1098565/2051/A0012/10-2-2003

- E3341/24-2-1967
- ΠΟΛ.1106/24.7.2008
- v.2939/2001
- 113601089755/832/A0012/11-11-200216/10987 ΠΕ/Β0012/15-3-1995
- 1035038/10347/Β0012/11-4-2003
- 1092337/1017/0015/20.11.2003
- v. 2940/2001
- 1039113/10547/Β0012/ΠΟΛ.1043/10.5.2004
- 1108007/10542/Β0012/10-4-1992
- 1007856/10126/Β0012/17-2-2000
- 1078861/10647/Β0012/5-8-1998
- 1055864/10200/Β0012/30-6-1989
- 1061103/10556/Β0012/5-12-2001
- v. 3296/2004
- 1016914/15075/Γ0012/17-2-2000
- 1107925/11292/Β0012/2-1-2001
- 1021298/10407/Β0012/14-4-2000
- 1039635/10411/Β0012/14-11-2003
- π.δ 299/2003
- 1100584/2133/A0012/24-2-2004
- 1010923/10158/Β0012/14-2-2005
- v.2238/94

- 1084480/16412/Γ0012/ΠΟΛ 1185/7-9-1999
- ΠΟΛ.1005/14.1.2005
- Τ.546/ΠΟΛ 129/1974
- 1076433/ΠΟΛ 1184/1998
- ΠΟΛ.1005/14.1.2005
- 1051801/10472/Β0012/26-9-2002
- ΠΟΛ.1005/14.1.2005
- 1062241/10672/Β0012/2-7-2003
- 1101240/10965/Β0012/ΠΟΛ.1278/18.12.2002
- 1059249/10531 ΠΕ/Β0012/31-7-2002
- Ν.3166/608/ΠΟΛ.1213/12.7.1976
- 1092609/10874/Β0012/21-10-1999
- 1120445/10662 ΠΕ/Β0012/11-3-1997
- 1119612/11059ΠΕ/Β0012/6-7-1998
- 1078060/10448/Β0012/20-9-1995
- v.δ. 118/1973
- 1119612/11059 ΠΕ/Β0012/6-7-1998
- 1078060/10448/Β0012/20-9-1995
- 1072491/15632/Γ0012/14-10-1999
- 1002645/15021/Γ0012/11-2-2004
- 1108007/10542/Β0012/10-4-1992
- v. 2093/1992

- 1003721/10083/B0012/24-5-2004
- 1046738/10156/B0012/7-6-2004
- 1103610/16488/Γ0012/ΠΟΛ:1122/19-11-2003
- ν.δ 1297/1972, άρθρο 2, παρ.3
- 1112918/10736/B0012/ΠΟΛ:1248/12-11-1992
- Σ.τ.Ε.579/1986
- Σ.τ.Ε. 2925/1990, 432 - 435/1995
- Σ.τ.Ε.806/1998
- Σ.τ.Ε. 4297/1980
- Σ.τ.Ε.3310/1987
- Σ.τ.Ε.810/1982
- Σ.τ.Ε.2069/1983
- Σ.τ.Ε. 4118-9/97
- Σ.τ.Ε. 2525/1991
- 1021577/10206/B0012/ΠΟΛ.1038/5.3.2003
- ν. 3091/2002
- 1111373/13303/B0012/ΠΟΛ 1133/11-12-2003 ΑΥΟΟ
- ν.2065/1992
- 1108661/10906/B0012/16-11-1999
- 1025209/10343/B0012/ΠΟΛ.1052/8.6.2004
- 1062195/11052/B0012/27-9-2004
- ν.1905/1990

- 1028327/10150/B0012/27-4-1995
- M. 2457/28-9-1987
- П.8904/1-2-1984
- X. 234/6-10-1983
- 1042837/1265/A0012/24-5-2004
- 1001229/42/A0012/26-1-2001